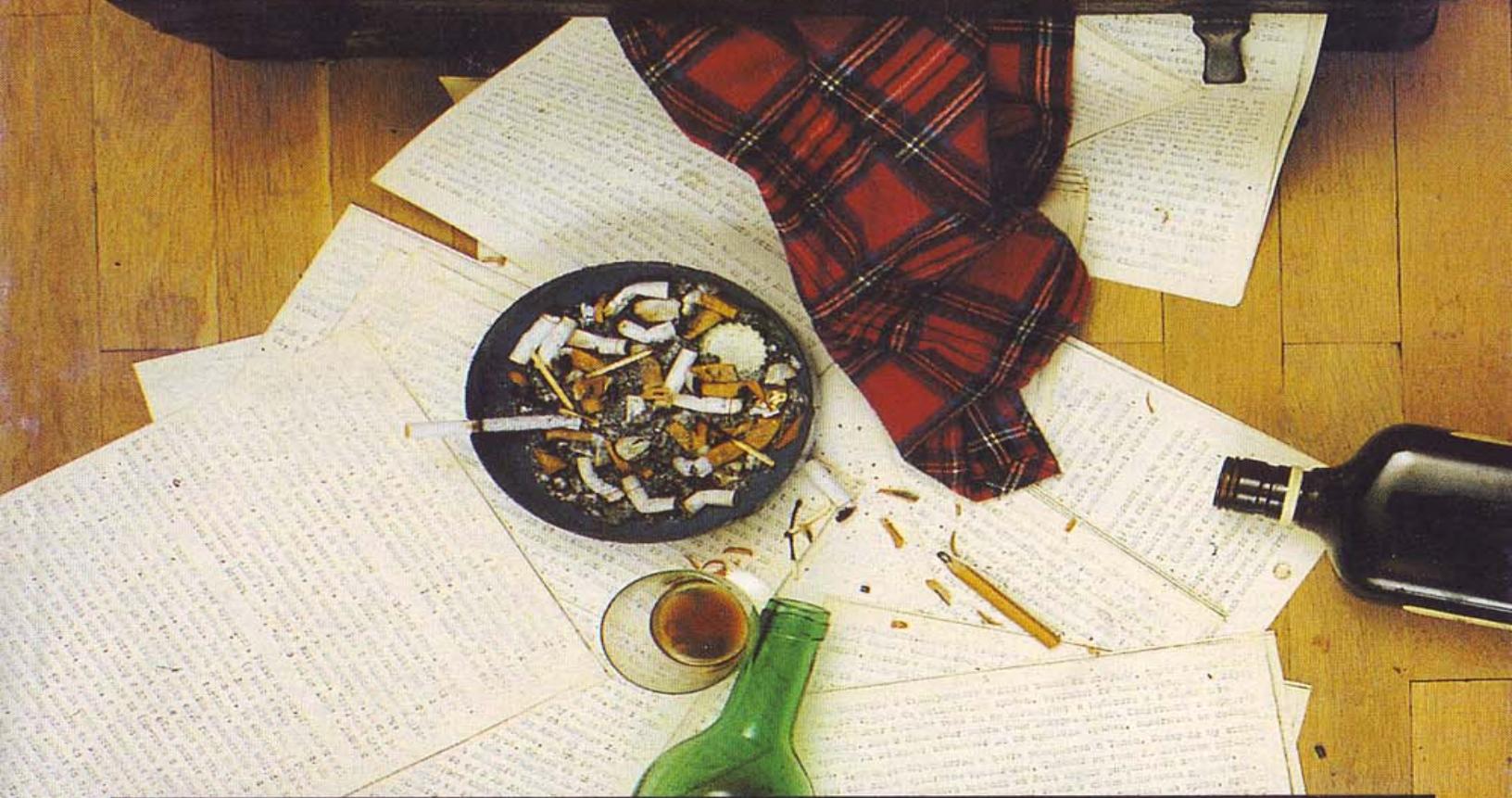

КОЛЛЕКЦИЯ · АМЕРИКА XX ·

ЧАРЛС БУКОВСКИ

ИЗДАТЕЛЬСТВО · ПАРАДОКС ·

ЧАРЛС БУКОВСКИ
FACTOTUM
МОМЧЕ ЗА ВСИЧКО

Превод: Иван Киров

chitanka.info

„Моята пияна от бира душа е по-тъжна от всички мъртви коледни елхи на света.“

Когато един луд не може да бъде разбран от другите луди, той просто си остава един неразбран луд. Когато един пощенски служител се проваля заради неимоверните количества алкохол, които е погълнал предишната вечер, той става журналист, а в най-лошия случай — писател. Когато на един човек белите дробове не вършат никаква работа, а черен дроб той просто няма, не му остава нищо друго, освен да използва мозъка и въображението си. Пълна физическа разруха. Няма дух, няма тяло, душата е тленна отсянка на нашето мрачно битие. Животът трябва да се убива бавно, съзнателно, всеки ден, всяка минута, като мръсна бутилка от допнапробен скоч. Съдбата трябва да бъде проигравана на комар — методично и целенасочено до момента, в който подобно на Оруел възкликнеш: $2+2=5$.

FACTOTUM
МОМЧЕ ЗА ВСИЧКО

На Джон и Барбара Мартин

„Писателят не мечтае да види как лъвът яде трева. Той знае, че един и същ Бог е създал вълка и агнето и като видял, «Че добро е стореното», се усмихнал.“

Андре Жид

1

В Ню Орлиънс пристигнах в пет часа сутринта. Валеше дъжд. Поседях в чакалнята на автогарата известно време, но хората страшно ме потискаха и аз си взех куфара и излязох да се разхождам в дъжда. Не знаех къде дават квартири, къде е бедняшката част.

Шперплатовият ми куфар се разпадаше. На времето е бил черен, но черното покритие се беше обелило и отдолу се показваше жълтия шперплат. Бях замазал жълтите петна с вакса за обувки. Както си вървях в дъжда, ваксата започна да се стича и неволно оставях черни ивици по двета си крака, като прехвърлях куфара от ръка в ръка.

Е, нов град. Може би ще имам късмет.

Дъждът спря и се показа слънцето. Намирах се в черния квартал. Вървях бавно.

— *Ей, нещастен бял боклук!*

Оставил куфара на земята. Висока мулатка седеше на стъпалата на верандата и си клатеше краката. Определено изглеждаше добре.

— *Здрави, бял боклук нещастен!*

Не казах нищо. Просто стоях и я гледах.

— *Кво ще кажеш за едно чукане, бял нещастнико?*

Тя се изсмя. Бе кръстосала високо бедра и риташе във въздуха. Имаше хубави крака, обувки с високи токове; клатеше крак и се смееше. Взех куфара си и започнах да се приближавам по пътеката. Тогава забелязах пердето на един прозорец отляво леко да помръдва. Видях лицето на, негър. Приличаше на Джърси Джо Уолкът. Върнах се на тротоара. Смехът ѝ ме изпрати надолу по улицата.

2

Стаята ми се намираше на втория етаж и прозорецът гледаше към един бар. Барът се наричаше „Кафене Мостика“. От моята стая се виждаше през летящите врати на помещението. Имаше няколко сурови лица в този бар, интересни лица. Нощите си прекарвах в стаята, пиех вино и наблюдавах лицата в бара, а парите ми намаляваха. През деня се разхождах дълго и бавно. С часове стоях и гледах гълъбите. Ядях само по веднъж на ден, за да ми стигнат за по-дълго парите. Открих едно мръсно кафене с мръсен съдържател, но там човек получаваше обилна закуска — тиганици, овесени ядки, наденица — почти без пари.

3

Един ден, както обикновено, излязох на улицата и тръгнах нанякъде. Бях щастлив и спокоен. Слънцето беше точно каквото трябва. Нежно и меко. Във въздуха се носеха мир и покой. Наближих никаква сграда и там на прага на един магазин стоеше мъж. Отминах.

— Ей, приятел!

Спрях и се обърнах.

— Искаш ли работа?

Върнах се. Над рамото му можех да видя голяма тъмна стая. Мъже и жени стояха от двете страни на дълга маса. В ръцете си държаха чукове, с които удряха по никакви предмети пред тях. В сумрака предметите приличаха на миди. Миришеха като миди. Обърнах се, и продължих надолу по улицата.

Спомних си как баща ми се прибираще в къщи всяка вечер и говореше на майка ми за работата си. Приказките за работа започваха щом влезеше, продължаваха през време на вечерята и свършваха в спалнята, където в осем часа баща ми изкрещяваше: „*Изгаси лампата*“, за да може да си отпочине и да събере сили за работа. Друга тема за разговор нямаше.

На ъгъла ме спря друг човек.

— Чуй, приятелю... — започна той.

— Какво? — попитах аз.

— Чуй, аз съм ветеран от Първата световна война. Рискувах живота си за тази страна, но никой не ще да ме наеме, никой не ми дава работа. Не ценят миналото ми. Гладен съм, помогни ми...

— Не работя.

— Не работиш?

— Точно така.

Продължих. Пресякох от другата страна на улицата.

— *Лъжеш!* — изкрещя той. — *Работиши. Имаш работа!*

Няколко дни по-късно започнах да търся.

4

Той седеше зад бюрото и имаше слухов апарат, жичката се спускаше покрай лицето му и изчезваше в ризата, където криеше батерията. Кабинетът бе тъмен и удобен. Той беше облечен в износен кафяв костюм, смачкана бяла риза и вратовръзка, разнищена по краищата. Казваше се Хайдърклиф.

Прочетох обявата в местния вестник, а мястото беше близо до стаята ми.

„Търсим амбициозен млад мъж, загрижен за своето бъдеще. Не е нужно да е специалист. Започва се от службата за доставка, с възможности за повишение.“

Чаках отвън заедно с пет-шест млади мъже, които се опитваха да изглеждат амбициозни. Бяхме попълнили формулярите за работа и сега чакахме. Аз бях последен.

— Господин Чинаски, какво ви накара да напуснете железопътния парк?

— Ами, според мен железнниците нямат бъдеще.

— Имат добри профсъюзи, медицинско осигуряване, пенсионен отдел.

— На моята възраст пенсионният отдел би могъл да се приеме за излишен.

— Защо дойдохте в Ню Орлиънс?

— В Лос Анджелис имах прекалено много приятели — приятели, които усещах, че пречат на кариерата ми. Исках да отида някъде, където мога да се концентрирам необезпокояван.

— Как можем да сме сигури, че ще останете при нас известно време?

— Може и да не остана.

— Защо?

— Във вашата реклама пише, че тук има бъдеще за един амбициозен мъж. Ако няма бъдеще, аз ще напусна.

— Защо не сте се обръснали? Да не би да сте изгубили бас?

— Не още.

— Как така не още?

— Ами хванах се на бас с хазяина ми, че ще си намеря работа за един ден, дори и с тази брада.

— Добре. Ще ви уведомим за резултата.

— Нямам телефон.

— Няма проблеми, господин Чинаски.

Тръгнах си и се върнах в стаята си. Минах по мръсния коридор и се изкъпах с гореща вода. Облякох си старите дрехи и излязох да си купя бутилка вино. Върнах се, седнах до прозореца, пиех вино и наблюдавах хората в бара, наблюдавах как хората минават по улицата. Пиех бавно и започнах отново да си мисля да взема пистолет и да го направя бързо, без много да му мисля и приказвам. Въпрос на кураж. Чудех се дали имам кураж. Свърших бутилката, легнах си и заспах. Около четири часа следобед се събудих от чукане по вратата. Пощальончето. Отворих телеграмата:

„Г-Н ЧИНАСКИ. ЯВЕТЕ СЕ НА РАБОТА УТРЕ В 8 ЧАСА. Р.М. ХИЙДЪРКЛИФ КО.“

5

Фирмата се занимаваше с дистрибуция на едно списание и ние стояхме край масите, където се пакетираха пратките и проверявахме дали количествата съответстват на фактурите. Тогава подписвахме фактурите и пращахме пакетите за разпространение извън града или ги отделяхме на страна за локално разпространение. Работа беше лесна и тъпа, но служителите бяха в непрестанен смут. Притесняваха се за работата си. Бъркотия от млади мъже и жени и изглежда нямаше началник. След няколко часа между две жени се завърза спор. Нещо за списанията. Пакетирахме хумористично издание и нещо на масата се беше объркало. Спорът се разгорещи и жените станаха агресивни.

— Вижте кво — казах аз, — тези книжки не си заслужава да се четат, камо ли да се карат заради тях.

— Добре — каза една от жените, — знаем, че си мислиш, че си прекалено умен за тази работа.

— Прекалено умен?

— Да, отношението ти. Да не мислиш, че не забелязваме?

Тогава за първи път разбрах, че не е достатъчно да си вършиш работата, трябва да я вършиш с желание, дори със страст.

Работих там три-четири дни, тогава дойде петък и ни платиха за всеки час по цент. Дадоха ни жълти пликове със зелени банкноти и монети. Истински пари, никакви чекове.

Наближаваше краят на работния ден, когато шофьорът на камиона се върна малко по-рано. Седна на куп списания и запуши.

— Ей, Хари! — каза той на един от работниците. — Днес получих повишение. Два долара повишение.

След работа си купих бутилка вино, качих се в стаята, пийнах малко и тогава слязох и се обадих в компанията.

— Господин Хайдърклиф?

— Да?

— Обажда се Чинаски.

— Искам увеличение на надницата с два долара.

- Какво?
- Точно така. Шофьорът на камиона е получил повишение.
- Но той работи за нас от две години.
- Имам нужда от повишение.
- Сега ви даваме седемнадесет долара на седмица, а вие искате деветнадесет?
- Точно така. Става ли или не?
- Просто не можем да си го позволим.
- Тогава напускам — затворих слушалката.

6

В понеделник бях махмурлия. Обръснах си брадата и се явих по една обява. Седях срещу редактора, човек по риза с дълбоки сенки под очите. Изглеждаше, като че ли не е спал от седмица. Вътре бе хладно и тъмно. Стаята, където се набираше един от двата градски вестника, по-малкия. Мъже седяха зад бюра под нощни лампи и работеха.

— Дванадесет долара на седмица — каза той.

— Добре — казах аз. — Приемам.

Работех с един дребен, дебел човек с неприятно шкембе. Имаше старомоден джобен часовник на златна верижка, носеше жилетка и зелена козирка, беше с дебели устни, лицето му изглеждаше месесто и мрачно. Чертите на лицето му не изразяваха нито интерес, нито характер. Като че ли бе сгънато няколко пъти и след това изгладено, подобно на парче картон. Носеше сплескани обувки, дъвчеше тютюн и плюеше сока в един плювалник в краката си.

— Господин Белгър — каза той за мъжа, който се нуждаеше от сън, — работи здравата, за да изправи този вестник на крака. Способен човек. Бяхме пред фалит преди той да дойде.

Погледна ме.

— Обикновено наемат колежанин за тази работа. Тоя е жаба, помислих си, това е.

— Искам да кажа — каза той, — че тази работа обикновено се дава на студент. Може да си учи книжките, докато чака да го повикат. Ти студент ли си?

— Не.

— Тази работа обикновено я дават на студент.

Влязох в работната си стая и седнах. Стаята бе пълна с метални чекмеджета в редици, а в чекмеджетата имаше цинкови клишета, използвани за реклами. Много от клишетата продължаваха да се използват. Също така имаше и различни надписи — имена на клиенти и линотипи. Дебелакът крещеше „Чинаски“ и аз отивах да видя коя реклама или коя щампа иска. Често ме пращаха до конкурентния

вестник да заема някоя от техните щампи. Те заемаха наши. Разходката бе приятна и открих едно място в задната уличка, където имаше бира по пет цента. Дебелакът не ме викаше често и аз започнах да вися на мястото с бирата. На дебелия започнах да му липсвам. В началото само ме гледаше лошо. После един ден ме попита:

— Къде беше?

— Навън да пия една бира.

— Това е работа за студент.

— Аз не съм студент.

— Ще трябва да се разделя с теб. Имам нужда от някой, който винаги да е тук на линия.

Дебелакът ме заведе при Белгър, който както винаги изглеждаше уморен.

— Това е работа за студент, господин Белгър. Страхувам се, че този човек е неподходящ. Трябва да намерим студент.

— Добре — каза Белгър. Дебелият се разкара.

— Колко ви дължим? — попита Белгър.

— Пет дни.

— OK, занесете това на касата.

— Вижте Белгър, този стар гъз е отвратителен.

Белгър въздъхна.

— Господи Боже, да не мислите, че не знам?

Тръгнах към касата.

Все още бяхме в Луизиана. Дългият път с влак през Тексас беше пред нас. Раздадоха ни консерви с храна, но без отварачки. Натрупах консервите си на пода и се опънах на дървената седалка. Другите се бяха събрали в предната част на вагона, седяха, говореха и се смееха. Затворих очи.

След десетина минути усетих как между пукнатините на седалката се вдига прах. Много стара прах, прах от ковчег, вонеше на смърт, на нещо, което е мъртво от дълго време. Влезе в ноздрите ми, посипа се по веждите, опита се да влезе в устата ми. Тогава чух тежко дишане. През цепнатините видях как един мъж коленичил зад седалката духа прах в лицето ми. Седнах. Мъжът, препъвайки се, се измъкна иззад седалката и побягна към предната част. Избърсах си лицето и го загледах. Трудно ми беше да повярвам.

— Ако дойде тук, искам да ми помагате — чух го да казва. — Обещахте да ми помагате...

Цялата банда погледна към мен. Аз отново се опънах на седалката. Чувах ги какво си говорят.

- К'во му има на тоя?
- Той за к'в се мисли?
- С никой не говори.
- Само си седи там сам.
- Като стигнем, ще се погрижим за копелето.

— Мислиш, че можеш да се справиш с него, а Пол? Тоя ми прилича на луд.

- Ако не аз, някой друг ще му натрие фасона.

Малко по-късно отидох до предната част на вагона, за да пия вода. Докато приближавах, спряха да говорят. Мълчаливо ме гледаха как пия вода от канчето. Когато се обърнах и се върнах на мястото си, отново започнаха да говорят.

Влакът спираше често, през нощта и през деня. На всяко спирка, където наблизо имаше малко зеленина и градче, по един-двама скачаха

от влака.

— Ей, кво по дяволите стана с Колинс и Мартинес?

Шефът вадеше списъка и задраскваше имената им. Приближи се до мен.

— Кой си ти?

— Чинаски.

— Оставаш ли?

— Трябва ми работата.

— Добре — той се отдалечи.

В Ел Пасо шефът дойде и ни каза, че ще се прекачваме на друг влак. Дадоха ни купони, с които можехме да преспим в близкия хотел и купон за храна за кварталното кафене. Освен това ни обясниха как, кога и къде да се качим на влака на следващата сутрин.

Изчаках пред кафенето докато хората ядяха. Те излязоха, като говореха и си чистеха зъбите и аз влязох.

— Ще му спукаме гъза на това копеле!

— Адски го мразя това мръсно лайно.

Поръчах си бифтек с лук и фасул. Нямаше масло за хляба, но кафето беше хубаво. Като излязох, бяха изчезнали. Един бездомник вървеше по тротоара към мен. Дадох му купона за хотела.

Тази нощ спах в парка. Бях много уморен и не обърнах внимание на твърдата пейка. Заспах.

Малко по-късно се събудих от нещо като рев. Никога не бях знал, че алигаторите реват. Или по-точно това бяха много звуци: рев, възбудено вдишване, съскане. Чух и прищракването на челюсти. Пиян моряк бе влязъл в центъра на езерото и беше хванал един от алигаторите за опашката. Животното се извиваше и опитваше да достигне моряка, но му беше трудно. Челюстите бяха ужасяващи, но бавни и неточни. Друг моряк заедно с младо момиче стояха на брега и се смееха. После морякът целуна момичето и си тръгнаха заедно, като оставиха другия да се бие с алигатора...

След това ме събуди слънцето. Ризата ми беше гореща. Почти пламтеше. Морякът бе изчезнал. А също и алигатора. На една пейка на изток от мен стояха момиче и две момчета. Явно и те бяха спали в парка тази нощ. Едното от момчетата стана.

— Мики — каза момичето, — та той ти е станал!
Засмяха се.
— Колко пари имаме?
Преровиха си джобовете. Имаха пет цента.
— А сега кво ще правим?
— Не знам. Да вървим нанякъде.
Наблюдавах ги как вървят, как излизат от парка и влизат в града.

8

Когато влакът пристигна в Лос Анджелис ни казаха, че ще имаме два или три дни престой. Пак ни раздаха купони за храна и хотел. Дадох купоните си за хотел на първия скитник, който срещнах. Докато се мотаех и търсех кафене, където да си изхарча купоните за храна, се озовах зад двама от мъжете, с които бях пътувал от Ню Орлиънс. Забързах крачка, докато се изравня с тях.

— Как я карате, момчета? — попитах аз.

— О, всичко е наред. Чудесно.

— Сигурни ли сте? Някакви проблеми?

— А, не. Всичко е наред.

Минах напред и намерих кафенето. Сервираха бира, така че размених купоните си за бира. Цялата банда от влака беше там. Като свърших купоните, ми останаха дребни точно колкото да взема трамвая до дома на родителите си.

9

Като отвори вратата, майка ми изпища.

— Синко! Това ти ли си?

— Трябва да поспя.

— Стаята ти винаги те очаква.

Отидох в стаята си, съблякох се и легнах. В шест часа вечерта ме събуди майка ми.

— Баща ти се върна.

Станах и започнах да се обличам. Когато влязох, вечерята беше на масата.

Баща ми беше едър човек, по-висок от мен, с кафяви очи. Моите бяха зелени. Носът му беше прекалено голям и човек не можеше да не забележи ушите му. Ушите му искаха да се отскубнат от главата.

— Чуй ме — каза той, — ако искаш да останеш тук, ще трябва да плащаш за храна и наем за стаята плюс прането. Когато си намериш работа, дължимото ще бъде удържано от заплатата ти, докато не изплатиш всичко.

Ядохме в мълчание.

10

Майка ми си бе намерила работа. Тръгваше на следващия ден. Така къщата остана на мое разположение. След закуска и след като родителите ми отидоха на работа, аз се съблякох и си легнах. Ударих си една чекия и после направих разписанието на минаващите над къщата самолети в една стара ученическа тетрадка. Украсих разписанието с приятно мръсни рисунки. Знаех, че баща ми ще ми поискава убийствена сума за стаята, храната и прането и че ще се погрижи да ме впише като член от семейството в данъчната си декларация, но май нямах никакво желание да си намеря работа.

Както си лежах отпуснат на леглото, почувствах странно усещане в главата си. Като че ли черепът ми беше от памук или пък бе малък балон пълен с въздух. Усещах пространство в черепа си. Не можех да го обхвата. Скоро престанах да се чудя. Беше приятно, не беше мъчително. Слушах симфонична музика и пушех цигарите на баща ми.

Станах и отидох в предната стая. В къщата от другата страна на улицата имаше млада жена. Беше в къса, тясна кафява рокля. Стоеше на стълбите на къщата, точно отсреща. Виждах под полата ѝ. Наблюдавах я иззад пердетата на предния прозорец и гледах под полата ѝ. Възбудих се. Накрая мастурбирах отново. Изкъпах се, преоблякох се и запалих цигара. Около пет часа излязох от къщата и дълго се разхождах, разходка от около един час.

Когато се върнах и двамата ми родители си бяха вкъщи.

Вечерята беше почти готова. Отидох в стаята си и чаках докато ме повикат. Повикаха ме. Влязох.

— Да-а — каза баща ми. — Намери ли си работа?

— Не.

— Виж какво, който иска да работи си намира работа.

— Може и така да е.

— Просто не мога да повярвам, че си мой син. Нямаш никакви амбиции, никакъв мерак за нищо. Как по дяволите ще се оправяш в

този свят?

Постави няколко грахови зърна в устата си и продължи.

— Какъв е този цигарен дим? Уф. Трябаше да отворя всички прозорци! Въздухът беше син от пушек.

11

На следващия ден, като се махнаха, си полегнах за малко. После станах, отидох в предната стая и погледнах иззад пердетата. Младата домакиня отново бе там, седнала на стълбите отсреща. Беше с друга, още по-възбуджаща рокля. Гледах я дълго. После мастурбирах бавно и с кеф.

Изкъпах се и се облякох. В кухнята намерих няколко празни бутилки и ги върнах в бакалията. Намерих един бар на улицата, влязох и си поръчах наливна бира. Беше пълно с пияници, които пускаха джубокса, говореха високо и се смееха. От време на време пред мен се появяваше нова бира. Някой черпеше. Пиех. Започнах да си говоря с хората.

Погледнах навън. Беше вечер, почти тъмно. Бирите продължиха да пристигат. Дебелата съдържателка и приятелят ѝ се държаха приятелски.

По едно време излязох навън да се бия с някой. Не стана добър бой. И двамата бяхме прекалено пияни, а в асфалта на паркинга имаше големи дупки и едва се задържахме на крака. Отказахме се...

Събудих се доста по-късно в една мебелирана в червено стаичка на гърба на бара. Станах и се огледах наоколо. Всички си бяха тръгнали. Часовникът показваше три и петнайсет. Опитах вратата, беше заключена. Взех бутилка бира от бара, отворих я, върнах се в стаичката и седнах. След малко пак станах и си взех пакет чипс и пура. Свърших си бирата, станах и намерих бутилка водка и бутилка скоч. Седнах. Смесих ги с вода. Пуших пури и ядох пастърма, чипс и твърдо сварени яйца.

Пих до 5 часа. Изчистих бара, изхвърлих бутилките и се измъкнах през вратата. Тогава видях, как приближава една полицейска кола. Те бавно караха зад мен. Един полицай подаде глава през прозореца.

— Ей, младеж!

Фаровете светеха в лицето ми.

— Какво правиш?
— Отивам си в къщи.
— Близо ли живееш?
— Да.
— Къде?

— „Лонглуд авеню“ 2122.
— Какво правеше в този бар?
— Чистя го.
— Кой е собственикът?
— Една жена, казва се Джуъл.
— Влизай.

Влязох.

— Покажи ни къде живееш.

Закараха ме до вкъщи.

— Сега излез и позвъни.

Приближих се до къщата, качих се на верандата и позвъних.
Никой не ми отговори.

Позвъних отново, няколко пъти. Най-накрая вратата се отвори.
Баща ми и майка ми стояха на прага по пижама и халат.

— *Tu si пиян!* — изкрещя баща ми.

— Да.

— Откъде си намерил пари да пиеш? Ти нямаш пари!

— Ще си намеря работа.

— *Tu si пиян! Tu si пиян! Синът ми е пияница! Моят син е проклет, негоден за нищо пияница!*

Косата на баща ми стърчеше на налудничави кичури. Веждите му бяха разрошени, лицето подпухнало и зачервено от съня.

— Държиш се така сякаш съм убил някого.

— *Tова е точно толкова страшно!*

— Оу...

Внезапно повърнах върху персийския килим „Дървото на живота“. Майка ми изпищя. Баща ми се нахвърли отгоре ми:

— Знаеш ли какво правим с кучето, когато се изсере на килима?

— Да.

Сграбчи ме за врата. Натисна ме надолу, като се опитваше да ме превие на две. Искаше да падна на колене.

— Ще ти покажа.

— Недей...

Още малко и лицето ми щеше да е вътре.

Надигнах се от пода с ъперкът. Чудесен удар. Той се заклатушка назад и седна на канапето. Надвесих се над него.

— Ставай.

Той си стоеше. Чух майка ми:

— *Tu удари баща си! Tu удари баща си! Tu удари баща си!*

Тя изпищя и раздра с нокти едната ми буза.

— Ставай — казах аз на баща ми.

— *Tu удари баща си!*

Тя отново ме одра. Обърнах се да я погледна. Нахвърли се на другата страна на лицето ми. Кръв се стичаше по врата ми и попиваше в ризата, панталоните, обувките, килима. Тя отпусна ръце и ме загледа втренчено.

— Свърши ли?

Тя не отговори. Отидох си в стаята, като си мислех, че ще е добре да си намеря работа.

12

Не напуснах стаята си, докато не излязоха на следващата сутрин. Тогава взех вестника и обърнах на страницата с обявите. Лицето ме болеше. Все още ми беше лошо. Прегледах няколко обяви, обръснах се колкото можах, гълтнах няколко аспирина, облякох се и излязох на булеварда. Вдигнах ръка. Колите фучаха покрай мен. След известно време една кола спря. Отворих вратата и седнах.

— Хенк!

Стар приятел, Тими Хънтьр. Бяхме съученици от „Лос Анджелис Сити Колидж“.

— К'во става, Хенк?

— Търся си работа.

— Отивам в Южен Кал. Какво ти има на лицето?

— Женски нокти.

— Верно?

— Аха. Трябва да пия нещо.

Тими спря пред следващия бар. Влязохме и поръчахме две бутилки бира.

— Каква работа си търсиш?

— Склададжия, хамалин, разсилен.

— Абе, имам малко пари в къщи. Знам един готин бар в Игълууд. Може да отидем.

Живееше с майка си. Влязохме, старата вдигна глава от вестника си.

— Хенк, няма да напиваш Тими.

— Как сте, госпожо Хънтьр?

— Последния път, когато излязохте заедно, свършихте и двамата в затвора.

Тими остави книгите си в спалнята.

— Да тръгваме — каза той.

Барът беше тъпкан, с хавайски декор. Един мъж говореше по телефона:

— Трябва да пратите някой да вземе камиона. Много съм пиян, не мога да карам. Да, знам, че съм уволнен, просто елате и вземете камиона!

Започнахме да пием, Тими купуваше. Разговорът с Тими беше приятен. Една млада блондинка ми хвърляше погледи и ми показваше бедро. Тими говореше. Разправяше за колежа: как държахме в шкафчетата си бутилки вино, за Попоф и дървените му пищови, за Попоф и истинските му пищови, за това как простреляхме дъното на лодката в езерото на Западния парк и потънахме, за времето, когато студентите стачкуваха в гимнастическия салон...

Чашите продължаваха да пристигат. Младата блондинка си тръгна с някакъв друг. Джубоксът свиреше. Тими говореше. Свечеряваше се. Отказаха да ни дават повече пие. Излязохме на улицата и затърсихме друг бар. Беше десет часа. Едва се държахме на краката си. Улицата бе пълна с коли.

— Чакай, Тими. Дай да си починем.

Видях го. Погребален дом, в колониален стил, осветен от прожектори. Широко бяло стълбище водеше към верандата.

Качихме се до средата на стълбището. Внимателно го сложих да легне върху едно стъпало. Изпънах му краката и прибрах ръцете му край тялото. Опънах се в подобна поза на стъпалото под Тими.

13

Събудих се в някаква стая. Бях сам. Развиделяваше се и беше студено. Бях само по риза. Опитах се да мисля. Станах от твърдия нар и отдих до прозореца. Имаше решетки. Отвън беше Тихия океан. (Някак си се бях озовал в Малибу.) Надзирателят се появи след половин час, тропайки с метални чинии и табли. Подаде ми закуската. Седнах и ядох; заслушан в океана.

След четиридесет минути ме изведоха. Група мъже стояха приковани на една верига. Отидох до края на редицата и подадох ръце.

Пазачът каза:

— Ти не.

Получих отделни белезници. Двама полицаи ме напъхаха в една кола и потеглихме.

Стигнахме Кълвър Сити и паркирахме зад съда. Единият полицай излезе с мен. Заобиколихме отзад и седнахме на предния ред в съдебната зала. Ченгето ми свали белезниците. Тими го нямаше. Обичайното дълго и досадно чакане за съдията. Моето дело бе второ по ред.

— Обвинен сте в пиянство на публично място и спиране на движението. Десет дни или тридесет долара.

Признах се за виновен, макар и да не знаех какво има предвид със „спиране на движението“. Полицаят ме свали долу и ме вкара в затворническа кола.

— Леко се отърва — каза той. — Бяхте направили задръстване от една миля. Най-тежкото задръстване в историята на Игълууд.

Откара ме в Областния затвор на Ел Ей^[1].

---

[1] Ел Ей (L.A. — англ.) — разговорно наименование на Лос Анджелис — Б.пр. ↑

14

Вечерта баща ми пристигна с тридесет долара. Като излизахме, в очите му имаше сълзи.

— Ти посрани майка си и мен — каза той. Изглежда познаваше единия полицай и той го попитал:

„Господин Чинаски, какво прави синът ви тук?“ — Умрях от срам. Само като си помисля — моят собствен син в затвора.

Влязохме в колата и потеглихме. Той все още плачеше.

— Не стига, че не искаш да служиш на страната си по време на Война...

— Военният лекар каза, че съм негоден.

— Синко, ако не беше Първата световна война никога нямаше да срещна майка ти и ти нямаше да си роден.

— Имаш ли цигари?

— А сега те вкараха в затвора. Това може да умори майка ти.

Минахме покрай няколко евтини бара в долната част на Бродуей.

— Да спрем да пием по нещо.

— Какво? Искаш да пиеш, след това, което се случи? Каква наглост!

— В такива случаи човек най-много се нуждае от алкохол.

— Само не казвай на майка си, че си искал да пиеш веднага след като си излязъл от затвора — предупреди ме той.

— А освен това ми се ебе.

— Какво!

— Казах, че ми се ебе.

За малко да мине на червено. Известно време никой не проговори.

— А между другото — каза той накрая, — смятам, знаеш, че глобата ще бъда прибавена към сметката ти за стаята, храната и прането?

15

Хванах се на работа в един склад за автомобилни части на улица „Флауър“. Шефът беше висок грозен мъж със сплескан задник. Винаги ми казваше, дали е ебал жена си предната вечер.

— Снощи ебах жена си. Първо оправи поръчката за „Уилямс Брадърс“.

— Свършиха ни калниците „К-3“.

— Върни поръчката.

Ударих печат „Връща се“ на фактурата.

— Снощи чуках жена си.

Опаковах кутията за „Уилямс Брадърс“, надписах я и залепих необходимите марки.

— Доста добре беше.

Имаше сламеноруси мустаци, сламеноруса коса и сплескан задник.

— Свършвайки, се изпика.

16

Сметката ми за стаята, храната, пералнята и т.н. бе вече толкова голяма, че ми бяха нужни няколко седмични надници, за да я оправя. До тогава живях в къщи, но се изнесох веднага след това. Не можех да си позволя да живея на тези цени.

Намерих си квартира близо до работата. Преместването не беше трудно. Притежавах половин куфар вещи...

Хазайката ми се казваше Мама Стрейдър, жена с боядисана в червено коса, хубава фигура, много златни зъби и възрастно гадже. Още на първата сутрин ме повика в кухнята и ми каза, че ще ми сипе едно уиски, ако отида да нахраня пилетата в задния двор. Направих го и след това седнах в кухнята с Мама и гаджето й Ал и пих уиски. Закъснях един час за работа.

На втората вечер се почука на вратата ми. Дебела жена, попреминала четиридесетте, с бутилка вино в ръка.

— Живея в дъното на коридора, казвам се Марта. Чух да слушате тази хубава музика. Реших да ви донеса нещо за пие.

Марта влезе. Беше облечена в широка зелена рокля и след няколко чаши вино започна да ми показва краката си.

— Имам хубави крака.

— За мен краката са най-важното.

— Виж нагоре.

Краката й бяха ужасно бели, тълсти, разплути, с виолетови разширени вени. Марта ми разказа живота си.

Тя беше курва. Кръстосвала баровете. Основният ѝ паричен източник бил собственикът на един универсален магазин.

— Дава ми пари. Влизам в магазина и си взимам всичко, каквото искам. Продавачите нищо не ми казват. Той им е наредил да не ме закачат. Не иска жена му да разбере, че се чукам по-добре от нея.

Марта стана и пусна радиото. Увеличи го.

— Танцувам добре — каза тя. — Гледай!

Тя се завъртя в зелената си палатка, като риташе във въздуха с дебелите си крака. Страшно възбуждащо! След малко събра роклята си на кръста и започна да си тресе задника в лицето ми. Розовите гащички имаха голяма дупка на дясната буза. После се измъкна от роклята и остана по гащи. След това и гащите се озоваха на пода до роклята и тя започна да си тресе месата. Триъгълникът на пубиса ѝ бе почти скрит от увисналия, подскачащ корем.

От потта гримът ѝ се разтече по лицето. Изведнъж присви очи. Аз бях седнал на ръба на леглото. Скочи отгоре ми преди да мога да мръдна. Притисна полуотворената си уста в моята. Миришеше на слюнка, лук, прокиснало вино и на (въобразих си аз) спермата на четиристотин мъже. Вкара езика си в устата ми. От него капеше слюнка, задавих се и я отблъснах. Тя падна на колене, свали ми ципа и след секунда мекият ми кур беше в устата ѝ. Смучеше го и го лижеше. На късата сива коса на Марта бе вързана малка жълта панделка. По врата и бузите ѝ имаше брадавици и големи кафяви бенки.

Членът ми стана. Тя изстена и ме ухапа. Аз изпищях, хванах я за косата и я блъснах назад. Стоях в средата на стаята ранен и ужасен. По радиото звучеше Малерова симфония. Преди да помръдна, тя отново бе на колене. Безжалостно ме сграбчи с две ръце за ташаците. Отвори уста и ме поглеждаше. Главата ѝ се въртеше неистово. Като ме стисна за ташаците и почти отхапа кура ми на две, тя ме издърпа на пода. Стаята се изпълни със смучещи звуци, а по радиото звучеше Малер. Чувствах се като разкъсан от безмилостно животно. Курът ми стана, покрит с плонка и кръв. Видът му я подлуди. Чувствах се, като че ли ме ядат жив.

Ако се изпразня, помислих си отчаяно, никога няма да си простя.

Когато се опитах да я издърпам за косата, тя сграбчи отново ташаците ми и безжалостно ги стисна. Зъбите ѝ се забиха в средата на члена ми, като че ли искаше да ме разреже на две. Изпищях, пуснах косата ѝ и паднах назад. Главата ѝ невъзмутимо се движеше нагоре-надолу. Сигурен бях, че смученето се чува из цялата къща.

— НЕ! — изкрештях аз.

Тя упорстваше с нечовешка ярост. Започнах да се празня. Бе като да изсмучеш вътрешностите на уловена змия. Яростта ѝ бе примесена с безумство. Изсмука спермата, като я задържа в гърлото си.

Тя продължи да смуче и лиже.

— Марта! Спри! Свърших.

Но не би. Като, че ли се бе превърнала в огромна всеразкъсваща уста. Продължи да смуче.

— НЕ! — отново изпищях аз...

Този път я изсмука като крем ванилия през сламка.

Аз се срутих на земята. Тя стана и почна да се облича, като си пееше:

„Когато в Ню Йорк момиче ти каже:

«Лека нощ»

е рано сутрин

«Лека нощ», любов моя,

вече е рано сутрин

«Лека нощ», любов моя,

млекарят е на път за своя дом...“

Олюявайки се аз се изправих на крака, като държах с ръка панталоните си и извадих портфейла си. Подадох ѝ пет долара. Тя ги взе и ги пъхна в деколтето между гърдите си, хвана ме още веднъж игриво за ташаците, стисна ги и с валсова стълка излезе от стаята.

17

Бях спестил достатъчно за билет до някъде другаде плюс няколко долара, за да се оправя, като стигна. Напуснах работа, взех една карта на САЩ и я разгледах. Реших да отида в Ню Йорк Сити.

Качих се на автобуса с два литра уиски в куфара. Когато някой седнеше до мен, вадех една от бутилките и отпивах. Стигнах в Ню Йорк.

Автогарата беше близо до „Таймс скуеър“. Вървях по улицата със стария си куфар в ръка. Беше вечер. Хората на рояци излизаха от метрото. Като насекоми, безлични и безумни, те се втурваха срещу мен, заобикаляха ме, бълскаха ме. Въртяха се и се бутаха един друг. Издаваха ужасяващи звуци.

Спрях в един вход и довърших последната бутилка.

Отново тръгнах, бълсках се, пробивах си път с лакти. Вървях, докато не забелязах табела за стаи под наем на Трето авеню. Съдържателката беше стара еврейка.

— Трябва ми стая — казах ѝ аз.

— Трябва ти един хубав костюм, мойто момче.

— Нямам пари.

— Хубав костюм, почти без пари. Мъжът ми държи шивачницата от другата страна на улицата. Ела с мен.

Платих за стаята и си оставих горе куфара. Пресякохме заедно улицата.

— Херман, покажи на това момче костюма.

— О, костюма е чудесен — Херман го донесе. Тъмносин, леко износен.

— Много е малък.

— Не, не. Точно ще ти е.

Той излезе иззад тезгяха.

— Ето, пробвай сакото — Херман ми помогна да го облека. — Виждаш ли? Става ти... искаш ли да пробваш панталоните? — той държеше панталоните пред мен, от кръста до стъпалата.

- Добре са.
- Десет долара.
- Нямам толкова.
- Седем долара.

Дадох на Херман седемте долара и отнесох костюма в стаята си. Излязох да си купя бутилка вино. Когато се прибирах, заключих вратата, съблякох се и се приготвих за първия истински сън от доста време насам.

Легнах, отворих бутилката, направих възглавницата на твърда топка и я поставих зад гърба си. Поех дълбоко въздух и се загледах през прозореца. За първи път от пет дни бях сам. Аз бях човек, който вирее в самота. Без нея бях като някой без храна и вода. Всеки един ден без самота ме правеше по-немощен. Бях напълно зависим от нея. Мракът на стаята бе за мен като слънчева светлина. Отпих от виното.

Внезапно светлина заля стаята. Чу се тръсък. Железопътната линия бе на едно ниво с прозореца ми. Някакъв влак бе спрял. Гледах една редица нюйоркски лица и те ме гледаха. Влакът постоя и потегли. Възцари се тъмнина. Отново светлина заля стаята. Гледах лицата. Като видение от ада, което се повтаряше и повтаряше. Лицата ставаха все по-грозни, по-безумни и жестоки. Аз отпивах от виното.

Кошмарът продължи: тъмнина, после светлина; светлина, после тъмнина. Свърших виното и отидох за още. Върнах се, съблякох се и отново си легнах. Лицата продължаваха да пристигат и да отпътуват. Като че ли имах видения. Посещаваха ме стотици дяволи, които Самият Дявол не можеше да понася. Пих още.

Накрая станах и извадих новия си костюм от гардероба. Намъкнах се в сакото. Тясно бе. Изглеждаше по-малко, отколкото като го пробвах в шивачницата. Внезапно се чу звук от разпаряне. Точно по средата на гърба се бе разцепило. Свалих остатъците от сакото. Оставаше ми панталона. Вкарах крака в крачолите. Беше с копчельк, не с цип. Докато се опитвах да ги закопчая шевът на седалището се разпра. Протегнах ръка и пипнах долните си гащи.

18

Четири или пет дни се мотах наоколо. След това се запих за два дена. Махнах се от тази квартира и се нанесох в Грийнич Вилидж. Един ден прочетох в литературната притурка на един вестник, че О'Хенри винаги пишел в един известен писателски бар. Намерих бара и влязох да търся не знам какво.

Беше по обяд. Освен мен нямаше други посетители, въпреки статията. Стоях сам заедно с едно голямо огледало, бара и съдържателя.

— Съжалявам, господине. Не можем да ви обслужим.

Втрещих се, нищо не можах да отговоря. Чаках обяснение.

— Вие сте пиян.

Може би бях махмурлия, но не бях пил от дванадесет часа. Промърморих нещо за О'Хенри и напуснах.

19

Приличаше на занемарен магазин. На витрината висеше обява: „*Търсят се работници*“. Влязох. Мъж с тънки мустачки ми се усмихна.

— Седнете — даде ми писалка и формуляр. Попълних формуляра.

— Колеж? Така ли?

— Не точно.

— Занимаваме се с реклама.

— Оо?

— Не ви интересува?

— Ами, как да ви кажа. Аз рисувам. *Художник*, нали знаете? Закъсах го с парите. Не успявам нищо да продам.

— Такива имаме много.

— И аз не мога да ги понасям.

— Горе главата. Може би, като умреш, ще станеш известен.

След това ми обясни, че в началото се работи нощем, но че винаги има шанс за повишение.

Отговорих му, че обичам да работя нощем. Каза, че мога да започна в метрото.

20

Двама старци ме чакаха. Срещата беше в метрото, там, където е депото. Връчиха ми наръч картонени плакати и малък метален инструмент, който приличаше на отварачка за консерви. Качихме се в един от вагоните.

— Гледай — каза един от старците.

Той скочи върху празните седалки и закрачи, като раздираше старите плакати с отварачката за консерви. Значи така се прави, помислих си аз. Хора ги закачат там.

Всеки плакат се държеше от две метални скоби, които трябваше да се мащнат, за да се сложи новият плакат. Скобите бяха стегнати и извити така, че да пасват по ръба на стената.

Дадоха ми да опитам. Скобите не поддаваха. Острите ръбове разраниха пръстите ми. Започнаха да кървят. На мястото на всеки изваден плакат, трябваше да се постави нов. Всеки ти отнемаше цяла вечност. Нямаше край.

— Цял Ню Йорк е залян с испанска муха — каза единият от дъртациите по едно време.

— Така ли?

— Аха. От скоро ли си в Ню Йорк?

— Да.

— Не знаеш ли, че всички в Ню Йорк гълтат испанска муха?

— Не.

— Така е. Една жена искаше да ме ебе снощи. Аз ѝ викам: „Не, коте. Няма да стане.“

— Верно?

— Аха. Казах ѝ, че съм навит, ако ми даде пет долара. След такова ебане трябва да изям бифтек за пет долара, за да се освестя.

— Даде ли ти?

— Цъ. Предложи ми една консерва гъбена супа.

Бачкахме, докато стигнахме до края на вагона. Двамата старци скочиха на земята и тръгнаха към следващия вагон, паркиран на около

петнадесет метра нагоре. Намирахме се на десет метра над земята и трябваше да стъпваме по траверсите. Като нищо някой можеше да се подхлъзне и да падне на земята. Измъкнах се от вагона и бавно започнах да пристъпвам от траверса на траверса, стиснал отварачката в едната си ръка и плакатите в другата. През метрото мина влак пълен с пътници. Светлините му осветиха пътя.

Отмина и се възцари абсолютна тъмнина. Не виждах нито траверсите, нито празните пространства между тях. Спрях и зачаках.

Старците крещяха откъм следващия вагон.

— Хайде! Побързай! Имаме толкова работа.

— Чакайте! Нищо не виждам.

— Няма да седим цяла нощ!

Очите ми започнаха да свикват. Стъпка по стъпка, бавно напредвах. Когато стигнах, оставил плакатите на пода и седнах. Подкосяваха ми се краката.

— Какво има?

— Не знам.

— Кажи, какво има?

— Човек може да се убие тук.

— Още никой не е паднал.

— Имам чувството, че ще падна.

— Въобразяваш си.

— Знам. Как мога да се измъкна оттук?

— Ей там има стълбище. Но трябва да пресечеш няколко линии, пази се от влаковете.

— Добре.

— Не стъпвай на третата релса.

— Това пък кво е?

— Електрозахранването. Златната релса. Прилича на злато. Ще я видиш.

Слязох на траверсите и запристъпвах. Двамата старци ме гледаха. Видях златната, релса. Вдигнах високо крак и я прекрачих.

След това хукнах или по-скоро се търкунах надолу по стълбите. От другата страна на улицата имаше бар.

21

Работното ми време във фабриката за кучешки бисквити беше от четири и трийсет следобед до един часа през нощта.

Дадоха ми мръсна бяла престилка и тежки брезентови ръкавици. На ръкавиците имаше прогорени дупки. Пръстите ми надничаха през тях. Едно беззъбо джудже с перде на лявото око ме инструктира. Пердето беше бяло-зелено с плетеница от сини жилки.

Работел тук от деветнадесет години.

Застанах на работното си място. Изsvири сирена и машината се задвижи. Кучешките бисквити тръгнаха. Тестото се оформяше и бисквитите се редяха в тежки метални тави с железни ръбове.

Грабнах една тава и я сложих във фурната зад мен. Обърнах се. Очакваше ме следващата тава. Нямаше как да се забави неумолимият им ход. Спираха само, когато нещо запецнеше в машината. Но рядко се случваше, пък и джуджето бързо я оправяше.

Пламъците във фурната се издигаха на пет метра. Вътрешността бе като виенско колело. Всяко рамо държеше дванадесет тави. Когато фурнаджията /аз/ напълнеше едно отделение, ритваше един лост, колелото се завърташе и следващото рамо слизаше пред него.

Тавите бяха тежки. Повдигането дори и на една тава бе уморително. Ако си представиш, че трябва да го правиш осем часа и да повдигнеш стотици тави, никога няма да се захванеш. Зелени бисквити, червени бисквити, жълти бисквити, кафяви бисквити, виолетови бисквити, сини бисквити, зеленчукови бисквити, витаминозни бисквити.

От такава работа хората изнемощяват. Усещат изнемога, свръххумората. Говорят безумни блестящи неща. Бях не на себе си, псувах, говорех, ръсех шеги, пеех. Адът кипи от смях. Дори Джуджето се смееше.

Работих няколко седмици. Ходех на работа винаги пиян. Никой не обръщаше внимание. Нямаше желаещи за моето място. След един час пред фурната изтрезнявах. Ръцете ми бяха на пришки и мехури от

изгарянията. Всеки ден сядах в стаята си и си пуках пришките с карфици, които преди това стерилизирах на пламъка на кибритена клечка.

Една вечер бях по-пиян от обикновено. Отказах да пъхам тавите.

— Това е — казах им.

Джуджето се видя в чудо.

— Как ще се оправяме сега, Чинаски?

— Кво?

— *Остани само още една нощ!*

Хванах врата му под лакътя си и стиснах. Ушите му порозовяха.

— Малко копеле! — казах аз и го пуснах.

22

Като пристигнах във Филаделфия, си намерих квартира и предплатих за една седмица. Най-близкият бар бе на петдесет години. Усещаше се миризмата от насиbralите се за половин век пикня, лайна и повръщания, която се просмукваше през пода от тоалетните долу.

Бе четири и трийсет следобед. Двама мъже се биеха в центъра на бара.

Мъжът отляво каза, че се казва *Дани*. Онзи отляво каза, че се казва *Джим*.

Дани бе със запалена цигара в уста. Във въздуха профуча бирена бутилка. Почти обърса цигарата и носа му. Той не помръдна, нито погледна в страни, изтръска цигарата си в пепелника.

— За малко да улучиш, копеле мръсно! Опитай още веднъж и ще видиш.

Всички места бяха заети. Имаше, и жени, няколко домакини, дебели и глуповати и две-три дами, които го бяха позакъсали. Докато стоях там, едно момиче стана и излезе заедно с един мъж. Върна се след пет минути.

— Хельн! Хельн! Как го правиш?

Тя се изсмя.

Друг скочи на крака, за да я опита.

— Сигурно е страхотно. Искам и аз.

Излязоха заедно. Хельн се върна след пет минути.

— Сигурно вместо путка има сонда!

— И аз трябва да опитам от това чудо — каза един старец седнал на края на бара. — Не ми е ставал откакто *Теди Рузвелт* спечели последния си мандат.

Този път й бяха необходими десет минути.

— Искам сандвич — каза един дебелак. — Кой иска да ми купи сандвич?

Казах му, че ще му купя.

— С телешко и всякакви гарнитури — даде ми пари. — Задръж рестото.

Отидох до закусвалнята. Появи се един тип с огромно шкембе.

— Сандвич с телешко и всякакви гарнитури. И една бира, докато чакам.

Изпих бирата, занесох сандвича на дебелака в бара и отново си намерих място да седна. Пред мен се появи чаша уиски. Изпих я. Още една се появи. И нея изпих. Джубоксът свиреше.

Млад мъж на около двадесет и четири се приближи откъм края на бара.

— Трябва ми някой да изчисти щорите — каза ми той.

— Напълно си прав.

— С какво се занимаваш?

— С нищо. С пиеене. И с двете.

— Какво ще кажеш за щорите?

— Пет долара.

— Наест си.

Викаха му Били Бой. Били Бой бе женен за собственичката на бара. Тя бе на четиридесет и пет.

Донесе ми две кофи вода, прах, парцали и гъби. Свалих щорите, извадих летвичките и започнах.

— Докато бачкаш — каза Томи, нощният барман, — пиенето е безплатно.

— Едно уиски, Томи.

Вървеше бавно. Прахта се бе спекла и станала на камък. На няколко пъти се порязвах на ръбовете на металните летвички. Сапунката щипеше.

— Едно уиски, Томи.

Свърших щорите на един прозорец и ги окачих. Посетителите се обърнаха да огледат резултата от труда ми.

— Чудесно!

— Определено отваря мястото.

— Сигурно ще дигнат цените.

— Едно уиски, Томи — казах аз.

Свалих следващия комплект щори, измъкнах летвичките. Бих Джим на флипер и спечелих 25 цента, после излях кофите в кенефа и напълних чиста вода.

Сега вървеше още по-бавно. Сдобих се с още драскотини. Щорите сигурно не бяха чистени от десет години. Спечелих още 25 цента на флипер, но Били Бой ми кресна да се връщам на работа.

Мина Хельн на път за женския кенеф.

— Хельн ще ти дам пет долара, като свърша. Толкова стига ли?

— Разбира се, само че ти няма да можеш да го дигнеш след толкова бачкане.

— Ще го дигна.

— Като затварят ще съм още тук. Ако все още се държиш на крака, ще го получиш бесплатно!

— Ще видиш, ще съм някакъв ад! Хельн продължи за кенефа.

— Едно уиски, Томи.

— Ей, по-полека — каза Били Бой — или няма да свършиш работата до довечера.

— Виж кво Били, ако не свърша, си задръж петарката.

— Става. Чуха ли всички?

— Чухме, чухме, Били. Задник стиснат.

— Дай едно и за из път, Томи.

Томи ми наля. Изпих го и се върнах на работа. Бачках като луд.

След още няколко уискита, щорите и на трите прозореца светеха.

— Това е, Били. Давай парите.

— Не си свършил.

— Кво?

— В задната стая има още три прозореца.

— Задната стая?

— Задната стая. Салонът за купони.

Били Бой ми показа задната стая. Още три прозореца, още три комплекта щори.

— Още два и педесет, Били.

— А не. Или ще ги изчишиш всичките, или няма знаци.

Взех си кофите, излях помията, налях чиста вода, сложих сапун и свалих щорите от единия прозорец. Измъкнах летвичките, сложих ги на масата и ги загледах.

Джим намина на път за кенефа.

— Кво става бе?

— Не мога повече.

Джим излезе от кенефа и отиде до бара, за да си вземе бирата.

Започна да чисти щорите.

— Джим, недей.

Отидох до бара и си поръчах уиски. Когато се връщах едно от момичетата сваляше един комплект щори.

— Внимавай да не се порежеш — казах ѝ аз.

След няколко минути в задния салон се бяха събрали пет-шест человека, които си говореха и се смееха, дори Хельн бе дошла. Всички чистеха щорите. Скоро целият бар се премести отзад. Аз изпих още две уискита. Щорите бяха изчистени и окачени. Стана за нула време. Просто светеха. Дойде Били Бой.

— Няма за какво да ти плащам.

— Работата е свършена.

— Но не я свърши ти.

— Не се прави на стиснат педераст, Били — каза някой.

Били Бой измъкна пет долара и аз ги взех. Седнахме на бара.

— Пиене за всички! — сложих петарката на бара. — И едно за мен.

Томи се въртеше наоколо и наливаше пиене.

Аз си изпих моето, а Томи прибра петте долара.

— Дължиш на бара три долара и петнайсет.

— Запиши го в тефтера.

— OK, как ти е последното име?

— Чинаски.

Знаеш ли го тоя за поляка, дето отишъл до клозета?

— Да.

Пих, докато затвориха. Преди да тръгна, се огледах. Хельн се беше измъкнала. Хельн ме бе изльгала.

Абсолютна кучка, помислих си, уплаши се от здравото ебане.

Излязох и закрачих към стаята си. Луната ярко светеше.

Стъпките ми отекваха в празната улица, като че ли някой ме следеше. Огледах се. Въобразявах си. Бях напълно сам.

23

Когато пристигнах в Сейнт Луис, беше много студено, всеки момент щеше да завали сняг и аз си намерих стая в една хубава чиста къща, стая на втория етаж, отзад. Здрачаваше се, а ме бе налегнала депресията и за това си легнах рано и някак си успях да заспя.

Когато се събудих сутринта, беше много студено. Треперех неистово. Станах и видях, че един от прозорците е отворен. Затворих прозореца и отново си легнах. Беше ми лошо, повдигаше ми се. Успях да поспя още един час. Станах, облякох се и едва се добрах до тоалетната, за да повърна. Съблякох се и отново си легнах. След малко се почука на вратата. Не отговорих. Чукането продължи.

— Да? — попитах аз.
— Добре ли сте?
— Да.
— Може ли да влезем?
— Заповядайте.

Две момичета. Едната беше закръглена, но румена и свежа, облечена в розова рокля на цветя. Лицето ѝ бе приятно. Другата носеше широк стегнат колан, който подчертаваше отличната ѝ фигура. Косата ѝ бе дълга и тъмна и имаше сладко носле. Носеше обувки с високи токове и бяла, силно деколтирана блуза, краката ѝ бяха съвършени. Тъмните ѝ, много тъмнокафяви очи ме гледаха заинтригувано, много заинтригувано.

— Аз съм Гертруд — каза тя, — а това е Хилда.

Докато Гертруд пресичаше стаята, за да стигне до леглото ми, Хилда успя да се изчерви.

— Чухме ви в банята. Болен ли сте?
— Да, но не е нещо сериозно. Сигурен съм. Спах на отворен прозорец.
— Госпожа Даунинг, хазяйката, ще ви направи бульон.
— Не, не. Няма нужда.
— Ще ви се отрази добре.

Гертруд пристъпи към леглото ми. Хилда си остана там, където беше — чиста, свежа и зачервена. Гертруд пазеше равновесие на високите си токове.

— Отскоро ли сте в града?

— Да.

— Не сте в армията?

— Не.

— С какво се занимавате?

— С нищо.

— Не работите?

— Не работя.

— Разбира се — каза Гертруд на Хилда, — виж ръцете му. Той има най-красивите ръце на света. Личи си, че никога не е работил.

Хазяйката, госпожа Даунинг, почука. Тя беше едра и мила. Представих си, че мъжът ѝ е мъртъв, а тя е религиозна. Носеше голяма купа телешки бульон, като го държеше високо във въздуха. От бульона се вдигаше пара. Поех го. Разменихме си любезности. Да, мъжът ѝ бе починал. Тя беше много религиозна. На шкафчето остави сухарин, сол и черен пипер.

— Благодаря ви.

Госпожа Даунинг погледна към момичетата.

— А сега ние ще си вървим. Надявам се, скоро да се оправите. И се надявам, че момичетата не са ви обезпокоили много?

— О, не — аз се ухилих на бульона. Това ѝ хареса.

— Хайде, момичета.

Госпожа Даунинг остави вратата отворена. Хилда се изчери за последен път, усмихна се незабележимо и излезе. Гертруд остана. Наблюдаваща ме как ям.

— Хубав ли е?

— Искам да ви благодаря на всички. Всичко това е... е много необично за мен.

— Тръгвам си — тя се обърка и много бавно закрачи към вратата. Хълбоците ѝ се движеха под тясната черна пола. Краката ѝ бяха златни. На вратата спря и се обърна. Погледна ме с тъмните си очи. Аз бях прикован, горях. Щом почувства моята реакция, тя тръсна глава и се изсмя. Вратът ѝ бе прекрасен и тази коса... Тръгна надолу по коридора, като остави вратата откърхната.

Взех солта и пипера, сложих в бульона, натроших вътре сухарина
и излях течността в болния си организъм.

24

Намерих си работа в един магазин за дамски дрехи. Дори по време на Втората световна война, когато се предполагаше, че има недостиг на мъжка работна ръка, за всяка работа имаше четири-пет кандидати. (Поне за нискоквалифицираните места) Чакахме с попълнените формуляри в ръце. Рождена дата? Ерген? Женен? Образование? Последна работа? Защо си напуснал? Бях попълнил толкова много формуляри за постъпване на работа, че отдавна бях запомнил всичните отговори. Тъй като тази сутрин станах късно от леглото, бях последен. Интервюира ме плешив мъж със странни кичури коса над всяко ухо.

- Да... — каза той и ме погледна.
- Писател съм. Временно изгубих вдъхновението си.
- О, *писател*, виж ти!
- Да.
- Сигурен ли си?
- Не, не съм.
- Какво пишеш?
- Най-вече разкази. А освен това привършвам един роман.
- Роман, а?
- Да.
- Как се казва?
- „Канещата чешма на моята съдба“.
- О, това ми харесва. За какво се разправя?
- За всичко.
- За всичко? Искаш да кажеш, примерно, че разказва за болестта рак?
- Да.
- А какво ще кажеш за жена ми?
- И тя е вътре.
- Не думай. Защо искаш да работиш в магазин за дамски дрехи?
- Винаги съм харесвал дами, облечени в дамски дрехи.

— Учил си две години в колеж?

— Да.

— Можеш ли да ми покажеш документ?

Връчих му документ. Той ми го върна.

— Наест си.

25

Намираме се в едно мазе. Стените са боядисани в жълто. Опаковаме нашите дамски дрехи в продълговати картонени кутии, дълги около метър и широки трийсет-четирийсет сантиметра. За да се сгънат така, че да не се измачкат, се изискваше известно умение. С тази цел упътнявахме кутиите с картон и хартия, бяхме получили подробни инструкции. За доставки извън града използвахме пощата. Всеки от нас си имаше собствен кантар и метър за пресмятане на пощенските разходи. Пушенето беше забранено.

Лаабии беше началник на пакетажа. Клайн беше помощник-началник. Лаабии беше босът. Клайн се опитваше да измести Лаабии от поста му. Клайн беше евреин и собствениците на магазина бяха евреи, а Лаабии беше нервен. Клайн и Лаабии спореха и се караха по цял ден, а също и вечер. Да, вечер. Проблемът, както и навсякъде през военните години, беше работното време. Работодателите предпочитаха да скапват от работа няколко души, вместо да наемат повече хора, които да работят по-малко. Дай на боса осем часа и той ще поисква още. Никога няма да те прати вкъщи след шест часа, например. Току-виж си се размислил в свободното си време.

26

Винаги, когато излизах в коридора, Гертруд беше там. Тя бе съвършен, чист, влудяващ секс, знаеше го и го разиграваше, изпускаше го и ти разрешаваше да страдаш. Това я караше да се чувства щастлива. И на мен не ми бе кофти. Тя можеше лесно да ме отреже и да ми откаже дори удоволствието да го зърна. Като повечето мъже в това положение осъзнах, че нищо няма да получа — задушевни разговори, вълнуващи пътувания с увеселителното влакче, дълги неделни разходки — докато не ѝ обещая някакви странни неща.

— Ти си способен тип. Обичаш да си сам, нали?

— Да.

— Какво ти има?

— От дълго време се чувствам зле.

— А сега зле ли ти е?

— Не.

— Тогава какво не е наред?

— Не обичам хората.

— Мислиш ли, че това е редно?

— Вероятно не.

— Ще ме заведеш ли някоя вечер на кино?

— Ще опитам.

Гертруд се полюшваше пред мен. Полюшваше се на високите си токове. Движеше се напред. Тук-там тялото ѝ ме докосваше, но аз просто не можех да откликна. Между нас имаше пропаст. Разстоянието бе прекалено голямо. Чувствах се, като че ли тя говори на личност, която бе изчезнала, която вече не бе тук, вече не бе жива. Погледът ѝ минаваше през мен. Не можех да установя връзка с нея. Не че ме бе срам заради това, просто бях смутен и безпомощен.

— Ела с мен.

— Какво?

— Искам да ти покажа стаята си.

Последвах Гертруд надолу по коридора. Тя отвори вратата и аз влязох. Стаята изльчваше женственост. Огромното легло бе покрито с плюшени животни. Всички животни изглеждаха учудени и ме зяпаха — жирафи, мечки, лъвове, кучета. Въздухът бе парфюмиран. Всичко беше спретнато и чисто и изглеждаше меко и удобно. Гертруд пристъпи към мен.

— Харесваш ли стаята ми?

— Хубава е. Да, харесва ми.

— Моля те, не казвай на госпожа Даунинг, че съм те поканила тук, дълбоко ще се възмути.

— Няма.

Гертруд безмълвно стоеше до мен.

— Трябва да тръгвам — казах аз най-накрая. Отидох до вратата, отворих я, затворих я зад мен и се върнах в стаята си.

27

След като загубих няколко пишещи машини в заложни къщи, аз просто се отказах от идеята да притежавам такова нещо. Пишех разказите си на ръка и в този вид ги изпращах. Пишех ги с писалка. Научих се да пиша много бързо с печатни букви. Усъвършенствах се дотам, че пишех по-бързо с печатни букви, отколкото нормално. Пишех по три-четири разказа на седмица. Пращах ги по пощата. Представях си как редакторите на „Атлантик Мънтли“ и „Харпърс“ казват:

— Ей, пристигна пак нещо от онова куку...

Една вечер заведох Гертруд на бар. Седяхме на една маса и пиехме бира. Навън валеше сняг. Чувствах се малко по-добре от обикновено. Пиехме и си говорехме. Мина около час. Започнах да се взирам в очите на Гертруд и тя в моите. „Трудно се намира в наши дни добър мъж“, каза джубоксът. Тялото на Гертруд се движеше в такт с музиката, главата ѝ се движеше в такт с музиката и тя се взираше в очите ми.

— Имаш много странно лице — каза тя. — Всъщност ти не си грозен.

— Работник в склад, опитващ да се издигне.

— Бил ли си някога влюбен?

— Любовта е за истинските хора.

— Изглеждаш истински.

— Не обичам истински хора.

— Не ги обичаш?

— Мразя ги.

Пихме още малко, като си разменяхме по някоя друга дума. Продължаваше да вали сняг. Гертруд обърна глава и се загледа в хората. После ме погледна.

— Колко е хубав!

— Кой?

— Онзи войник там. Седи сам. Така изправен седи! И носи всичките си медали.

— Хайде, да се махаме оттук.

— Но още е рано.

— Ако искаш остани.

— Не, искам да дойда с теб.

— Все ми е едно.

— Заради войника ли? Затова ли се ядоса, заради войника?

— Уф, глупости!

— Заради войника, нали?

— Аз си тръгвам.

Станах, оставих бакшиш и тръгнах към вратата. Зад мен чух Гертруд. Тръгнах по улицата, газейки в снега. Тя ме настигна и тръгна до мен.

— Дори такси не взе. С тези обувки в снега!

Не отговорих. Минахме пеша четирите преки до вкъщи. Качихме се заедно по стълбите. Аз тръгнах надолу по коридора към моята стая, отворих вратата, затворих я, съблякох се и си легнах. Чух я как хвърли нещо в стената на стаята си.

28

Продължих да печатам на ръка разказите си. Повечето ги пращах на Клей Гледмор, издател на нюйоркското списание „Фрънтфайър“, което аз обожавах. Плащаха само 25 долара на разказ, но Гледмор бе открил Уилям Сароян и много други, а е бил и близък приятел на Шърууд Андерсън. Много от моите неща Гледмор връщаше със забележки написани лично от него. Наистина не бяха дълги, но бяха мили и окуражаващи. По-големите издателства използваха готови бланки, когато отказваха нещо. Гледмор също пращаше понякога готови отговори, но дори и те изльчваха известна топлина: „Съжаляваме много, уви, трябва да ви откажем... но...“.

И така, аз тормозех Гледмор с четири-пет разказа на седмица. Междувременно работех в мазето на магазина за дамски облекла. Клайн все още не бе изместил Лаабии. Кокс, другият работник, не даваше пет пари за нищо стига да можеше да се измъкне на всеки двайсет и пет минути на стълбището, за да изпуши една цигара. Работното време престана да ми прави впечатление. Когато бях свободен пиех все повече и повече. Осемчасовият работен ден бе изчезнал завинаги. Бях се примирил с мисълта, че когато сутрин вляза в мазето, ще изляза най-малко след единайсет часа. Включително и съботите, когато трябваше да сме на половин ден, но работехме цял ден. Беше война, а дамите купуваха рокли като луди.

Този ден бяхме работили дванайсет часа. Облякох си палтото, излязох от мазето, запалих цигара и закрачих по коридора към изхода, когато чух гласа на шефа:

— Чинаски!

— Влез за малко.

Шефът ми пушеше дълга скъпа пура. Изглеждаше добре отпочинал.

— Това е моят приятел, Карсън Гентри.

Карсън Гентри също пушеше дълга скъпа пура.

— Господин Гентри също е писател. Интересува се много от литература. Казах му, че пишеш и той изяви желание да се запознае с теб. Нали нямаш нищо против?

— Не, нямам нищо против.

Двамата стояха, гледаха ме и пушеха дългите си пури. Минаха няколко минути. Те поемаха дима, изпускаха го и ме гледаха.

— Имате ли нещо против да си вървя? — попитах аз.

— Ако искаш — каза шефът ми.

29

Винаги се прибирах пеша. Къщата ми беше на шест-седем преки. Всички дървета покрай улицата бяха еднакви — малки, криви, полузамръзали, без листа. Харесвах ги. Разхождах се под студената луна.

Сцената в кабинета се запечата в съзнанието ми. Пурите, хубавите дрехи. Представях си вкусни бифтеци, коли, които пътуват по лъкатушни алеи, водещи до красиви къщи. Безделие. Пътешествия из Европа. Хубави жени. Да не са толкова по-умни от мен? Единствената разлика бяха парите и желанието да ги събереш.

И аз ще го направя! Ще пестя всеки цент. Ще родя великолепна идея, ще взема заем. Ще наемам и уволнявам. В бюрото си ще държа бутилка уиски. Жена ми ще носи сутиен 40-ти номер, а поклащането на задника ѝ ще кара вестникарчето на ъгъла да се празни в панталоните. Ще я мамя, тя ще знае, но ще си трае, за да живее в моята къща, сред моето богатство. Ще уволнявам хора само за да видя изумения им поглед. Ще уволнявам жени, които не заслужават да бъдат уволнени.

Надежда. Какво друго му трябва на човек. Липсата на надежда обезкуражаваше хората. Спомням си как в Ню Орлиънс живеех на две захарни пръчки от по 25 цента на ден, и така със седмици, за да имам свободно време да пиша. Гладът за съжаление не подобрява изкуството. Само му пречи. Душата на човек е вкоренена в стомаха му. Човек пише по-добре, след като е изял телешки бифтек и е изпил половин бутилка уиски, отколкото след като е изял една захарна пръчка за 25 цента. Митът за гладуващия творец бе измама. Когато веднъж осъзнаеш, че всичко е измама, ставаш мъдър и започваш да гориш и колиш себеподобните си. Ще построя империя върху съсипаните тела и съдби на беззащитните мъже, жени и деца — ще им го набутам целия. *Ще им покажа аз на тях!*

Бях вкъщи. Изкачих стълбите до вратата на моята стая. Отключих и светнах лампата. Госпожа Даунинг бе оставила пощата ми

до вратата. Имаше голям кафяв плик от Гледмор. Взех го. Тежеше от върнатите ръкописи. Седнах и го отворих.

„Уважаеми господин Чинаски,
Връщаме Ви тези четири разказа, но си оставяме
«Моята пияна от бира душа е по-тъжна от всички мъртви
коледни елхи на света». Следим работите Ви от дълго
време и приемаме вашия разказ с най-голямо удоволствие.
Искрено Ваш
Клей Гледмор“

Станах от стола, като държах в ръка писмото. Първият приет. От най-престижното литературно списание на Америка. Никога досега светът не е изглеждал толкова хубав, изпълнен с обещания. Седнах на леглото и отново го прочетох. Изучих всяка извивка от подписа на Гледмор. Станах, занесох писмото до бюрото и го оставил. После се съблякох, загасих лампата и си легнах. Не можех да заспя. Станах, светнах и отидох до бюрото. Отново го прочетох:

„Уважаеми господин Чинаски...“

30

Често срещах Гертруд в коридора. Говорехме си, но повече не я поканих да излезем. Тя стоеше съвсем близо до мен, нежно се поклащаше, от време на време залиташе като пияна върху много високите си токове. Една неделна сутрин се озовах на поляната пред къщата заедно с Гертруд и Хилда. Момичетата нравеха снежни топки, смееха се, пищяха и ме целеха. Тъй като никога не бях живял на място, където вали сняг, в началото бях бавен. Но скоро се научих как се правят и мятат снежни топки. Гертруд стреля, изпищя. Беше великолепна. Цяла изтъкана от огън и светлина. За момент ми се прииска да пресека поляната и да я сграбча. Отказах се и тръгнах надолу по улицата. Около мен свистяха снежни топки.

Десетки хиляди млади мъже се биеха в Европа и Китай, на Тихоокеанските острови. Когато се върнеха, тя щеше да си намери някой. Нямаше да й е трудно. Не и с това тяло. Не и с тези очи. Дори и Хилда нямаше проблеми.

Усетих, че ми е време да напусна Сейнт Луис. Реших да се върна в Лос Анжелис. Междувременно продължих редовно да пиша разкази, да се напивам, да слушам Петата симфония на Бетховен, Втората на Брамс...

Една вечер след работа се отбих в местния бар. Седнах и изпих пет или шест бири, после станах и се прибрах пеша. Когато минавах край вратата на Гертруд видях, че е открехната.

— Хенри...

— Здрави — приближих се до вратата, погледнах я. — Гертруд, заминавам си. Днес предупредих в службата.

— О, съжалявам.

— Бяхте много мили с мен.

— Ами, преди да заминеш искам да се запознаеш с приятеля ми.

— Приятелят ти?

— Да. Той току-що се нанесе. В стаята в дъното.

Последвах я. Почука и аз застанах зад нея. Вратата се отвори — панталони на сиво-бяло райе, карирана риза с дълги ръкави, вратовръзка. Тънки мустачки. Празни очи. От едната му ноздра се бе проточил сопол — тънка, почти незабележима нишка, която се събираще на мустачките в малко, блестящо топче. Всеки момент щеше да капне, но засега си стоеше там и отразяваше светлината.

— Джоуи — каза тя. — Искам да се запознаеш с Хенри.

Стиснахме си ръцете. Гертруд влезе. Вратата се затвори. Отидох в стаята си и започнах да си стягам багажа. Това винаги бе приятно занимание.

31

Когато се върнах в Лос Анджелис, си намерих един евтин хотел до улица „Хувър“ и се запих, без да ставам от леглото. Пих три или четири дни. Не можех да се насиля да прочета обявите за работа. При мисълта, че трябва да седя пред човек зад бюро и да му разправям, че искам работа, че съм квалифициран за тази работа, ми ставаше лошо. Откровено казано животът ме ужасяваше, всичко, което човек трябваше да върши, за да може да яде, спи и да се облича. Така че си стоях в леглото и пиех. Когато пиеш, светът пак си е там навън, но не те държи за гърлото.

Една вечер станах, облякох се и тръгнах из града. Озовах се на улица „Алварадо“. Вървях, докато не стигнах до един приветлив бар. Влязох, беше тъпкано. На бара имаше само едно свободно място. Седнах. Поръчах си скоч и сода. От дясната ми страна седеше закръглена блондинка, бузите и кожата на врата ѝ бяха отпуснати, очевидно пиянде. Но в чертите ѝ все още просветваше красота, а тялото ѝ изглеждаше стегнато, младо и добре оформено. Всъщност, краката ѝ бяха дълги и хубави. Когато дамата доизпи чашата си, я попитах дали иска още. Тя отвърна „да“. Купих ѝ.

— Страшни тъпаци има тук — каза тя.

— Навсякъде, но най-вече тук — казах аз.

Платих за още три или четири тура. Не говорехме.

Тогава ѝ казах:

— Това беше. Нямам повече пари.

— Сериозно ли говориш?

— Да.

— Имаш ли къде да живееш?

— Апартамент, платен за още три-четири дни.

— И нямаш никви пари? И нищо за пиене?

— Не.

— Ела с мен.

Излязох след нея от бара. Отзад изглеждаше много добре. Отидохме до най-близкия магазин. Тя каза на продавача, че иска две бутилки уиски, един кашон бири, два пакета цигари, чипс, смесени ядки, малко „алка-зелцер“, една хубава пура. Продавачът ги сметна.

— Напиши ги на сметката на Уилбър Окснърд — каза тя.

— Чакай, трябва да се обадя по телефона — продавачът навъртя един номер и говори известно време. Затвори. — Става — каза той.

Помогнах ѝ да вземе нещата и излязохме навън.

— Къде ще ходим с тези неща?

— В твоя апартамент. Имаш ли кола?

Заведох я при колата. Бях си я купил на една разпродажба в Компътън за тридесет и пет долара. Радиаторът течеше, ресорите бяха счупени, но вървеше.

Отидохме у нас, сложих нещата в хладилника, налях две чаши, занесох ги в хола, седнах и запалих пурата. Тя стоеше на канапето срещу мен с кръстосани крака. Имаше зелени обеци.

— Готин — каза тя.

— Какво?

— Мислиш се за супер Готин, мислиш, че си страшен Пич.

— Не — казах аз.

— Да, така е. Личи си по всичко. Все пак те харесвам. Веднага те харесах.

— Вдигни си малко роклята.

— Обичаш ли крака?

— Да. Вдигни си роклята малко по-нагоре.

Направи го.

— О, Господи, още по-нагоре, още!

— Виж кво, да не си някакъв психопат. Имало някакъв дето тормозел жените, забивал ги, водел ги в апартамента си, после ги събличал и с джобно ножче чертаел кръстословици по телата им.

— Не съм.

— А има и такива, дето те ебат, а после те нарязват на малки парченца. Намират част от гъза ти набутан във водосточна тръба в Плей Дел Рей, а дясната ти цица в кофа за боклук на крайморската улица.

— Отдавна престанах да се занимавам с такива неща. Вдигни си полата още по-високо.

Тя си вдигна полата още по-високо. Бе като началото на живота и смеха, това бе истинският смисъл на слънцето. Станах, седнах до нея и я целунах. После отидох да налея още уиски и пуснах радиото. Хванахме началото на нещо от Дебюси.

— Харесваш ли такава музика? — попита тя.

По някое време през нощта, както си говорехме, паднах от канапето. Лежах на земята и гледах тези прекрасни крака.

— Скъпа, — казах — аз съм гений, но никой освен мен не го знае.

Тя ме гледаше отгоре.

— Стани от пода, идиот такъв, и ми донеси пиене. Донесох ѝ пиене и се сгущих до нея. Чувствах се глупаво. Малко по-късно си легнахме. Лампата бе загасена и аз бях отгоре. Вкарах ѝ го.

— Между другото как се казваш?

— Какво значение има, по дяволите? — полита тя.

32

Казваше се Лора. Беше два часа следобед и ние вървяхме по пътеката зад мебелния магазин на улица „Алварадо“. Носех си куфара. Там отзад имаше голяма бяла къща — дървена, два етажа, стара, бялата боя се лющеше.

— Стой далеч от вратата — каза тя. — На средата на стълбището има огледало, в което се вижда кой е на вратата.

Лора позвъни, а аз се скрих отлясно на вратата.

— Нека ме види, а като избръмчи домофона ще влезеш зад мен.

Домофонът избръмча и Лора отвори вратата. Последвах я, като оставил куфара си в началото на стълбите. Уилбър Окснърд стоеше горе и Лора изтича към него. Уилбър беше стар посивял мъж с една ръка.

— Скъпа, толкова се радвам да те видя — Уилбър я прегърна с едната си ръка и я целуна. Когато се разделиха, той ме видя.

— Кой е този?

— О, Уили. Искам да се запознаеш с един мой приятел.

— Здрави — казах аз.

Уилбър не отговори.

— Уилбър Окснърд, Хенри Чинаски — представи ни Лора.

Уилбър пак не отговори. Най-накрая каза:

— Хайде, качете се.

Последвах Уилбър и Лора през предната стая. По земята имаше монети от 5, от 10, от 25 цента. В средата на стаята стоеше електрически орган. Влязохме в кухнята и седнахме на една маса. Лора ме представи на двете жени, които бяха на масата.

— Хенри, това е Грейс, а това е Джери. Момичета, това е Хенри Чинаски.

— Здрави — каза Грейс.

— Как си? — попита Джери.

— За мен е удоволствие!

Пиеха уиски, като го разреждаха с бира. В средата на масата имаше купа, пълна с черни, и зелени маслини, люти чушки и турния. Протегнах ръка и си взех една лята чушка.

— Сипи си — каза Уилбър, като посочи към бутилката уиски. Вече бе сложил една бира пред мен. Налях си.

— С какво се занимаваш? — попита Уилбър.

— Писател — каза Лора. — Печатат го в списанията.

— Наистина ли си писател? — попита ме той.

— Кажи-речи.

— Трябва ми писател. Добър ли си?

— Всеки писател си мисли, че е добър.

— Трябва ми някой, който да напише либрето за една опера. Аз съм я композирал. Казва се „Императорът на Сан Франциско“. Чувал ли си тази история за един, който искал да стане император на Сан Франциско?

— Не, не, не съм.

— Много е интересно. Ще ти дам една книга за него.

— Добре.

Известно време си стояхме така и пиехме. Всички, жени бяха в средата на трийсетте, привлекателни иексапилни и го знаеха.

— Харесваш ли пердетата? — попита ме той. — Момичетата ги ушиха. Много ги бива.

Погледнах към пердетата. Бяха отвратителни. Целите в огромни червени ягоди и листа.

— Харесват ми — казах аз.

Уилбър донесе още бири и ние отново си наляхме от бутилката уиски.

— Не се притеснявай — каза Уилбър, — има още една бутилка.

— Благодаря, Уилбър.

Той ме погледна.

— Схвана ми се ръката — той вдигна ръка и размърда пръсти. — Едва си мърдам пръстите. Мисля, че скоро ще умра. Докторите не могат да разберат какво ми има. Момичетата мислят, че се шегувам, подиграват ми се.

— Аз не мисля, че се шегуваш — казах му. — Вярвам ти.

Пихме по още две.

— Харесваш ми — каза Уилбър. — Имаш вид на патил човек, имаш стил. Повечето хора нямат стил. А ти имаш стил.

— Не знам какво имаш предвид под стил — казах аз, — но иначе вярно е, че съм патил.

— Да отидем в другата стая. Искам да ти изсвирия няколко хора от операта.

— Чудесно — казах аз.

Отворихме нова бутилка, взехме бири и отидохме в другата стая.

— Уилбър, искаш ли да ти сготвя супа? — попита Грейс.

— Де се чуло и видяло, някой да яде супа, докато свири на орган. Всички се засмяхме. Ние всички харесвахме Уилбър.

— Всеки път, като се напие хвърля пари по пода — прошепна ми Лора. — Говори ни гадости и ни цели с монети. Казва, че толкова струваме. Понякога става много гаден.

Уилбър стана, отиде в спалнята и се върна с моряшка шапка на главата. Седна зад органа и започна да свири с едната си ръка, с болните си пръсти. Звукът беше много силен. Ние седяхме, пиехме и слушахме. Когато свърши, аз изръкоплясках.

Уилбър се завъртя на столчето си.

— По-миналата вечер момичетата бяха тук — каза той — и изведнъж някои изкрешя: „БАНДИТИ!“. Трябваше да ги видиш как тичат, някои голи, други по гащи и сутиен, хукнаха навън и се скриха в гаража. Страшно смешно. Аз си седях тук, а те лека-полека започнаха да се връщат. Умрях от смях!

— Кой изкрешя „БАНДИТИ!“? — попитах аз.

— Аз, разбира се — каза той.

После стана, отиде в спалнята си и започна да се съблича. Виждах го как седи на ръба на леглото по бельо. Лора влезе при него, седна на леглото и го целуна. После излезе и Грейс и Джери влязоха. Лора ми посочи с ръка към стълбището. Отидох да си взема куфара.

33

Когато се събудихме, Лора ми разправи за Уилбър. Беше девет и трийсет сутринта и в къщата цареше мъртвятишина.

— Той е милионер — каза тя. — Старата къща лъже. Дядо му е купувал земя наоколо. А също и баща му. Грейс е негово момиче, но го прави луд. Пък и той е стиснато копеле. Обича да се грижи за жените по баровете, които нямат къде да живеят. Но им дава само храна и подслон, никакви пари. Пие се само когато той ние. Въпреки че Джери го изработи една нощ. Нацървил го и я гонел около масата и тя му казала: „Не, не, само ако ми даваш по петдесет долара на месец за джобни!“ Накрая той се подписал на парче хартия и най-големият майтап е, че в съда го признали! Сега трябва да ѝ дава по петдесет долара на месец, а така е наредено, че като умре, семейството му трябва да продължи да дава парите.

— Супер — казах аз.

— Иначе, Грейс му е гаджето.

— А ти?

— Само за кратко.

— Това е хубаво, защото те харесвам.

— Сериозно?

— Да.

— А, виж. Ако се появи тази сутрин с моряшката си шапка, тази капитанската, значи, че ще излизаме с яхтата. Докторът му казал, че разходките с яхта са полезни за здравето му.

— Голяма ли е?

— Доста. Ти ли събра монетите от пода снощи.

— Да — казах аз.

— По-добре върни част от тях.

— Май си права. Сега ли да ги върна?

— Ако ти падне случай.

Тъкмо бях станал, за да се облека и в стаята се втурна Джери.

— Застанал е пред огледалото и си наглася моряшката шапка под необходимия ъгъл. Ще излизаме с яхтата!

— Добре, Джери — каза Лора.

Започнахме да се обличаме. Оправихме се тъкмо навреме. Уилбър мълчеше. Беше махмурлия. Последвахме го надолу по стълбите и после в гаража, където се качихме в една невероятно стара кола. Толкова стара, че имаше подвижна седалка. Грейс и Джери се наместиха отпред с Уилбър, а аз и Лаура седнахме отзад. Уилбър излезе от двора на заден, зави по „Алварадо“ и потеглихме за Сан Педро.

— Махмурлия е и няма да пие, а когато той не пие, не иска никой наоколо да пие, копелето мръсно. Така че, внимавай — каза Лора.

— Мамка му, трябва да пия нещо.

— И аз, да не мислиш — каза тя. Извади от чантата си плоско шише и отвинти капачката. Подаде ми го. — Сега чакай, докато ни погледне в огледалото за обратно виждане и щом очите му се върнат на пътя, гълтай.

След малко видях как очите на Уилбър ни гледат в огледалото за обратно виждане. После той пак се вторачи в пътя. Отпих и се почувствах много по-добре. Подадох бутилката на Лора. Тя изчака Уилбър да погледне и отпи. Беше приятно пътуване. Като стигнахме в Сан Педро, бутилката бе празна. Лора лапна една дъвка, аз запалих пура и слязохме от колата. Като помагах на Лора да се измъкне, отзад полата ѝ се вдигна и видях дългите крака в найлонови чорапи, колената, фините глезени. Започнах да се възбуджам и зареях поглед към океана. Там стоеше яхтата, „Оксуил“. Най-голямата яхта в пристанището. Взе ни една малка моторница. Качихме се на борда. Уилбър помаха на няколко колеги яхтсмени и на няколко пристанищни пълха и ме погледна.

— Как се чувстваш?

— Страхотно. Уилбър, страхотно... като Император.

— Ела, искам да ти покажа нещо. — Отидохме в задната част на яхтата. Уилбър се наведе и дръпна една халка. Вдигна някакъв капак и отдолу се показаха два мотора.

— Искам да те науча как се пуска този спомагателен мотор в случай, че нещо се случи. Не е трудно. Справям се с една ръка.

Стоях отегчен, докато Уилбър дърпаше едно въже. Кимнах и му казах, че съм разбрал. Но това не бе всичко, трябваше да ми покаже как да вдигам котвата и как да отвързвам яхтата от кея, а единственото, което исках бе да пия още.

Най-накрая потеглихме и той стоеше на мостика с моряшката си шапка и управляваше яхтата. Жените се скучиха около него.

— О, Уили, дай ми да управлявам!

— Уили, дай на мен!

Аз не го помолих да ми даде да управлявам. Аз не исках да управлявам. Последвах Лора по стълбите надолу. Приличаше на луксозен хотелски апартамент, само че нямаше легла, а койки. Отидохме до хладилника. Беше натъпкан с пие и ядене. Намерихме начената бутилка уиски и я взехме. Пийнахме по малко уиски с вода. Животът изглеждаше хубав. Лора пусна грамофона и слушахме нещо наречено „Отстъплението на Бонапарт“. Лора изглеждаше добре. Бе щастлива и се усмихваше. Протегнах се и я целунах, като плъзнах ръка по крака ѝ. Тогава чух мотора да спира и Уилбър слезе при нас.

— Връщаме се — каза той. Изглеждаше много строг с капитанската си шапка.

— Защо? — попита Лаура.

— Изпадна в едно от ужасните си настроения. Страхувам се, че ще скочи през борда. Не иска да говори с мен. Само седи и гледа втренчено морето. Не може да плува. Страхувам се, че ще скочи.

— Слушай, Уилбър — каза Лора — просто ѝ дай десет долара. Има бримки на чорапите.

— Не, връщаме се. А освен това вие сте пили!

Уилбър се качи нагоре. Моторът се закашля и ние обрнахме към Сан Педро.

— Всеки път, когато решим да отидем до Каталина става така. Грейс изпада в това настроение, седи и гледа океана, а шалът ѝ се вее. Така измъква пари от него. Никога няма да скочи в морето. Мрази водата.

— Да — казах аз, — тъй и тъй, поне да пием още. Като се сетя, че трябва да пиша либрето за операта на Уилбър осъзнавам, колко отвратителен е станал живота ми.

— И без това вече е бесен — каза Лора. — Поне да се напием.

Джери слезе и се присъедини към нас.

— Грейс се сърди, заради петдесетте долара на месец, които му измъкнах от стиснатия гъз. По дяволите, да не ми е лесно. Щом тя изчезне, се нахвърля отгоре ми и започва да шиба. Все не му стига. Страх го е, че ще умре и гледа да си го вкарва колкото може повече.

Тя си изпи чашата и отново си наля.

— Трябваше да си остана в „Сиърс Роубък“. Имах си хубава работа.

Всички пихме за това.

34

Когато влязохме в пристанището, Грейс вече се бе присъединила към нас. Все още бе с шала си и не говореше, но пиеше. Всички пиехме. Всички пиехме, когато Уилбър слезе по стълбите. Той стоеше и ни гледаше.

— Връщам се след малко — каза той.

Бе следобед. Чакахме и пиехме. Момичетата започнаха да спорят как да работят Уилбър. Качих се в една от койките и заспах. Когато се събудих бе късно вечер и студено.

— Къде е Уилбър? — попитах аз.

— Още не се е върнал — каза Джери. — Бесен е.

— Ще се върне — каза Лора. — Грейс е тук.

— Пет пари не давам дали ще се върне — каза Грейс. — Имаме достатъчно храна и пиене за цялата персийска армия.

И така аз се оказах на най-голямата яхта в пристанището заедно с три жени. Само че беше много студено. Океанът изльчваше мраз. Станах, налях си една чаша и отново пропълзях под завивките.

— Господи, колко е студено — каза Джери. — Искам да се мушна при теб да се стопля — тя изрита обувките си и се качи при мен.

Лора и Грейс бяха пияни и спореха за нещо. Джери беше мъничка и закръглена, много закръглена, само за гушене. Притисна се до мен.

— Господи, студ. Прегърни ме.

— А Лора... — казах аз.

— Заеби я Лора.

— Искам да кажа, че може да се разсърди.

— Няма. Ние сме приятелки. Виж — Джери седна на койката. — Лора, Лора...

— Да?

— Виж. Искам да се стопля. Нали може?

— Може — каза Лора.

Джери се мушна под завивките.

— Видя ли, каза, че може.

— Добре — казах аз, сложих ръка на задника ѝ и я целунах.

— Само не прекалявайте — каза Лора.

— Само ме е прегърнал.

Пъхнах ръка под роклята ѝ, започнах да ѝ свалям бикините. Беше трудно. Когато най-накрая успя да ги събие, бях повече от готов. Езикът ѝ се стрелкаше в устата ми. Правехме се на небрежни, докато се чукахме странично. Няколко пъти се измъквах, но Джери отново си го вкарваше.

— Само не прекалявайте — повтори Лора. Отново се изплъзна, а Джери го хвана и стисна.

— Само ми го държи — казах на Лора. Джери се закиска и отново си го вика. Остана вътре. Аз все повече се разгорещях.

— Мръсна кучка — прошепнах ѝ аз. — Обичам те! — започнах да се празня.

Джери стана от койката и отиде в банята. Грейс ни правеше сандвич с телешко печено. Скочих от койката долу и ние всички ядохме сандвичи, картофена салата, домати и ябълков сладкиш. Бяхме гладни.

— Наистина се стоплих — каза Джери. — Хенри е като печка.

— И аз умирам от студ — каза Грейс. — Мисля да опитам тази печка. Имаш ли нещо против, Лора?

— Не. Само не прекалявайте.

— Какво значи да не прекаляваме?

— Знаеш какво имам предвид.

Като се наядохме, аз се качих в койката и Грейс дойде с мен. Тя бе най-високата от трите. Никога не бях се озовавал в едно легло с толкова висока жена. Целунах я. Езикът ѝ ми отговори. Жените, помислих аз, жените са магия. Какви приказни създания са те! Пуснах ръка под полата ѝ и задърпах бикините. Пътят надолу бе дълъг.

— Какво по дяволите правиш? — прошепна тя.

— Свалям ти бикините.

— Защо?

— Ще те еба.

— Просто искам да се стопля.

— Ще те еба.

— Лора е моя приятелка. Аз съм гадже на Уилбър.

— Ще те еба.

— Какво правиш?

— Опитвам се да си го вкарам.

— Не!

— Помогни ми, по дяволите.

— Вкарай си го сам.

— Помогни ми.

— Вкарай си го сам. Лора ми е приятелка.

— Това пък какво общо има?

— Какво?

— Забрави.

— Виж, аз още не съм готова.

— Ето пръста ми.

— О, по-леко. Покажи известно уважение към дамата.

— Добре, добре. Така става ли?

— Става. По-високо. Там! Да! Даа!

— Ей, да не правите нещо? — каза Лора.

— Не. Просто я топля.

— Чудя се, кога ли ще се върне Уилбър? — каза Джери.

— Ако ще да се връща. Изобщо не ме интересува — казах аз, като влизах в Грейс. Тя изстена. Добре беше. Започнах съвсем бавно, с отмерени тласъци. Не се измъкваше като с Джери.

— Гадно копеле — каза Грейс, — свиня, Лора ми е приятелка.

— Еба те — казах аз. — Усети как влиза и излиза от тялото ти, вън и вътре, вън и вътре, вън и вътре, флюп, флюп, флюп.

— Не говори така, побърквам се.

— Еба те — казах аз — еба, еба, ебане, еба, ние се ебем, ебем, ние се ебем. Уф, това е толкова мръсно, уф, колко е вулгарно, това ебане, ебане, ебане...

— Престани за Бога!

— Става все по-голям и по-голям, усещаш ли?

— Да, да...

— Ще свърша. Света Дево! Свършвам... — свърших и си го извадих.

— Изнасили ме, копеле мръсно. Направо си ме изнасили — прошепна тя. — Трябва да кажа на Лора.

— Хубаво, кажи й. Да не мислиш, че ще ти повярва?

Грейс слезе от койката и отиде в банята. Аз се избърсах в чаршафа, вдигнах си панталоните и скочих долу.

— Знаете ли да играете на зарове?

— Какво ти трябва? — попита Лора.

— Аз имам зарове. А вие момичета, пари имате ли? Трябват зарове и пари. Ще ви покажа как става. Извадете си парите и ги сложете пред себе си. Не се притеснявайте, ако нямате много пари. И аз нямам много пари. Нали сме приятели?

— Да — каза Джери. — Приятели сме.

— Да — каза Лора. — Приятели сме.

Грейс излезе от банята.

— Сега пък кво прави това копеле?

— Ще ни научи да играем на зарове — каза Джери.

— Казва се барбут. Ще ви науча да играете барбут.

— А, така ли? — попита Грейс.

— Да, довлечи си дългия задник тука и ще ти покажа как става...

След един час Уилбър най-неочекано се появи. Повечето пари бяха пред мен. Така ни намери Уили, като слезе — пияни, играещи на зарове.

— *На този кораб не разрешавам да се играе хазарт!* — изкреша той от стълбите. Грейс се изправи, пресече стаята, прегърна го и заби дългия си език в устата му, а след това го хвана за пакета.

— Къде е бил мойт Уили, защо е оставил своята Грейси съвсем самичка на тези голям кораб? Толкова мъчно й беше за нейния Уили.

Уили усмихнат влезе в стаята. Седна на масата, а Грейс извади нова бутилка уиски и я отвори. Уилбър разля по чашите.

Погледна ме:

— Трябваше да отида да оправя няколко ноти от операта. Нали ще напишеш либретото?

— Либретото?

— Думите.

— Честно да ти кажа, Уилбър, не съм мислил много по въпроса, но ако наистина настояваш, ще се захвана.

— Настоявам — каза той.

— Утре почвам — отвърнах аз.

Точно тогава Грейс се протегна под масата и разкопча дюкяна на Уилбър. Щеше да бъде една хубава вечер за всички нас.

35

Няколко дни по-късно Грейс, Лора и аз седяхме на бара в „Зеленото Петно“, когато влезе Джери.

— Уиски с лимон — каза тя на бармана. Когато ѝ дадоха чашата, тя втренчено я загледа. — Знаеш ли, Грейс, вчера те нямаше. Аз бях с Уилбър.

— Няма проблем, скъпа. Имах да свърша малко работа. Обичам да го държа в несигурност.

— Грейс, той беше много зле. Наистина. Хенри го нямаше, Лора я нямаше. Нямаше с кого да си говори. Опитах се да му помогна.

Лора и аз бяхме преспали на един купон в къщата на собственика на бара. От купона бяхме дошли направо в бара. Не бях почнал работа върху либретото и Уилбър ми дуднеше. Искаше да прочета всичкитешибани книги. Отдавна се бях отказал да чета каквото и да е.

— Напи се страшно. Пи водка. Започна направо да пие чиста водка. Непрекъснато питаше за теб, Грейс.

— Сигурно това е любовта — каза Грейс.

Джери си изпи уискито и отново си поръча.

— Не исках да пие прекалено много — каза тя, — затова, като излезе за малко взех бутилката, излях част от водката и я разредих с вода. Но той все пак бе изпил доста от този лайнян спирт. Навивах го да си легнем...

— Виж ти! — каза Грейс.

— Карако да си легнем, но той не щеше. Толкова бе скапан, че трябваше да пия с него. Обаче мен ме хвана, доспа ми се и го оставих. Остана сам, седнал в креслото с бутилката водка.

— Значи не си легнахте заедно? — попита Грейс.

— Не. На сутринта влязох в стаята и той все така седеше с бутилката водка до него. „Добро утро, Уили“, казах аз. Никога не бяхвиждала толкова красиви очи. Прозорецът беше отворен и слънцето се отразяваше в тях, цялата му душа.

— Знам — каза Грейс. — Уили има красиви очи.

— Той не ми отговори. Отидох до телефона и се обадих на брат му, онзи доктора, дето взима наркотици. Брат му дойде, погледна го и се обади по телефона. Седяхме и чакахме, докато не дойдоха двама мъже, които му затвориха очите и му забиха една игла. Поседяхме още малко, поговорихме и после единият мъж си погледна часовника и каза: „Това е.“ И те станаха, вдигнаха Уили от стола, сложиха го върху една носилка и го изнесоха. Това беше всичко.

— По дяволите — каза Грейс. — Наебаха ме!

— Наебаха те — кимна Джери. — Аз поне имам петдесетте долара на месец.

— И закръгления си, дебел задник — каза Грейс.

— И закръгления ми, дебел задник — потвърди Джери.

Лора и аз знаехме, че са ни наебали. Нямаше защо да го казваме.

Седяхме всички на бара и се опитвахме да измислим какво да правим.

— Чудя се — каза Джери — дали аз не го убих.

— Да си го убила, как? — попитах аз.

— Като разредих водката с вода. Винаги я пиеше чиста. Може би водата го е убила.

— Може би — казах аз. Махнах на бармана. — Тони, би ли дал на закръглената дама една водка с вода?

Според Грейс това не беше духовито.

Не го видях с очите си, но ми разказаха. Като си тръгнала от бара, Грейс отишla до къщата на Уилбър и започнала да бълска по вратата, да бълска и да креци и да бълска, а братът, докторът, отишъл до вратата, но не искал да я пусне вътре; той бил съкрушен и друсан и не искал да я пусне вътре, но Грейс не се отказвала. Докторът не познавал добре Грейс (според мен много е изгубил, защото тя беше добро парче) и се обадил на полицията и полицията дошла, но тя била обезумяла и подивяла и трябало двама да я хванат, за да й сложат белезници. Само че направили грешка и заключили ръцете ѝ отпред и тя се нахвърлила върху един полицай и с белезниците му разsekла едната буза и тя така цъфнала, че се виждали зъбите му. Надошли още полицаи и отвели Грейс, а тя крецила и ритала и след това никой повече не я видя. Никой никого повече не видя.

36

Дълги, дълги редици безмълвни велосипеди. Сандъци пълни с велосипедни части. Дълги редици велосипеди, висящи от тавана: зелени велосипеди, червени велосипеди, жълти велосипеди, лилави велосипеди, сини велосипеди, дамски велосипеди, мъжки велосипеди висяха там в дълги редици. Бляскави спици, колела, гуми, боя, кожени седалки, котешки очи, фарове, спирачки. Стотици велосипеди.

Имахме един час обедна почивка. Ядях бързо, тъй като поголямата част от нощта прекарвах в пиене и скитане. Бях изморен, всичко ме болеше и за щастие бях открил това усамотено място под велосипедите. Пропълзявах отдолу, под три безупречно прави редици. Лягах по гръб и над мен висяха изрядно подредени, лъскави сребърни спици, вилки, черни гуми, светещи прясно боядисани рамки, всичко в съвършен порядък. Величествено, изрядно, подредено — 500–600 велосипеда, които се простираха над мен, покриваха ме, всеки на мястото си. Някак си всичко това бе смислено. Аз поглеждах и знаех, че разполагам с четиридесет и пет минути, за да си почина под велосипедното дърво.

И все пак една друга част в мен знаеше, че ако се отпусна и падна в течението на тези лъскави нови велосипеди, това ще е краят ми, никога нямаше да мога де се оправя. Така че просто си лежах, а колелата, спиците и цветовете ме утешаваха.

Човек с тежък махмурлук в никакъв случай не трябва да лежи по гръб и да гледа към покрива на склад. В един момент дървените подпори те хващат за гърлото. А капандурите, телената мрежа в стъклото — това някак напомня на човек за затвор. А и тежестта в очите, копнежът за поне една чаша, шумът на минаващите край теб хора, чуващ ги, разбираш, че почивката е свършила и трябва да станеш, да се движиш, да изпълняваш поръчки...

37

Тя бе секретарка на шефа. Казваше се Кармен, но въпреки испанското си име беше руса, носеше тесни вълнени рокли, обувки на високи тънки токове, найлонови чорапи, колан за жартиери, а устните ѝ бяха покрити с дебел слой червило, но, о!, как само се поклащаше, как се люлееше, как потрепваше, докато носеше поръчките напред-назад. Момчетата наблюдаваха всяко нейно движение, всяко потръпване на хълбоците ѝ — шаващи, мърдащи, поклащащи се. Жените много-много не ме харесват. Никога не са ме харесвали особено. За да те харесват, трябва да си добър по сладките приказки. Никога не съм бил добър по сладките приказки. Но накрая Кармен настоя и аз я заведох в един от фургоните, който разтоварвахме пред склада и в дъното на един от тези фургони я наебах права. Хубаво беше, топло. Мислех си за синьото небе, за широки чисти плажове и все пак беше тъжно — определено липсваше някакво човешко чувство, което аз не можех да разбера или да проумея. Бях вдигнал вълнената рокля около кръста ѝ, стоях там и я клатех, като накрая притиснах устни към нейните — покрити с дебел слой алено червило и се изпразних между два неразпечатани кашона — въздухът бе пълен със сажди, гърбът ѝ бе опрян в мръсната дъсчена стена на фургона в милостивия сумрак.

38

Всички бяхме едновременно разтоварачи и склададжии. Всеки приемаше поръчката си и я изпълняваше сам. Управлението се състоеше в откриването на грешки. И тъй като от началото до края само един човек беше отговорен за всичко, нямаше как да се измъкнеш. Преебаваш три-четири поръчки и те изхвърлят.

Всички скитници и мързеливци, които работехме там, знаехме, че нашите дни са преценоени. Затова си живеехме спокойно и чакахме да ни разберат колко сме некадърни. Междувременно се правехме, че работим, подарявахме им няколко честни часа, а нощем пиехме заедно.

Бяхме трима. Аз. Един мъж на име Хектор Гонзалвес — висок, прегърен, безличен. Имаше съпруга, красива мексиканка, с която живееха в едно двойно легло в горната част на улица „Хил“. Знам това, защото една вечер обикаляхме баровете и пихме бира и изплашихме жената на Хектор. Влязохме пияни, аз я измъкнах от леглото и я целунах пред очите на Хектор. Мислех, че ще мога да го набия. Трябваше да внимавам да не извади нож. Накрая се извиних и на двамата, че съм се държал така свински. Едва ли мога да я обвинявам, задето тогава не бе мила с мен и повече никога не отидох там.

Третият беше Алабам, дребен крадец. Крадеше огледала за обратно виждане, болтове и гайки, отвертки, електрически крушки, фарове, клаксони, акумулатори. Крадеше дамски бикини и чаршафи от въжетата за простиране, изтривалки от антретата. Отиваше в магазин и купуваше килограм картофи, но на дъното на торбата се озоваваха парче месо, шунка, консерви с аншоа. Живееше под името Джордж Фелоус. Джордж имаше гаден навик: пиеше заедно с мен и когато аз мъртво се напивах и бях напълно безпомощен, се нахвърляше да ме бие. Много искаше да ми счупи главата, но беше слабичък и страшно страхлив. Винаги успявах да се стегна и да му забия няколко в корема и главата и да го изхвърля надолу по стълбите. Той падаше и се олюляваше, обикновено с някоя открадната дреболия в джоба —

парцала за миене на чинии, отварачка, будилник, писалката ми, бурканче с люти чушки или може би ножица.

Шефът на велосипедния склад, господин Хансен, беше червендалест и навъсен, а езикът му бе зелен от ментовите бонбони, които непрекъснато смучеше, за да не се усеща дъха на уиски. Един ден ме извика в кабинета си.

— Виж, Хенри, тези две момчета са бая тъпи, нали?

— Защо! Стават.

— Не, исках да кажа, че този Хектор особено... той е наистина тъп. О, искам да кажа, че става, но, искам да кажа, мислиш ли, че се справя.

— Хектор е О.К, сър.

— Сериозно?

— Абсолютно.

— А този Алабам. Има очи на невестулка. Сигурно краде по шест дузини педали на месец, не мислиш ли?

— Не, господине. Не мисля. Никога нищо не съм го виждал да вземе.

— Чинаски!

— Да, сър.

— Повишавам ти заплатата с десет долара на седмица.

— Благодаря ви, сър — стиснахме си ръцете. Тогава осъзнах, че той и Алабам са партия и деляха наполовина.

39

Джан беше супер пичка. Бе родила две деца, но беше супер пичка. Срещнах я в едно открито кафене — изхарчих последните си 50 цента за един гранясал хамбургер — завързахме разговор. Тя ми купи бира, даде ми телефонния си номер и три дни по-късно аз се нанесох в нейния апартамент.

Тя имаше тясна путка и го поемаше, като че бе нож, който я убива. Напомняше ми за малко тълсто прасенце. У нея имаше достатъчно злост и враждебност, за да чувствам как с всеки тласък ѝ връщам за лошия ѝ нрав. Единият ѝ яйчник беше отрязан и твърдеше, че не може да забременява. За жена с един яйчник откликваше щедро.

Джан много приличаше на Лора — само че беше по-слаба и по-хубава, с дълга до рамената руса коса и сини очи. Странна бе — сутрин винаги бе възбудена, когато е махмурлия. Аз не бях толкова възбуден, като се събудех сутрин махмурлия. Аз бях нощна птица. Но нощем тя винаги крещеше и хвърляше разни неща по мен: телефони, телефонни указатели, бутилки, чаши (пълни и празни), радиоапарати, чанти, китари, пепелници, речници, счупени стрелки от часовник, будилници... Тя беше необикновена жена. Но на едно винаги можех да разчитам, сутрин искаше да се ебе, много искаше. А аз трябваше да ходя на работа във велосипедния склад.

Гледайки часовника в една такава типична сутрин аз я наебах веднъж, като през това време ми се гадеше леко, но се опитах да не си личи. Изпразних се и се претъркувах по гръб.

— Ето — казвах аз, — сега ще закъснея петнайсет минути.

А тя изприпкваше до банята, щастлива като птичка, подмиваше се, отиваше до тоалетната, поглеждаше космите под мишниците си, поглеждаше се в огледалото и старостта я ужасяваше повече от смъртта, а после се връщаше и се пъхваше под чаршафите, докато аз се намъкваш в мръсните си гащи, а навън гърмеше уличното движение, устремено на изток.

— Хайде, върни се в леглото, татко — казваше тя.

— Виж кво, тъкмо ми повишиха заплатата с десет долара.
— Нищо няма да правим. Просто си легни до мен за малко.
— Уф, стига глупости!
— Моля те! Само пет минути.
— Уф, мамка му!

Отново си лягах. Тя отхвърляше настрана завивките и ме сграбчаваше за ташаците. После ме хващаше за кура.

— Ох, колко е сладък!
Аз си мислех, чудех се, кога ли ще мога да се измъкна?

— Может ли да те попитам нещо?
— Давай.
— Имаш ли нещо против да го целуна?
— Не.

Чух и почувствах целувките, после усетих леки близвания. След това забравих за велосипедния склад. Чух я как къса вестник. Усетих как ми слага нещо на върха на кура.

— Виж — каза тя.
Седнах. Джан бе направила малка хартиена шапка и я бе наместила на върха на кура ми. Около периферията имаше малка жълта панделка. Доста внушително стърчеше.

— Ох, не е ли сладък? — попита ме тя.
— Той? Та това съм аз.
— О, не, това не си ти, това си е той, ти нямаш нищо общо с него.

— Нямам нищо общо?
— Не. Нали не възразяваш пак да го целуна.
— Добре, добре. Давай.

Джан вдигна шапката и като я държеше в едната си ръка започна да го целува там, където беше шапката. Очите й потънаха в моите. Връхчето влезе в устата й. Аз паднах назад прокълнат.

40

Пристигнах във велосипедния склад в десет и трийсет. Работното време започваше в осем часа. Бе сутрешната почивка и кафенето беше отвън. Персоналът на склада бе там. Приближих ги и си поръчах голямо кафе и еклер. Поговорих си с Кармен, секретарката на шефа, известна от случката във фургона. Както обикновено тя бе облечена в много тясна вълнена рокля, която я изпъльваше като въздух балон, дори по-плътно. По устните си имаше няколко слоя тъмночервено червило и докато говорехме стоеше колкото може по-близо, като ме гледаше в очите и се кикотеше, отърквайки се у мен. Кармен беше толкова агресивна, че плашеше, щеше ли се да избягаш от натиска. Както повечето жени тя искаше това, което вече не можеше да получи, а Джан ми изсмукваше всичката сперма, та и отгоре. Кармен си мислеше, че се правя на интересен и недостъпен. Аз отстъпих назад, като държах в ръка еклера си. Тя пристъпи към мен. Почивката свърши и ние всички влязохме вътре. Представих си бикините ѝ, леко изцапани с лайна, закачени на един от палците на краката ми. Лежим заедно в леглото, в къщичката ѝ на улица „Майн“. Господин Хансен, шефът, стоеше пред кабинета си.

— Чинаски — изляя той. Познавах този тон. Свърши се.

Приближих и застанах пред него. Беше в добре изгладен светлокаяфяв летен костюм, вратовръзка (зелена), кафява риза, а черно-кафявите му обувки бяха лъснати като огледало. Внезапно осъзнах, че пироните в подметките на смачканите ми обувки ме бодат по стъпалата. Три копчета липсваха на мръсната ми риза. Ципът на панталоните ми бе засякъл по средата. Токата на колана ми бе счупена.

— Да! — казах аз.

— Принуден съм да те уволня.

— OK.

— Много добър служител си, но съм принуден да те уволня.

Стана ми неудобно за него.

— От пет-шест дни идваш на работа в десет и трийсет. Как според теб се чувстват другите? Те работят по осем часа на ден.

— Няма проблеми. Не се притеснявай.

— Виж, когато бях млад и аз бях лудо копеле. Три-четири пъти месечно се появях на работа с посинено око. Но ходех на работа редовно и навреме. Издигнах се сам, без чужда помощ.

Не отговорих.

— Какво се е случило? Защо не идваш навреме на работа?

Изведнъж ме осени предчувствие, че ако му дам добър отговор, ще си спася работата.

— Ожених се, това е. Знаете как е. Меден месец. Сутрин ставам и започвам да се обличам, слънцето просветва през щорите, а тя ме хваща и ме издърпва обратно в кревата, за да ме прегърне и...

Не се получи.

— Ще им кажа да ти напишат чека — Хансен закрачи към кабинета си. Влезе вътре и чух да казва нещо на Кармен. Внезапно ми хрумна друго и почуках на едно от стъклените гишета. Хансен погледна към мен, приближи се и дръпна стъклена преградка.

— Виж сега, — казах аз — никога не съм го правил с Кармен. Честно! Хубава е, но не е мой тип. Напиши ми чека за цялата седмица.

Хансен обърна глава.

— Напишете чека за цялата седмица — каза той.

Беше едва вторник. Не очаквах това — но все пак той и Алабам си поделяха парите от 30 000 велосипедни педала всеки месец. Кармен се приближи и ми връчи чека. Тя стоеше и безразлично се усмихваше, взе телефона и навъртя номера на Службата по труда.

41

Все още притежавах трийсет и пет доларовата си кола. Конете бяха супер. И ние бяхме супер. Джан и аз нищо не разбирахме от коне, обаче имахме късмет. В онези дни се провеждаха осем състезания, вместо девет. Използвахме една магическа формула — наричаше се „Хермъц е осми.“ Уили Хермъц бе жокей над средното ниво, но имаше проблеми с теглото, както сега Хауърд Грант. Като изследвахме резултатите забелязахме, че Хермъц обикновено скача на първо място в последното състезание, обикновено при добро съотношение.

Не излизахме всеки ден. Понякога сутрин ни беше лошо от препиване и не ставахме от леглото. Надигахме се в ранния следобед, първо се отбивахме в магазина за алкохол, после засядахме в някой бар за час-два, слушахме джубокса, наблюдавахме пияниците, слушахме мъртвешкия смях — добре си прекарвахме.

Имахме късмет. Изглежда отивахме на хиподрума само в добрите дни.

— Виж сега — казах на Джан, — не може пак да спечели... невъзможно е.

И ето го Уили Хермъц в стабилен галоп изскача в последния момент през мрака и алкохола — ето го добрият стар Уили пръв при шестнайсет към едно, осем към едно, девет към едно. Уили продължи да ни спасява дълго след като светът бе станал безразличен към нас, бе ни обърнал гръб и се бе оттеглил.

Тридесет и пет доларовата кола почти винаги тръгваше, това не беше проблем. Проблемът беше да включим фаровете. След осмото състезание винаги бе тъмно. Джан обикновено настояваше да вземе бутилка портвайн в чантата си. После на хиподрума пиехме бира, а ако нещата потръгнеха добре — пиехме в бара на хиподрума, най-вече уиски и сода. Веднъж ми бяха взели книжката за алкохол, а сега карах кола без фарове, без да знам къде се намирам.

— Не се притеснявай, скъпа — казах аз. — Следващата яка дупка ще включи фаровете. — Това бе преимуществото от счупените

амортисъори.

— Ето дупка! Дръж си шапката!

— Нямам шапка!

Уцелих я.

ДАН! ДАН! ДАН!

Джан подскачаше надолу-нагоре, като се стараеше да не изпуска бутилката портвайн. Аз сграбчвах кормилото и се взирах напред, надявайки се на малко светлина. Удрянето на тези дупки винаги включваше фаровете. Понякога по-рано, друг път по-късно, но фаровете винаги светваха.

42

Живеехме на четвъртия етаж на стара кооперация, обитавахме две стаи от задната страна. Кооперацията бе построена на ръба на една висока скала, така че като погледнеш от задния прозорец, все едно гледаш от дванайсетия етаж, не от четвъртия. Като че ли живеехме на края на света — последното място за почивка преди голямото, окончателно падане.

Междувременно поредицата от печалбии на хиподрума свърши, както винаги се случва с тези неща. Имахме много малко пари и затова пиехме вино. Портвайн и мускател. На пода в кухнята бяха наредени галони вино, те бяха шест или седем, четири или пет половинки от уиски бяха пред тях, а най-отпред — три или четири пинтови.

— Някой ден — казах аз на Джан, — когато се докаже, че светът има четири измерения, а не само три, човек ще може да излезе на разходка и да изчезне. Без погребение, без сълзи, без илюзии, без рай и ад. Хората ще се мотаят наоколо и просто ще казват, „Какво стана с Джордж?“, а някой ще отговори, „Ами не знам, каза, че отива за цигари“.

— Абе — подхваниха Джан, — колко е часът? Иска ми се да знам колко е часът.

— Ами, чакай да сметнем. Нагласихме часовника по радиото снощи в полунощ. Знаем, че избръзва по 35 минути на час. Сега показва седем и трийсет вечерта, но знаем, че това не е вярно, защото все още не е тъмно. ОК. Това са 7 часа и половина^[1]. Седем пъти по 35 минути е 245 минути. Половината от 35 е 17 и половина. Това прави 252 минути и половина, добре, значи трябва да извадим 4 часа 42 минути и половина, тоест връщаме часовника на пет и четиресет и седем. Точно така пет и четиресет и седем. Време е за вечеря, а ние нямаме нищо за ядене.

Часовникът ни падна и се счупи; аз го поправих. Свалих капака и открих, че нещо е станало с основната пружина и маховика. Единственият начин да поправя часовника бе да скъся и стегна

основната пружина. Това се отрази на скоростта на стелките. Почти се виждаше движението на минутната стрелка.

— Да отворим бутилка вино — каза Джан.

Наистина, нямахме друга работа, освен да пием вино и да правим любов.

Бяхме изяли всичко, което ставаше за ядене. Нощем излизахме на разходка и крадяхме цигари от жабките на паркираните коли.

— Да направя ли малко палачинки? — попита Джан.

— Лошо ми става, само като си помисля.

Нямахме масло, нито мас и затова Джан пържеше палачинките на сухо. Пък и тестото не беше палачинково — просто брашно смесено с вода. Ставаха хрупкави. Много хрупкави.

— Що за човек съм аз? — чудех се на глас. — Баща ми ми казваше, че точно така ще свърша! Обаче аз мога да изляза и да намеря нещо? Аз ще изляза и ще намеря нещо... Но първо, една чаша вино.

Напълних една водна чаша догоре с вино — отвратително на вкус и затова, като го прегъльщащ, трябва да мислиш за друго, иначе веднага тръгва обратно. Винаги пусках друг филм на екрана в главата си. Представях си стар шотландски замък покрит с мъх — подвижни мостове, синьо езеро, дървета, синьо небе, пухкави облаци. Или си представяхексапилна дама, която бавно, много бавно събува чифт копринени чорапи. Този път пуснах филма с копринените чорапи.

Вкарах виното.

— Тръгвам. Чао, Джан.

— Чао, Хенри.

Минах по коридора, слязох по стълбите, минах тихо покрай апартамента на управителя (не бяхме си платили навреме наема) и излязох на улицата. Тръгнах надолу по хълма. Озовах се на ъгъла на Шеста и „Юниън“. Пресякох Шеста улица и закрачих на изток. Стигнах до едно малко магазинче. Минах покрай него, после се обърнах и се върнах. Сергията със зеленчуците беше отвън. Там бяха наредени домати, краставици, портокали, ананаси и грейпфрути. Стояха и ги гледах. Погледнах в магазина — старец с престилка. Говореше с една жена. Взех една краставица, напъхах я в джоба си и се отдалечих. Бях направил петнадесет крачки, когато чух зад себе си:

— Хей, господине! ГОСПОДИНЕ! Върнете се с тази КРАСТАВИЦА или ще извикам ЧЕНГЕТАТА! Ако не искате да

отидете в ЗАТВОРА, веднага върнете КРАСТАВИЦАТА!

Обърнах се и изминах дългия обратен път. Трима или четирима човека стояха и гледаха. Извадих краставицата от джоба си и я сложих върху купа с краставици. Тръгнах на запад. Нагоре по улица „Юниън“, нагоре по западната страна на хълма, нагоре по стълбите и отворих вратата. Джан вдигна глава от чашата си.

— Аз съм пълен нещастник — казах аз. — Не мога да открадна дори една краставица.

— Карай...

— Сложи палачинките.

Взех бутилката и си напълних една чаша.

... Яздех камила през Сахара. Имах огромен нос, нещо като клюн на орел, но въпреки това бях много красив, да, в бяла роба на зелени ивици. Пък и бях храбър, бях убил много хора. На кръста мивисеше голям ятаган. Яздех към шатра, където четиринайсетгодишно момиченце, надарено с безкрайна мъдрост и неперфориран химен, нетърпеливо ме очакваше върху дебел персийски килим...

Алкохолът влезе. Отровата разтърси тялото ми. Усещах миризмата на изгоряло брашно с вода. Налиях на Джан, отново налях на себе си.

В някакъв момент през една от нашите кошмарни нощи Втората световна война беше свършила. За мен войната бе далечна и съмътна реалност, но сега тя напълно бе изчезнала. И без това беше трудно да се намери работа, а сега стана почти невъзможно. Ставах рано и обикалях всички държавни трудови борси, като започвах с Борсата за селскостопански труд. Със страшни мъки и махмурлук ставах в четири и трийсет сутринта и обикновено се прибирах още преди обяд. Обикалях безкрайно трудовите борси. Понякога си намирах работа за по един ден, разтоварване на вагон или нещо друго, но само в частните агенции, които взимаха една трета от надницата. Съответно, парите бяха много малко и ние съвсем го закъсахме с наема. Но смело редяхме празните винени бутилки, чукахме се, биехме се и чакахме.

Когато се намираха малко пари, отивахме в „Големия централен магазин“, за да си купим евтино месо, моркови, картофи, лук и целина. Слагахме всичко в една голяма тенджера, седяхме и си говорехме и

знаехме, че ще ядем, усещахме миризмата на лука, на зеленчуците, на месото, чувахме го как къкри. Свивахме си цигари, хвърляхме се в кревата, ставахме и пеехме песни. Понякога управителят идваше и ни казваше да пазим тишина, а и ни напомняше, че не сме си платили наема. Другите наематели не се оплакваха от скандалите ни, но не харесваха как пеем: I Got Plenty Of Nothing; Old Man River; Buttons and Bows: Tumbling Along With The Tumbling Tumbleweeds; God Bless America; Deutschland über Alles; Bonaparte's Retreat; I Get The Blues When It Rains; Keep Your Sunny Side Up; No More Money In The Bank; Who's Afraid Of The Big Bad Wolf; When The Deep Purple Falls; A Tiskit A Tasket; I Married An Angel; Poor Little Lambs Gone Astray; I Want A Gal Just Like The Gal Who Married Dear Old Dad; How The Hell Ya Gonna Keep Them Down On The Farm; If I'd Known You Were Coming I'd A Baked A Cake...

---

[1] Всъщност са 19 часа и половина, но в оригинала са изписани като 7 часа и половина. — Б.пр. ↑

43

Една сутрин ми беше много лошо и не можах да стана в четири и трийсет — или според нашия часовник седем часа и двайсет й седем минути и половина. Спрях звънела и продължих да спя. След няколко часа откъм коридора се чу силен шум.

— Какво по дяволите става? — попита Джан.

Станах от леглото. Спях по гащи. Гащите бяха изцапани — бършехме се с вестници, които мачкахме с ръце, за да станат по-меки и аз често не успях добре да се избърша. Гащите ми също така бяха парцаливи, целите в дупки от цигари, там, където огънчето бе падало в ската ми.

Отидох до вратата и я отворих. Коридорът беше пълен с гъст пушек. Пожарниари с големи железни шлемове с номера по тях. Пожарниари, които влачеха дълги, дебели маркучи. Пожарниари облечени в азбест. Пожарниари с брадви. Шумът и бъркотията бяха невъобразими. Затворих вратата.

— Какво става? — попита Джан.

— Пожарната е тук.

— Уф — каза тя. Зави се през глава и се извърна на страна.

Аз легнах до нея и заспах.

44

Най-накрая ме наеха в един склад за авточасти. Намираше се на улица „Флауър“, долу след Еднайсета улица. Продаваха на дребно пред склада, а също и по-големи количества на други дистрибутори и магазини. За да получава тази работа трябваше да се подмажа — казах им, че обичам да гледам на работата си като на мой втори дом. Това им хареса.

Аз отговарях за получаването на частите. А също и обикалях хиляди места из околността и взимах части. Така че не трябваше постоянно да стоя в сградата.

Един ден по време на обедната почивка забелязах млад мексиканец с напрегнат и интелигентен вид, който четеше във вестника обявите за днешните конни надбягвания.

— Залагаш ли на коне? — попитах го аз.

— Аха.

— Може ли да видя вестника?

Погледнах списъците. Подадох му вестника.

— Моя Боби Бой би трябвало да спечели осмия старт.

— Знам. А дори не са го написали сред фаворитите.

— Още по-добре.

— Какъв мислиш, че ще е залога?

— Някъде девет към две.

— Ще ми се да можех да заложа.

— И на мен.

— В колко часа започва последното състезание в „Холивуд Парк“? — попита той.

— В пет и половина.

— Оттук излизаме в пет.

— Няма да успеем.

— Може поне да опитаме. Моя Боби Бой ще спечели.

— Лош късмет.

— Искаш ли да дойдеш с мен?

— Абсолютно.

— Гледай часовника. Точно в пет тръгваме.

В пет без пет и двамата работехме колкото се може по-близо до предния изход. Приятелят ми Мени погледна часовника си.

— Ще откраднем две минути. Когато побягна ме последвай.

Мени стоеше и поставяше кутии с части на горния рафт. Внезапно хукна. Аз го последвах и ние префучахме през предния изход и после надолу по уличката. Добър бегач беше. След това разбрах, че в гимназията е бил градски шампион на четвърт миля. Тичах на четири крачки след него. Колата му беше паркирана зад ъгъла. Той отключи, влязохме и потеглихме.

— Мени, няма да успеем.

— Ще успеем. Ще карам като луд.

— Дотам сигурно има девет-десет мили. Трябва да стигнем, да паркираме, после да стигнем от паркинга до касата за залозите.

— Ще карам като луд. Ще успеем.

— Не трябва да спираме на светофарите.

Мени имаше почти нова кола и знаеше как да сменя платната.

— Залагал съм на всички хиподруми в тази страна.

— И на „Калиент“?

— Да, и там. Копелетата взимат двайсет и пет процента.

— Знам.

— В Германия е още по-лошо. В Германия ти взимат петдесет процента.

— И има ли изобщо играчи?

— Да бе. Има играчи. Тъпи копелета, мислят си, че е достатъчно да уцелят победителя.

— Нас ни набутват с шестнайсет процента, и това ти стига.

— Много е. Но един добър играч може да печели.

— Така е.

— Мамка му, червено!

— Заеби го. Карай направо!

— Ще се прехвърля в дясното — Мени рязко смени платното и мина в дясното. — Гледай за полицейски коли.

— Добре — Мени наистина караше страхотно. Ако залагаше на коне, така добре както караше, Мени бе победител.

— Женен ли си?

- Само това оставаше.
- Жени?
- От време на време. Но винаги за кратко.
- Защо? Какъв е проблемът?
- Жената ти запълва цялото време. Човек трябва да си прецени какво иска.
- Предполагам има момент и на емоционално изчерпване.
- И физическо. Искат да се ебат ден и нощ.
- Намери си някоя, дето ти е гот да я ебеш.
- Да, обаче ако пиеш и играеш хазарт си мислят, че това накърнява любовта им.
- Намери си някоя, която обича да пие, да играе хазарт и да се ебе.
- Та кой иска такава жена?

Тогава стигнахме до паркинга. След седмото състезание паркирането беше безплатно, а също и достъпът до пистата. Нямахме програма и това беше проблем. Ако някой кон бе отстранен от състезанието, нямаше как да разбереш кой кон на дъската е твоя.

Мени заключи колата. Хукнахме. В паркинга Мени дръпна с десет метра. Минахме през входа и продължихме надолу през тунела. Мени задържа преднината си от десет метра през цялото му продължение, а в „Холивуд Парк“ той е доста дълъг. На излизане от тунела, когато влязохме в самия хиподрум скъсих дистанцията и тичах на пет метра зад Мени. Конете вече бяха на старта. Спринтирахме към гишетата за приемане на залозите.

— Моя Боби Бой... какъв е номерът му? — изкрешях аз на някакъв еднокрак мъж, като профучахме край него. Преди да може да ми отговори, вече се бях отдалечил толкова, че не можах да го чуя. Мени тичаше към гишето за пет долларови залози. Когато стигнах, вече си бе взел квитанцията.

- Какъв е номерът?
- Осем! Осмият кон!

Дадох петте си долара, получих квитанция и в този момент звънеца зазвъня, преградките на гишетата хлопнаха и конете тръгнаха.

На дъската залога за Боби бе четири към едно, срещу шест към едно в сутрешните състезания. Кон три бе фаворит с шест към пет. Състезанието бе за осем хиляди долара, една миля и една шестнайсета.

На първата обиколка фаворитът имаше преднина от три четвърти дължина, а Боби препускаше до него. Като палач. Тичаше леко и сигурно.

— Трябваше да заложим десет — казах аз. — Ние сме.

— Да, гепихме победителя. Ние сме, освен ако някоя дебелогъза кранта не се откъсне от групата.

Боби тича рамо до рамо с фаворита до средата на последната обиколка и тогава, по-рано отколкото очаквах, направи своя удар. Това беше номер, който жокеите от време на време използваха. Боби заобиколи фаворита, мина пред него и точно тогава спринтира, а не покъсно. На края на правата отсечка имаше преднина от три и половина дължини. Тогава от групата излезе конят, който трябваше да победим, кон четири, залозите за него бяха девет към едно, а той наближаваше. Но Боби летеше. Спечели с лекота и с преднина от две и половина дължини, а ние по десет и четирийсет долара.

45

На следващия ден, като отидохме на работа, ни заразпитваха за внезапното ни изчезване. Признахме, че сме отишли на последното състезание и че мислим и този следобед да отидем. Мени си бе изbral кон, аз също. Някои от момчетата ни попитаха, дали не бихме взели и техните залози. Казах им, че не знам. На обед аз и Мени отидохме в кафенето да ядем.

— Хенк, ще им вземем залозите.

— Те нямат пари, Мени — всичко, което имат са парите, които жените им дават за кафе и дъвка, не можем да се мотаме със залози от по два долара.

— Ние няма да залагаме парите им, а ще ги прибираме за нас.

— Да предположим, че спечелят.

— Няма да спечелят. Винаги избират губещ кон. Имат някаква способност да избират винаги губещ кон.

— Ами ако заложат на нашия кон.

— Тогава ще знаем, че сме избрали лош кон.

— Мени, какво всъщност правиш в склад за авточасти?

— Почивам си. Мързелът е сковал амбициите ми.

Пихме по още една бира и се върнахме в склада.

46

Когато минавахме през тунела, ги подреждаха на старта. Този път искахме Хепи Нийдлс. Залогът беше само девет към пет и тъй като аз си мислех, че не може да спечелим два дни подред, заложих 5 долара. Мени даде десет. Хепи Нийдлс спечели с един врат, като последните няколко скока излезе извън пистата. Прибрахме тази печалба, а освен това имахме и 32 долара от губещи залози, подарък от момчетата от склада.

Понесе се мълва и работниците и от другите складове, където ходех да взимам части, ми даваха да залагам вместо тях. Мени се оказа прав, много рядко печелеха. Не знаеха как да залагат. Избраха или прекалено големи или прекалено малки залози, а печалбите обикновено бяха по средата. Купих си хубави обувки, нов колан и две скъпи ризи. Собственикът на склада вече не ми изглеждаше така могъщ. На обед, Мени и аз позакъснявахме и отивахме в склада, пушейки скъпи пури. Но все пак убийствено бе всекидневното препускане, за да хванем последното състезание. Тълпата ни познаваше и всеки следобед, когато изскочехме от тунела, ни очакваха. Приветстваха ни и размахваха програми със стартовете и виковете, като че ли се усилваха, когато профучавахме край тях на път за гишетата за залагане.

47

Новият живот не се харесваше на Джан. Бе свикнала да се ебем по четири пъти на ден, бе свикнала да ме вижда беден и унизен. След цял ден в склада, след бясното пътуване и финалния спринт през паркинга и тунела, у мен не оставаше кой знае колко любов. Когато вечер се прибирах, тя отдавна бе почнала да пие.

— Господин Комарджия! — казваше тя, когато аз влезех. Бе напълно облечена — обувки с високи токове, чорапи, стоеше с високо кръстосани крака, поклащайки горния си крак. — Господин Великия Комарджия! Знаеш ли, когато за пръв път те видях ми хареса как мина през стаята. Ти не мина през стаята, ти мина така, като че ли ще минеш и през стена, като че ли притежаваш целия свят, и нищо няма значение. Сега имаш няколко долара в джоба и вече не си същия. Държиш се като зъболекарче или като водопроводчик.

— Джан, не ми пробутвай лайнарщини за водопроводчици.

— От две седмици не сме нравили любов.

— Любовта приема различни форми. Моята любов сега е поизискана.

— От две седмици не си ме ебал.

— Имай търпение. До половин година ще се разхождаме в Рим, в Париж.

— Виж се! Наливаш се с хубаво уиски, а аз си седя тук и пия гадно вино.

Аз се отпуснах на един стол и разклатих кубчетата лед в чашата с уиски. Бях облечен в скъпа жълта риза, много ярка, имах нови панталони, зелени с бели кантове.

— Господин Великия Комарджия!

— Давам ти душата си. Дарявам те с мъдрост, светлина, музика и малко смях. А освен това съм най-великият играч на коне в света.

— Конска фъшкия си ти!

— Не, играч на коне — пресуших си чашата, станах и си пригответих нова.

48

Скандалите бяха винаги еднакви. Сега разбирам всичко прекалено добре — великите любовници са винаги безделници. Като безделник бях по-добър ебач, отколкото като бачкатор.

Джан започваше контраатака, спореше с мен, аз побеснявах, а тя тръгваше по улиците, по баровете. Трябваше просто да седне сама на бара и чашите и предложенията неизменно щяха да последват. Естествено, аз не смятах, че това е честно от нейна страна.

Повечето вечери минаваха така. Тя ще се разкрещи, ще грабне чантата си и ще изчезне през вратата. Имаше ефект — твърде дълго бяхме живели заедно и се бяхме обичали. Трябваше да го почувствам и аз го чувствах. Но не правех нищо, за да я спра, седях отпуснат и безпомощен на стола, пиех уиски и намирах класическа музика по радиото. Знаех, че е там някъде навън, знаех, че ще бъде с някой друг. И все пак трябваше да оставя нещата така, трябваше да оставя нещата да следват естествения си ход.

Но тази вечер, както си седях, нещо в мен се пречупи, усетих как се счупи, как кипна и се надигна и аз станах, слязох по стълбите и излязох на улицата. Вървях от Трета улица към Шеста, а после завих на запад по Шеста към „Алварадо“. Вървях покрай баровете и знаех, че тя е в един от тях. Избрах си един и влязох и там на далечния край на бара стоеше Джан. В скута ѝ имаше бяло-зелен копринен шал. Седеше между един слаб мъж с огромна брадавица на носа и една малка прегърбена буза с бифокални очила, облечена в черен износен костюм.

Джан ме видя като влязох. Тя вдигна глава и сред сумрака на бара видях как пребледня. Приближих се и застанах зад столчето ѝ.

— Опитах се да направя от теб жена, но ти винаги ще си бъдеш гадна шибана курва! — ударих я с опакото на ръката си и я свалих от стола. Тя се простря на пода и изпища. Вдигнах чашата ѝ и я изпих. След това бавно тръгнах към изхода. Когато стигнах, се обърнах.

— Ако тук има някой... на който не му харесва какво направих... нека просто да каже.

Никой не отговори. Предполагам им хареса какво направих. Тръгнах по улица „Алварадо“.

49

В склада за авточасти вършех все по-малко работа. Когато господин Манц, собственикът, влезеше аз стоях спотаен в някой ъгъл или сред редовете и много бавно и мързеливо поставях новопристигналите части по рафтовете.

— Чинаски, добре ли си?

— Да.

— Да не си болен?

— Не.

Манц излизаше. Сцената се повтаряше и повтаряше с дребни вариации. Веднъж ме хвана да скицирам уличката на гърба на фактура. Джобовете ми бяха пълни с пари от конните надбягвания. Махмурлуците не бяха така страшни, като се има предвид, че бяха следствие от най-доброто уиски, което можеше да се купи с пари.

Получавах заплата още две седмици. Тогава, една сряда, Манц се появи на пътеката до кабинета си. Махна ми с ръка да се приближа. Когато влязох в кабинета му, Манц бе седнал зад бюрото си.

— Седни, Чинаски — в центъра на бюрото имаше обърнат чек. Плъзнах чека по бюрото и без да го погледна го пъхнах в портфейла си.

— Знаеше, че ще те уволним?

— Не е трудно да се досетиш какво мисли един шеф.

— Чинаски, от един месец се скатаваш и го знаеш.

— Човек си скъсва гъза от бачкане, а вие не го оценявате.

— Ти не си скъсваш гъза от бачкане, Чинаски.

Позагледах се в обувките си. Не знаех какво да кажа. После вдигнах глава.

— Аз ви давах *времето си*. Това е всичко, което мога да дам — единственото, което човек като мен притежава. И то за жалките долар и четвърт на час.

— Спомни си, че молеше за тази работа. Каза, че работата е вторият ти дом.

— … моето време, за да можете да живеете в големите си къщи на хълма и да имате всичко, което си поискате. Ако има някой, който да е загубил от тази сделка, от това споразумение… То аз съм този някой. Разбираш ли?

— Добре, Чинаски.

— Добре ли?

— Да. Просто си върви.

Станах. Манц бе облечен в консервативен кафяв костюм, бяла риза, тъмночервена вратовръзка. Накрая реших да се направя на страшен.

— Манц, искам си осигуровката за безработен. Надявам се да си нямаме неприятности. Вие винаги се опитвате да измамите работника. Аз знам правата си. Затова да си нямаме неприятности, защото ще се върна.

— Ще си получиш осигуровката. А сега се разкарай!

Аз се разкарах.

50

Имах парите от надбягванията и парите от залозите, така че по цял ден безделничех, а Джан се радваше. След две седмици започнах да получавам помошта за безработни и ние си почивахме, чукахме се, обикаляхме баровете, а всяка седмица аз отивах до Министерството на труда в Калифорния, нареждах се на опашка и си получавах мъничкия хубав чек. Трябваше просто да отговоря на три въпроса:

- Трудоспособен ли сте?
- Искате ли да работите?
- Ще постъпите ли на работа, ако ви намерим?
- Да! Да! Да! — винаги отговарях аз.

А също така трябваше да дам списък е три компании, в които бях търсил работа предишната седмица. Взимах имената и адресите от телефонния указател. Винаги много се учудвах, когато някой от кандидатите за помощ отговаряше „не“ на някой от въпросите. Незабавно му спираха социалната помощ и го пращаха в друга стая, където специално обучени съветници го упътваха към бордите.

Но въпреки помощта за безработни и спестяванията от конните състезания, буцата ми започна да изчезва. И Джан и аз бяхме абсолютно безговорни, когато здраво се запиехме и неприятностите вляха като град. Непрекъснато тичах до затвора „Линкълн Хейтс“, за да откупувам Джан. Тя слизаше с асансьора, заедно с една от онези матрони-лесбийки, почти винаги или с насинено око или със сцепена уста, а много често с пичи въшки, любовни дарове от някой маниак, който бе срещунала по баровете. А после парите за гаранцията, съдебните разноски, глобите плюс препоръка от съдията шест месеца да посещава сбирките на „Анонимните алкохолици“. Аз също насибрах своя дял от гаранции и тежки глоби. Джан успяваше да ме отърве от цял куп различни обвинения: от опит за изнасилване през нападение или ексхибиционизъм до нарушаване на обществения ред. Вдигането на шум също ми бе любимо. Повечето от тези обвинения не предвиждаха затвор, стига да си платиш глобата. Но това бяха

огромни, непрекъснати разходи. Спомням си една нощ колата закъса точно пред „МакАртър Парк“. Погледнах в огледалото за обратно виждане и казах:

— OK, Джан. Имаме късмет. Ще ни помогнат. Идват точно зад нас. Има и добри хора в този грозен свят — тогава отново погледнах в огледалото. — Дръж се, Джан, ще ни УДАРИ! — копелето изобщо не бе намалило и с пълна скорост ни удари отзад, толкова силно, че предната седалка се счупи и ние се пълоснахме. Излязох от колата и го попитах дали се е учили да кара в Китай. Заплаших го, че ще го убия. Полицията пристигна и ме попита дали имам нещо против да надуя тяхното малко балонче.

— Недей! — каза ми Джан. Но аз не я послушах. Някак си бях решил, че щом този е виновен, аз просто не бе възможно да съм пиян. Последното, което си спомням бе как влизам в полицейската кола и Джан, която седи до нашата закъслала кола със счупена предна седалка. Инциденти като този — а те се нижеха един след друг — ни костваха много пари. Лека-полека животът ни се разпадаше.

51

Джан и аз бяхме в „Лос Аламитос“. Беше събота. Конните надбягвания на четвърт миля все още бяха новост. За осемнадесет секунди печелиш или губиш. По това време трибуните представляваха дълги редове от небоядисани дъски. Бе започнало да се пълни като пристигнахме и затова постлахме вестник на нашите места, като знак, че са заети. После отидохме в бара, за да разгледаме програмата...

Някъде на осмото състезание бяхме с 18 долара напред, без да считаме разходите. Дадохме залозите си за следващото състезание и се върнахме на местата си. Дребен посивял старец седеше в центъра на нашия вестник.

— Господине, това са нашите места.

— В тази част на трибуната няма запазени места.

— Знам, че няма. Но това е въпрос на човечина. Разбирате ли... някои хора идват тук рано, бедни хора, като Вас и мен, които не могат да си позволяят запазени места и те поставят вестници върху пейката, за да покажат, че местата са заети. Това е нещо прието, нещо като етикет... защото ако бедните не се отнасят човешки един с друг, какво ще стане с този свят.

— Тези места не са ЗАЕТИ — той се разположи още по на широко върху вестника.

— Джан, седни. Аз ще стоя прав — Джан се опита да седне. — Мръдни поне малко — казах аз, — ако не можеш да си джентълмен, не бъди свиня.

Той леко се отмести. Бях заложил 7/2 на коня от края. Закъсня на старта и трябваше да наваксва. Победи в последната секунда и се появи на дъската като фаворит с

615. Чаках и се надявах. Сложиха номера на другия кон. Бях заложил 20 долара.

— Да отидем да пием по нещо — казах аз. Вътре имаше дъска. Когато влязохме, залозите за следващото състезание бяха вече на таблото. Поръчахме си на един мъж, който приличаше на бяла мечка. Джан се гледаше в огледалото и се притесняваше за торбичките под очите си и за увисналата кожа на бузите. Аз никога не поглеждах в огледала. Джан надигна чашата си.

— Този старец, дето ни е седнал на местата, абсолютно не му пuka. Корав стар пес.

— Не ми харесва.

— Ама те побърка.

— Старец, нищо не можеш да направиш.

— И млад да беше, пак нищо нямаше да направиш.

Погледнах към таблото. Триокият Пийт, като че ли бе добър избор. Допихме си чашите и заложих пет долара. Когато се върнахме на трибините, старецът все още седеше там. Джан седна до него. Краката им се допряха.

— Какво работите? — попита го Джан.

— Търгувам с недвижимо имущество. Печеля по шайсет хиляди на година, без данъците.

— Тогава защо не си купите запазено място? — попитах аз.

— Това е мое право.

Джан притисна бедрото си в неговото и го дари с най-красивата си усмивка.

— Знаете ли — каза тя, — имате най-хубавите сини очи?

— Хъм... хъм.

— Как се казвате?

— Тони Ендикът.

— Аз се казвам Джан Медоуз. Викат ми Мъглата.

Изкараха конете и състезанието започна. Още с първия скок Триокият Пийт излезе с един врат напред. На последните петдесет метра жокеят извади камшик и

започна да го удря. Вторият направи последен скок. На таблото се появи снимка. Знаех, че съм загубил.

— Имате ли една цигара? — Джан попита Ендикът.

Той ѝ подаде. Тя си я пъхна в устата и той ѝ я запали, като притискаха бедра. Те се погледнаха в очите. Протегнах ръка и го сграбчих за яката на ризата. Той увисна, но аз го вдигнах за яката.

— Господине, седнали сте ми на мястото.

— Така е. И какво ще направиш?

— Погледни надолу между краката си. Виждаш ли дупката под пейката? Десет метра са до земята. Ще те хвърля през дупката.

— Не ти стиска.

На таблото се появи номерът ни втория. Бях загубил. Вкарах единия му крак и той увисна. Започна да се съпротивлява с изумителна сила. Заби зъби в лявото ми ухо. Щеше да го отхапе. Вкопчих пръсти в гърлото му и започнах да го душа. От адамовата му ябълка растеше дълъг бял кичур. Отвори уста си си поеме дъх и аз си измъкнах ухото. Набутах и другия му крак. В съзнанието ми просветна снимка на За За Гabor. Тя бе хладна, сдържана, безупречна, носеше перли, гърдите ѝ преливаха от деколтираната рокля — тогава устните, които аз никога нямаше да притежавам, казаха: „не“. Пръстите на стареца се бяха вкопчили в една дъска. Висеше под трибините. Издърпах едната му ръка. След това и другата. Той започна да пада в празното пространство. Падаше бавно. Удари земята, подскочи веднъж, по-високо отколкото човек би очаквал, отново падна, отскочи леко и замря безжизнен. Нямаше кръв. Хората, които седяха около нас, притихнаха. Забиха нос в програмите със стартовете.

— Хайде, да си вървим — казах аз. Джан и аз минахме през страничната вратичка. Все още прииждаха хора. Беше приятен следобед, топъл, без да е горещ, нежен и топъл. Минахме покрай пистата, покрай конюшните и като погледнахме през дъщчената ограда на изток, видяхме как извеждат конете и правят малка обиколка пред

трибуните, за да ги покажат. Стигнахме до паркинга и се качихме в колата. Потеглихме. Върнахме се в града: минахме покрай нефтените кладенци и резервоарите и после през равнината, покрай малките ферми, спокойни и спретнати, покрай златните и разрошени купи сено, поолющенните мънички къщички, сгущени в подножието на някой хълм, изльчващи уют и топлина. Когато се прибрахме в нашия апартамент, открихме, че няма нищо за пиене. Пратих Джан да купи. Когато се върна, седнахме и пихме, без да си говорим.

52

Събудих се плувнал в пот. Джан бе преметнала крак през корема ми. Отместих го. Станах от леглото и отидох в тоалетната. Имах страшно разстройство.

Мислех си, добре де, жив съм, седя си тук и никой не ме закача.

Изправих се, избърсах се и погледнах — каква гадост, помислих си, каква очарователно силна воня. Повърнах и дръпнах водата. Бях много блед. Треперех от студ, конвулсии разтърсваха тялото ми. После усетих прилив на топлина, вратът и ушите ми пламнаха, лицето ми се зачерви. Зави ми се свят, затворих очи и се облегнах с две ръце на тоалетната чиния. Размина ми.

Върнах се, седнах на ръба на леглото и си свих цигара. Не се бях обърсал много добре. Когато станах да потърся бира, на гащите ми имаше мокро кафяво петно. Отидох в тоалетната и отново се обърсах. После седнах на леглото с бира в ръка и зачаках Джан да се събуди.

В училищния двор за първи път разбрах, че съм идиот. Държаха се с мен, както с другите един-двама идиоти — дразнеха ме, бутаха ме и ми се подиграваха. Единственото ми преимущество пред другите един-двама, тормозени и бити, бе, че аз гледах лошо. Когато ме наобиколяха, не умирах от страх. Никога не ме нападаха, просто накрая се нахвърляха върху другите, а аз наблюдавах.

Джан се размърда, събуди се и ме погледна.

— Буден си?

— Да.

— Ама, че нош.

— Нош? По дяволите, денят е това, което ме притеснява.

— Какво искаш да кажеш?

— Знаеш какво!

Джан стана и отиде в банята. Налях ѝ една чаша вино, сложих лед и я поставих на ношното шкафче.

Тя се върна и взе чашата.

— Как се чувстваш? — попита ме тя.

— Как! Аз убих човек, а ти ме питаш как се чувствам.

— К'ъв човек?

— Спомняш си. Не беше чак толкова пияна. Бяхме в „Лос Аламитос“, хвърлих го под трибуните. Твоят синеок бъдещ любовник с годишен доход 60 000 долара.

— Ти си луд.

— Джан, когато се запиеш напълно изключваш. И аз съм същият, но ти си по-зле.

— Вчера не сме били в „Лос Аламитос“. Ти мразиш надбягванията на четвърт миля.

— Дори си спомням имената на конете, на които залагах.

— Цял ден и цяла вечер си седяхме тук. Ти ми разправяше за родителите си. Родителите ти са те мразели. Така ли е?

— Така е.

— И за това сега си малко откачен. Без любов. Всеки се нуждае от любов. Това те е подлудило.

— Хората не се нуждаят от любов. Това, от което имат нужда е успех, независимо какъв. Може и да е любов, но не е задължително.

— Библията казва: „Обичай близния си...“

— Това може би значи: „Остави го намира“. Излизам за вестник.

Джан се прозя и повдигна гърдите си. Те бяха с един особен кафеникавозлатист цвят — като тен покрит с мръсотия.

— Купи и една малка бутилка уиски.

Облякох се и тръгнах надолу по хълма към „Трета улица“. В подножието на хълма имаше аптека, а до нея бар. Слънцето бе уморено и някои от колите се движеха на запад, а някои се движеха на изток и мен внезапно ме осени, че ако всички се движеха в една посока, всичко щеше да се разреши.

Купих си вестник. Както си стоях го отворих и зачетох. Никъде нищо не се споменаваше за убийство на хиподрума „Лос Аламитос“. Разбира се, бе се случило в област Ориндж. Вероятно област Лос Анджелис съобщават само техните убийства.

Купих плоска бутилка „Гранд Дад“ от магазина за алкохол и закрачих нагоре по хълма. Стиснах вестника под мишница и отворих вратата. Хвърлих бутилката на Джан.

— Лед, вода и по едно голямо и за двама ни. Луд съм.

Джан отиде в кухнята, за да приготви пиенето, а аз седнах и отворих вестника на страницата с резултатите от конните надбягвания в „Лос Аламитос“. Прочетох резултата от петото състезание: Триокият Пийт тръгнал 9/2 и бил победен с една муцуна от втория фаворит.

Когато Джан донесе чашите, аз изпих моята на екс.

— Колата остава за теб — казах аз — и половината пари, които са останали.

— Има друга жена, нали?

— Не.

Извадих всички пари и ги разстлах на кухненската маса. Бяха 312 долара и малко дребни. Дадох на Джан ключовете от колата и 150 долара.

— Мици, нали?

— Не.

— Ти вече не ме обичаш.

— Престани с глупостите!

— Писна ти да ме чукаш, нали?

— Просто ме откарай до „Грейхаунд“. Съгласна ли си?

Тя отиде в банята и започна да се приготвя. Бе смазана.

— Между нас нещата се объркаха. Вече не е като в началото.

Налях си още едно и не отговорих. Джан се появи на вратата на банята и ме погледна.

— Хенк, остани при мен.

— Не.

Тя влезе и повече не промълви нито дума. Измъкнах куфара си и започнах да прибирам малкото си вещи. Взех будилника. На нея нямаше да й трябва.

Джан ме остави пред автогарата на „Грейхаунд“. Едва успях да си извадя куфара и тя бе изчезнала. Влязох вътре и си купих билет. После седнах на една от коравите пейки, заедно с другите пътници. Седяхме там и се гледахме един друг, седяхме там и не се гледахме един друг. Дъвчехме дъвка, пиехме кафе, влизахме в чакалните, пикаехме и спяхме. Седяхме на твърдите пейки и пушехме цигари, които не ни се пушеха. Гледахме се един друг и не харесвахме какво виждаме. Гледахме нещата наредени по витрините на павилионите: чипс, списания, фъстъци, бестселъри, дъвки, ментови бонбони, виолетки, свирки-играчки.

53

Маями бе най-далечното място, където можех да отида без да напускам страната. Взех Хенри Милър и се опитвах да го чета през целия път. Когато бе добър, бе много добър и обратното. Имах малка бутилка. После си купих още една и още една. Пътуването продължи четири дни и пет нощи. Като се изключи едно натискане с тъмнокосо момиче, чиито родители не искали повече да го издържат в колеж, нищо особено не се случи. Тя слезе посред нощ на едно необикновено пусто и студено място и изчезна. Винаги съм страдал от безсъние и в автобус мога да спя само ако съм мъртво пиян. А това не смеех да опитам. Когато пристигнахме, не бях спал, нито срал от пет дни и едва ходех. Бе ранна вечер. Приятно бе отново да се шляя по улиците.

СТАИ ПОД НАЕМ. Приближих, качих се по стълбите и натиснах звънеца. В такива случаи човек винаги оставя стария куфар отзад, за да не го види хазяина, като отвори вратата.

- Търся стая. Колко струва?
- Шест долара и петдесет на седмица.
- Можели да я видя?
- Разбира се.

Влязох и я последвах нагоре по стълбите. Беше на около четирийсет и пет, но задникът ѝ приятно се полюшваше. Често съм следвал жени по стълби и винаги съм си мислил, ех да можеше някоя мила дама като тази да ми предложи да се грижи за мен, да ме храни с топли вкусни гозби, да ми пере чорапите и гащите. Щях да приема.

- Тя отвори една врата и аз надникнах вътре.
  - Хубава е — казах аз. — Изглежда ми хубава.
  - Имате ли работа?
  - Работя самостоятелно.
  - Може ли да ви попитам с какво се занимавате?
  - Писател съм.
  - О, написали ли сте някоя книга?

— Ами почти съм готов с един роман. Пиша статии, разни малки неща за списанията. Всъщност не са особено добри, но се развива.

— Добре. Ще ви дам ключа и ще напиша разписка.

Последвах я надолу по стълбите. Задникът не се поклащаше така приятно като слизаше, както като се качваше. Погледнах тила ѝ, представих си, че я целувам зад ушите.

— Аз съм госпожа Адамс — каза тя. — А вие как се казвате?

— Хенри Чинаски.

Докато я чаках да напише разписката, чух звуци като от трион, режещ дърво иззад една врата отляво — само че стърженето се прекъсваше от тежки вдишвания. Всяко вдишване, като че ли бе последно, но все пак след него мъчително идваше следващото.

— Съпругът ми е болен — каза госпожа Адамс и като ми подаде разписката и ключа, се усмихна. Лешниковите ѝ очи бяха красиви, искряха. Обърнах се и закрачих към стълбите.

Когато се прибрах в стаята си, се сетих, че съм си забравил куфара пред вратата. Слязох да го взема.

Като минавах край вратата на госпожа Адамс, стърженето бе още по-силно. Качих горе куфара си, хвърлих го на леглото, после слязох и потънах в нощта. Тръгнах на север и скоро открих широк булевард. Влязох в една зарзватчийница и си купих буркан фъстъчено масло и хляб. Имах джобен нож, щях да намажа хляба с масло и да хапна.

Когато се върнах в къщата, се спрях в коридора и послушах дишането на господин Адамс. Помислих си, това е Смъртта. Качих се в стаята си, отворих буркана с фъстъчено масло и като слушах звуците на смъртта отдолу, напъхах пръстите си вътре. Ядох направо с пръсти. Страхотно беше. Тогава извадих хляба. Бе зеленясал и мухлясал и миришеше силно на кисело. Как можеше да се продава такъв хляб? Що за място е тази Флорида? Хвърлих хляба на пода, съблякох се, загасих лампата, завих се. Лежах в тъмното и слушах.

54

На сутринта бе тихо и аз си помислих, това е хубаво, значи са го завели в болница или в мортата. А сега може би ще успея да се изсера. Облякох се и отидох до тоалетната в дъното на коридора. Абсолютно успях. После се върнах в стаята си, съблякох се и поспах още малко.

Събуди ме чукане по вратата. Седнах в леглото и извиках, без да се замисля:

— Влез!

Появи се дама, облечена изцяло в зелено. Блузата бе с дълбоко деколте, а полата много тясна. Приличаше на кинозвезда. Стоеше там и просто ме гледаше. Аз седях в леглото по гащи и притисках одеялото към гърдите си. Чинаски, великият любовник. Ако изобщо съм мъж, помислих си аз, ще я изнасиля, ще й подпаля бикините, ще я накарам да ме следва из целия свят, а като чете любовните ми писма написани върху червени салфетки, очите ѝ ще се пълнят със сълзи. Чертите на лицето ѝ бяха неопределени, съвсем не като тялото ѝ. Лицето ѝ бе никак кръгло, очите като че искаха да срещнат моите, но косата ѝ бе разбъркана и несресана. Бе към средата на трийсетте. Нещо все пак я бе развълнувало.

— Съпругът на госпожа Адамс почина снощи — каза тя.

— Аха — казах аз и се зачудих, дали и тя се радва, че стъргането е спряло.

— Събираме пари, за да купим цветя за погребението на господин Адамс.

— Не мисля, че цветята се създадени за мъртвите, които нямат нужда от тях — несигурно казах аз.

Тя се поколеба.

— Просто си помислихме, че ще е мило да купим цветя и може би вие ще искате да участвате?

— Бих искал, но снощи пристигнах в Маями и нямам пукната пара.

— Нямате пари?

— Търся си работа. На ръба на пропастта съм, както се казва. Изхарчих последните си десет цента за буркан фъстъчено масло и един хляб. Хлябът бе зеленясал, по-зелен от роклята Ви. Оставил го ей там на пода и дори плъховете не щат да го ядат.

— Плъхове?

— Не знам как е във Вашата стая.

— Но аз снощи говорих с госпожа Адамс и я попитах за новия наемател — ние тук всички сме като едно семейство — и тя каза, че Вие сте писател, такъв, който пише за списания, списания като „Ескуайър“ и „Атлантик Мънтли“.

— По дяволите, не ме бива да пиша. Това са просто приказки. Така правиш добро впечатление на хазяйката. Трябва ми работа, каквато и да е работа.

— Не можете ли да се включите с двайсет и пет цента? Двайсет и пет цента не са много пари.

— Скъпа, аз се нуждая от тези двайсет и пет цента повече от мистър Адамс.

— Почитайте мъртвите, младежо.

— А защо да не почитаме живите? Аз съм самотен и отчаян, а вие сте прекрасна с тази зелена рокля.

Тя се обърна, излезе, закрачи надолу по коридора, отвори вратата на стаята си, влезе, затвори я и аз никога повече не видях дамата със зелената рокля.

55

Държавната трудова борса във Флорида бе приятно място. Не бе така натъпкана с хора, както борсата в Лос Анджелис. Сега бе мой ред за малко добър късмет, не много, но поне малко. Наистина нямах амбиции, но трябва да има място и за хора без амбиции, имам предвид място по-добро от това, което човек обикновено заслужава. Как по дяволите можеш да си щастлив, когато в шест и трийсет те събужда будилник и трябва да скочиш от леглото, да се облечеш, да ядеш набързо, да серещ, да пикаеш, да си измиеш зъбите, да се срешеш, да се блъскаш в транспорта, за да се добереш до някакво място, където всъщност правиш много пари за някой друг и от теб се иска да бъдеш благодарен, че ти е предоставена тази възможност?

Извикаха моето име. Чиновникът държеше в ръка формуляра, който бях попълнил, когато дойдох. Творчески бях обработил моя трудов опит. Професионалистите правят така: оставяш настрана всички нискоквалифицирани и долни неща, които си работил, а добрите описваш подробно, като не споменаваш нищо за периодите от шест месеца, в които не си изтрезнявал и си живял с жена току-що излязла от лудницата или избягала от катастрофален брак. Разбира се, тъй като всички неща, които съм работил бяха долни, не споменах само най-долните.

Чиновникът прокара пръсти през малката си картотека. Извади едно картонче.

- А, ето една работа за вас.
- Какво по-точно?
- Той вдигна глава.
- Работник в чистотата.
- Какво!
- Боклукция.
- Такава работа не искам.

Тръпки ме побиваха при мисълта за купищата боклук, за сутрешните махмурлуци, за подиграващите се черни, за безумната

тежест на кофите и как аз си повръщам червата сред обелки от портокали, утайка от кафе, мокри цигарени фасове, бананови кори и използвана тоалетна хартия.

— Какво има? Смятате, че тази работа е под Вашето достойнство? Четиресет часа на седмица. Сигурност. Подсигуряване за цял живот.

— Вие вземете тази работа, а аз ще взема вашата.

Мълчание.

— Аз имам квалифициран за тази работа.

— Така ли? Аз пък съм учили две години в колеж. Да не би това да е задължително условие, за да събирам боклук?

— Ами, добре. Каква работа искате?

— Просто потърсете нещо друго в картотеката.

Той потърси, потърси и вдигна глава.

— Нямаме нищо като за вас — подпечатата малката книжка, която ми бяха дали и ми я върна. — Обадете ни се след седем дни за евентуални възможности за работа.

56

Намерих си работа чрез обявите във вестника. Наеха ме в един магазин за дрехи, само че не беше в Маями, а в Маями Бийч и всяка сутрин трябваше да пренасям махмурлука си през океана. Автобусът минаваше по една много тясна ивица цимент, която се издигаше над водата без предпазни прегради, без абсолютно нищо. Шофьорът спокойно се облягаше назад и ние летяхме по тясната циментова ивица, заобиколена от вода и двайсет и петте или четирийсетте или петдесет и двамата пътници му имаха доверие, а аз му нямах. Понякога шофьорът беше нов и аз си мислех, как ли ги избират тези копелета? От двете страни сме заобиколени от дълбока вода и най-малката грешка ще ни избие всичките. Това беше нелепо. Ами ако тази сутрин се е карал с жена си? Или има рак? Или божествени видения? Или развалени зъби? Каквото и да е. Можеше да го направи. Да ни удави всички. Знаех, че ако аз карах щях сериозно да обмисля тази възможност. Да, да се издавим всички, това щеше да ми достави удоволствие. А понякога след такива мисли възможността се превръща в реалност. Всяка Жана д'Арк има един Хитлер кацнал на рамото. Прастарата история за доброто и злото. Но никой от автобусните шофьори не ни хвърли във водата. Те явно мислеха за други работи: за изплащане на коли, за бейзболни мачове, бръснари, отпуски, клизми, семейни гостувания. Нямаше нито един истински човек в цялата шибана компания. Пристигах на работа скапан, но жив. Което ясно показва защо Шуман е по-относителен от Шостакович...

Бях нает като помощно колело, както те казваха. Помощното колело е човек, който се върти наоколо, без определени задължения. От него се иска да знае какво да прави след като се посъветва с някакъв дълбок кладенец древни инстинкти. Искат от теб инстинктивно да знаеш какво да направиш, за да вървят гладко нещата, за да процъфтява компанията, Богинята Майка, и да задоволяваш всичките ѝ нужди, които са ирационални, непрестанни и дребни.

Човекът, който изпълнява тази длъжност трябва да е безличен, безполов и жертвоготовен. Той винаги чака на вратата, когато дойде първият служител с ключовете. След минута той вече мие тротоара с маркуч и поздравява по име всеки, който пристигне, винаги широко усмихнат, винаги ведър и бодър. Винаги почтителен. Това кара всички да се чувстват малко по-добре преди началото на кървавата мелница. Той трябва да се грижи тоалетната хартия да е в изобилие, особено в дамския клозет. Кошчетата за боклук да не се препълват. Да няма кал по прозорците. Надлежно да се извършват дребните поправки на бюрата и столовете. Вратите да не скърцат и лесно да се отварят. Часовниците да са навити. Пътеките в коридорите да не се подгъват. Уядени мощни жени да не трябва да носят малки пакетчета.

Аз не бях много добър. Моята идея бе да се скитам наоколо без да правя нищо, винаги да избягвам шефа, а също така и доносниците, които ще ме натопят на шефа. Не бях чак толкова умен. Правех го по-скоро инстинктивно. Винаги започвах работа с усещането, че скоро ще напусна или ще ме изхвърлят и това ми даваше спокойствие, което погрешно се тълкуваше като интелигентност или скрита сила.

Това бе една напълно самодостатъчна, напълно затворена компания за дрехи, която се занимаваше с всичко — от производството до продажбите на дребно. Долу бяха магазинът, готовата продукция и продавачите, а отгоре беше фабриката. Тя представляваше лабиринт от тесни проходи и пътечки, през които дори и плъховете не можеха да пропълзят, дълги тесни галерии, където мъже и жени седяха и работеха на светлината на крушки от трийсет вата; присвили очи, натискащи педали, вдявящи игли, те никога не вдигаха глава, нито говореха, приведени и смълчани, те просто работеха.

Веднъж в Ню Йорк Сити работех като доставчик на топове плат за фабрика като тази. Бутах ръчната си количка сред тълпите плъпнали по тротоарите, пресичах улиците и завивах в една уличка зад мръсна сграда. Там имаше тъмен асансьор и всеки път трябваше да дърпам ръждясали въжета с прикачени на тях кръгли дървени макари. Едното въже бе за нагоре, другото за надолу. Нямаше никаква светлина и докато бавно се изкачвах с асансьора, наблюдавах номерата изписани по голата стена — 3, 7, 9 — надраскани с тебешир от нечия незнайна ръка. Когато стигнах до моя етаж, дръпвах с пръсти друго въже и като напрягах всичките си сили бавно отварях тежката метална врата. Пред

мен се откриваха безкрайни редици шевни машини, зад които възрастни еврейки неуморно се трудеха. Първата шивачка зад първата машина, приведена, вкопчена със зъби и нокти в положението си. Втората шивачка на втората машина, готова веднага да я смени, ако сгреши. Те никога не вдигаха глави и не ме поглеждаха, нито показваха по какъвто и да е начин, че съзнават присъствието ми.

В тази фабрика за дрехи с магазин в Маями Бийч не бяха необходими никакви доставки. Имаше всичко под ръка. Първият ден се разхождах из лабиринтите от галерии и гледах хората. За разлика от Ню Йорк тук повечето от работниците бяха черни. Приближих се до един негър, съвсем дребен — почти като дете, който имаше сравнително приятно лице. Той вършеше някаква пипкова работа с игла. В джоба си имах бутилка.

— Много шибана работа. Искаш ли една гълтка?

— Аха — каза той. Надигна бутилката, после ми я върна.

Предложи ми цигара. — Отскоро ли си в града?

— Да.

— От къде си?

— Лос Анджелис.

— Кинозвезда?

— Да, в отпуска.

— Не трябва да разговаряш с работниците.

— Знам — аз замълчах.

Той приличаше на малка маймуна, стара грациозна маймуна. За момчетата долу той си беше маймуна. Отпих. Чувствах се добре. Наблюдавах ги как мълчаливо работят под тридесетватовите крушки, ръцете им се движеха сръчно и бързо.

— Казвам се Хенри — казах аз.

— Брад — отговори той.

— Знаеш ли, Брад, като ви гледам как работите и дълбока тъга стяга душата ми. Какво ще кажеш да ви изпее една песничка, за вас момичета и момчета?

— Недей.

— Работата ти е шибана. Защо я работиш?

— Няма друг начин, да го еба.

— Господ казва, че има.

— Вярваш ли в Господ?

— Не.

— В какво вярваш?

— В нищо.

— Значи сме квит.

Говорих и с някои от другите. Мъжете не бяха разговорливи, някои от жените ми се подиграваха.

— Аз съм шпионин — подигравах се аз. — Аз съм шпионин на компанията. Всички наблюдавам.

Отново отпих. После им изпях любимата си песен „Сърцето ми е скитник“. Те продължиха да работят. Никой не ме погледна. Когато свърших, те все така си работеха. Известно време бе тихо. Тогава чух глас.

— Виж какво, бяло момче, не се занимавай с нас.

Реших да отида да измия с маркуч предния тротоар.

Не знам колко седмици работих там. Мисля, че шест. В един момент ме преместиха в отделението, където приемаха товари с панталони и нашата работа бе да сравняваме количествата с вписаното в товарителния лист. Тези пратки бяха върнати консигнации от дъщерни магазини, обикновено извън границите на щата. Товарителните листове бяха винаги верни и точни, вероятно защото човекът от другата страна твърде много се страхуваше за работата си. Обикновено той е на седмата от трийсетте и шест вноски за новата си кола, жена му в понеделник ходи на вечерно училище да учи керамика, лихвите от ипотеката жив го изяждат, а всяко от петте му деца изпива по един литър мляко на ден.

Знаете как е, не съм по дрехите. Дрехите ме потискат. Те са ужасни неща, измама, като витамините, астрологията, пиците, пързалките за кънки, поп музиката, боксовите среци в супертежка категория и т.н. Седях си там и се преструвах, че броя пристигналите панталони, когато внезапно се натъкнах на нещо специално. Тъканта бе наелектризирана, електричеството лазеше по пръстите ми и не изчезваше. Най-накрая някой беше сторил нещо интересно. Разгледах внимателно плата. На вид бе точно толкова вълшебен, колкото на пипане.

Станах и взех панталоните заедно с мен в клозета. Заключих вратата. Никога нищо не бях крал.

Свалих си панталоните и пуснах водата. После обух вълшебните панталони. Навих вълшебните крачоли до под колената си. Накрая обух собствените си панталони върху тях.

Отново пуснах водата в тоалетната.

Излязох навън. Бях притеснен и имах чувството, че всички ме гледат. Отидох до предната част на магазина. До края на работното време оставаха час и половина. Шефът стоеше зад един тезгях близо до вратата. Той заби очите си в мен.

— Имам малко работа, господин Силвърщайн. Извадете този час и половина от надницата ми...

58

Като се прибрах в стаята си, събух старите си панталони и пуснах навитите крачоли на вълшебните панталони. Облякох си чиста риза, лъснах си обувките и излязох на улицата. Панталоните бяха наситено кафяви, а вертикално през плата минаваха лъскави нишки.

Платът искреще. Застанах на един ъгъл и запалих цигара. До мен спря едно такси. Шофьорът подаде глава през прозореца.

— Такси, сър?

— Не, благодаря — каза аз, хвърлих кибритената клечка в канала и пресякох улицата.

Петнайсет-двойсет минути се разхождах по улиците. Трима или четирима таксиджии ме попитаха дали не ми трябва такси. Купих си бутилка червено вино и се върнах в стаята си. Съблякох се, окачих дрехите си, легнах си и пиейки виното написах един разказ за беден чиновник, който работел във фабрика за дрехи в Маями. Веднъж в обедната почивка бедният чиновник се запознал с богато момиче от висшето общество на плажа. Той бил достоен за парите й, а тя направила всичко, което било по силите й, за да покаже, че е достойна за него...

Когато на другата сутрин отидох на работа, господин Силвърщайн стоеше пред тезгяха близо до вратата. В ръката си държеше чек. Ръката му се протегна към мен. Пристъпих напред и взех чека. После се обърнах и излязох на улицата.

59

Автобусът измина разстоянието до Лос Анджелис за четири дни и пет нощи. Както обикновено по време на пътуването нито спах, нито дефекирах. Настъпи известно оживление, когато някъде в Луизиана в автобуса се качи едра блондинка. През нощта започна да се продава за по два долара. Всички мъже и жени в автобуса се възползваха от щедростта ѝ, с изключение на мен и шофьора. Работата се извършваше нощем на задните седалки. Казваше се Вера. Носеше пурпурно червило и непрекъснато се смееше. Веднъж по време на един кратък престой, докато си ядях сандвича и си пиех кафето, тя се приближи до мен. Застана зад мен и попита.

— К'во има, под твойта класа съм, тъй ли?

Аз не отговорих.

— Педал — чух я как промърмори с отвращение, като седна до един от редовните си пичове.

В Лос Анджелис обиколих баровете в стария квартал, търсейки Джан. Бях за никъде, докато не намерих Хуайти Джаксън зад бара в „Розовото Муле“. Той ми каза, че Джан работи като камериерка в хотел „Дърхам“ на „Бевърли“ и „Върмонт“. Отидох пеша дотам. Тъкмо търсех кабинета на шефа, когато тя изскочи от една стая. Изглеждаше добре, като че ли отсъствието ми ѝ бе помогнало. Тогава ме видя. Стоеше си там, просто си стоеше, очите ѝ станаха много сини и кръгли и тя стоеше там. Тогава го каза:

— Хенк! — тя се втурна към мен и се прегърнахме. Диво ме целуваше. Аз също се опитвах да я целувам.

— Господи! — каза тя. — Мислех, че никога повече няма де те видя.

— Върнах се.

— Завинаги?

— Ел Ей е моят град.

— Отстъпи назад — каза тя, — искам да те огледам.

Аз отстъпих назад, като се хилех.

— Клощав си. Отслабнал си — каза Джан.
— Изглеждаш добре, сама ли си?
— Да.
— Няма никой?
— Абсолютно никой. Знаеш, че не мога да понасям хора.
— Радвам се, че работиш.
— Ела в стаята ми — каза тя.

Последвах я. Стаята беше малка, но приятна. През прозореца се виждаше уличното движение, можеше да наблюдаваш как се сменят светофарите, вестникарчето застанало на ъгъла. Мястото ми харесваше. Джан се хвърли на леглото.

— Ела — легни.
— Неловко ми е.
— Обичам те, идиот такъв — каза тя, — евали сме се над осемстотин пъти, така че се отпусни.

Свалих обувките си и се изтегнах. Тя вдигна единия си крак.
— Още ли харесваш краката ми?
— Да, по дяволите. Джан, имаш ли още работа?
— Само стаята на господин Кларк. А на господин Кларк му е все едно. Той ми дава бакшиши.

— Ха?
— Нищо не правя. Просто ми дава бакшиши.
— Джан...
— Да, кажи?
— Всичките ми пари отидоха за автобусния билет. Трябва да живея някъде, докато си намеря работа.
— Мога да те скрия тук.
— Наистина ли?
— Да, наистина.
— Обичам те, скъпа — казах аз.
— Копеле — отвърна тя. Започнахме да го правим. Беше хубаво. Беше много, много хубаво.

След това Джан стана и отвори бутилка вино. Аз отворих последния си пакет цигари, седяхме в леглото, пиехме и пушехме.

— Целият си тук — каза тя.
— Какво искаш да кажеш?
— Искам да кажа, че никога не съм срещала мъж като теб.

— Виж ти?

— Другите са тук десет процента или двайсет процента, а ти си целият тук, всяка твоя фибра е тук и само тук, толкова е различно.

— Нищо не разбирам от това, което ми говориш.

— Без да искаш омотаваш жените.

Стана ми приятно. Като си изпушихме цигарите отново правихме любов. Тогава Джан ме прати за бутилка. Върнах се. Трябваше.

60

Моментално ме наеха в една компания, която произвеждаше флуоресцентни лампи. Намираше се на улица „Алабама“, на север, един от многото складове. Работата ми бе съвсем проста: взимах бланките със заявките от една телена кошница, попъльвах ги, опаковах лампите в картонени кутии и нареждах кашоните. След това ги номерирах и надписвах. Претеглях ги, издавах товарителница и се обаждах на транспортната компания, за да пратят камион да вдигне стоката.

Още следобеда на първия ден чух зад гърба си, някъде от поточната линия, ужасен тръсък. Старите дървени рафтове, където редяха готовите лампи, се отделяха от стената и се сгромолясваха на пода — метал и стъкло се сипеха по циментовия под и се разбиваха с тръсък. Работниците от поточната линия избягаха в другия края на сградата. После се възцари тишина. Шефът, Мени Фелдмън, излезе от кабинета си.

— Какво по дяволите става тук?

Никой не отговори.

— Добре, спрете поточната линия! Всички да вземат по един чук и пирони и тезишибани рафтове да се поправят!

Г-н Фелдмън влезе обратно в кабинета си. Нямах друг избор, освен да взема чук и да отида да им помогам. Никой от нас не бе дърводелец. Отне ни целия следобед и половината от следващата сутрин, за да оправим рафтовете. Когато свършихме, господин Фелдмън излезе от кабинета си.

— Значи свършихте? Добре, а сега ме слушайте внимателно — искаам 939-ките да се наредят най-горе, отдолу 820-ките, а останалото на долните рафтове, разбрахте ли? Някой да не е разbral?

Никой не отговори; 939-ките бяха най-тежки — направо си бяха ебали майката — а той ги искаше най-отгоре. Той беше шефът. Започнахме да бачкаме. Наредихме ги отгоре, цялата тази тежест, а

леките неща сложихме на долните рафтове. После всеки се върна на работата си. Рафтовете издържаха до края на деня и през нощта.

На сутринта се чу скърцане. Конструкцията се клатеше. Работниците от поточната линия заостъпваха, като се хилеха. Десет минути преди почивката за сутрешното кафе, всичко отново падна. Господин Фелдмън изскочи от кабинета си:

— *Какво по дяволите става тук?*

61

Г-н Фелдмън се опитваше да фалира и същевременно да прибере застраховката. На следната сутрин пристигна един достопочтен мъж от Американската банка. Каза ни да не поправяме повече рафтовете.

— Просто ги редете на пода — така го каза. Казваше се Дженингс Къртис Дженингс. Фелдмън дължеше на Американската банка много пари, а Американската банка си искаше, парите обратно преди предприятието да се разори. Дженингс пое управлението на компанията. Мотаеше се наоколо и наблюдаваше. Прегледа книгите на Фелдмън. Провери ключалките, прозорците и защитната ограда около паркинга. Дойде при мен.

— Не използвай повече транспортна компания „Сибърлинг“. Вече трети път ги ограбват, като пренасят стоките ни през Аризона и Ню Мексико. Защо си използвал тях, има ли някаква специална причина?

— А, не. Няма причина.

Агентът от „Сибърлинг“ ми буташе по десет цента на всеки двеста килограма товар, който вземат.

За три дни Дженингс уволни един човек, който работеше в канцеларията и замени трима от монтажната линия с мексикански момичета, които бяха съгласни да работят за половин надница. Уволни портиера, а аз, освен моята си работа, трябваше да разкарвам с камиона на компанията стока за близките магазини.

Когато взех първия си чек, се изнесох от Джан и наех собствен апартамент. Една вечер се върнах и тя се бе нанесла при мен. „Ами, добре“, казах ѝ аз, „квото е мое е и твое“. Скоро след това дойде и най-страшният ни скандал. Тя си тръгна, а аз се запих за три дни и три нощи. Когато изтрезнях, осъзнах, че вече нямам работа. Дори не се появиах там. Реших да изчистя апартамента. Изсмуках с прахосмукачка пода, измих прозорците — стъклата и рамките, изтърках ваната и умивалника, изльсках с воськ дъските в кухнята, избих всички паяци и хлебарки, изпразних и измих пепелниците, измих чиниите, изтърках

кухненския умивалник, окачих чисти пешкири и сложих ново руло тоалетна хартия. „Сигурно започвам да се превръщам в медал“, помислих си аз.

Когато най-накрая Джан се прибра вкъщи — седмица по-късно — ме обвини, че съм бил с жена, защото всичко изглеждало толкова чисто. Правеше се на много ядосана, но всичко беше, за да прикрие собствената си вина. Не можех да разбера защо не се бях отървал от нея. Тя беше патологично невярна — лягаше с всеки срещнат в бара и колкото по-долен и мръсен беше той толкова по ѝ харесваше. Непрекъснато използваше нашите спорове, за да се оправдава. Непрекъснато си повтарях, че жените по света не са курви, само моята.

62

Отидох в „Таймс Билдинг“. Бях учили две години журналистика в „Лос Анджелис Сити Колидж“. Една млада дама ме спря.

— Имате ли нужда от репортери? — попитах аз. Тя ми подаде един формуляр.

— Моля, попълнете това.

В повечето вестници, в повечето градове бе едно и също. Наемат те, защото си известен или защото имаш връзки. Но аз все пак попълних формуляра. Пригласих го да изглежда добре. После излязох и тръгнах надолу по улица „Спринг“.

Беше горещ летен ден. Започнах да се потя, тялото ме сърбеше. Чаталът ме сърбеше. Започнах да се чеша. Сърбежите станаха непоносими. Вървях и се чешех. Не ставах за репортер, не ставах за писател, не можех да си намеря свястна жена, можех единствено да вървя и да се чеша като маймуна. Закрачих бързо към колата си, която бях паркирал на „Банкър Хил“. Подкарах като бесен към къщи. Джан я нямаше. Отидох в банята и се съблъкох.

Бръкнах с пръсти между краката си и намерих нещо. Извадих го. Сложих го върху едната си длан и погледнах. Беше беличко и имаше безброй мънички крачка. Бях очарован. Внезапно скочи върху теракотения под на банята. Приковах го с очи. Един светкавичен скок и изчезна. Вероятно обратно в пубиса ми! Почувствах, че побеснявам. Беше ми лошо. Стоях прав и го търсех. Не можах да го намеря. Стомахът ми се разбунтува. Наведох се над тоалетната и повърнах, а след това отново се облякох.

Аптеката на ъгъла не бе далеч. Зад щанда стояха стар мъж и стара жена. Жената се приближи.

— Не — казах аз. — Искам да говоря с него.

— А-а — каза тя.

Възрастният човек се приближи. Той беше аптекарят. Изглеждаше много чист.

— Аз съм жертва на несправедливост — казах му аз.

- Какво?
  - Вижте сега, имате ли нещо за...
  - За какво?
  - Паяци, бълхи... комари, гниди...
  - За какво?
  - Имате ли нещо против пичи въшки?
- Възрастният мъж ме погледна с отвращение.
- Почакайте тук — каза той.

Отиде до другия края на тезгяха и измъкна нещо отдолу. Върна се и като стоеше, колкото бе възможно по-далеч ми подаде една зелено-черна картонена кутийка. Смирено я приех. Подадох му банкнота от 5 долара. Протегнах ръка и си получих рестото. Възрастната жена се бе оттеглила в далечния ъгъл на аптеката. Почувствах се като бандит.

- Почакайте — казах аз на стареца.
- Сега пък какво има?
- Искам няколко капута.
- Колко?
- Уф, един пакет, една шепа...
- Сухи или мокри?
- Какво?
- Сухи или мокри?
- Дайте ми мокри.

Старецът чевръсто ми подаде презервативите. Аз му връчих парите. И отново трябваше да протегна ръка, за да си получа рестото. Излязох навън. Като си вървях надолу по улицата, извадих презервативите и ги разгледах. Изхвърлих ги в първото кошче.

Като се върнах в апартамента, се съблякох и прочетох упътването. Пишеше да се намажат засегнатите части и да се изчака тридесет минути. Пуснах радиото, намерих симфонична музика и изцедих мехлема от тубата. Беше зелен! Намазах се и го изхабих целия. После легнах и погледнах часовника. Тридесет минути. По дяволите, мразех ги тези въшки. Реших да седя един час. След четиридесет и пет минути започна да пари. Ще ги избия тези мръсници до една, помислих си аз. Паренето се усили. Търкалях се на леглото и стисках юмруци. Слушах Бетховен. Слушах Брамс, търпях. Едва издържах час. Напълних ваната, скочих вътре и измих мехлема.

Когато излязох от ваната не можех да ходя. Вътрешната част на бедрата ми гореше, ташаците ми горяха, корема ми гореше. Бях ярко, пламтящо червен, приличах на орангутан. Придвижих се бавно до леглото. Но пичите въшки ги бях избил, видях ги как изчезват в канала.

Когато Джан се върна, аз се гърчех в кревата. Тя спря и започна да ме гледа.

— Какво има?

Аз се претърколих и изпсувах.

— Мръсна курва! Виж как си ме подредила!

Скочих от леглото. Показах на Джан вътрешната част на бедрата си, ташаците, корема. Ташаците ми се клатеха обзети от червена агония. Курът ми гореше.

— Господи! Какво е това?

— Не знаеш ли? Не знаеш! Не съм се ебал с никой освен с теб. От ТЕБ съм ги хванал! Ти си заразоносител, мърла, мъкнеща болести.

— Какво?

— Пичи въшки, пичи въшки, натресла си ми ПИЧИ ВЪШКИ!

— Не е възможно, аз нямам. Сигурно Джералдин има.

— Какво?

— Живях у Джералдин. Сигурно съм ги хванала от тоалетната чиния.

Хвърлих се на леглото.

— Уф, само не ми разправяй тъпотии! Отиди да купиш нещо за пиене! В цялата къща няма нищо за пиене, да го еба!

— Нямам пари.

— Вземи от портофела ми. Това поне знаеш как се прави. И бързо! Нещо за пиене. Умирам!

Джан излезе. Чух я как тича надолу по стълбите. По радиото предаваха Малер.

63

На другата сутрин като се събудих ми беше лошо. Оказа се почти невъзможно да спя завит с чаршаф. Обаче червенината, като че ли бе по-добре. Станах, повърнах и погледнах лицето си в огледалото. Смазаха ме. Нямах никакъв шанс.

Отново си легнах. Джан хъркаше. Не силно, но постоянно. Така си представям хъркането на малко прасенце. Почти грухтене. Гледах я и се чудех с кого всъщност живеех. Имаше малък чип нос и русата ѝ коса бе започнала да посивява или както тя казваше — придобиваше миши цвят. Кожата на лицето ѝ бе отпусната, имаше наченки на двойна гуша и бе десет години по-стара от мен. Изглеждаше добре само, когато се гримираше, облечеше тясна пола и обуеше обувки с високи токове. Задникът ѝ бе все още стегнат, както и краката, а като вървеше, съблазнително потрепваше. Сега, когато я гледах, съвсем не изглеждаше великолепно. Спеше полуобърната на една страна и коремът ѝ бе увиснал. Обаче се ебеше невероятно. Никога не съм ебал нищо по-добро. Начинът, по който го поемаше. Наистина ти смилаше кура. Ръцете ѝ ме сграбчиха, а путката ѝ се стягаше здраво. Обикновено ебането не е нищо особено, само бачкане, като да се катериш по кален стръмен хълм. Но не и с Джан.

Телефонът иззвъня. Иззвъння няколко пъти преди да успея да стана от леглото, да се довлека до него и да го вдигна.

— Господин Чинаски?

— Да?

— Обаждаме се от „Таймс Билдинг“.

— Да?

— Прегледахме вашето заявление и бихме желали да ви наемем на работа.

— Репортер?

— Не, човек по поддръжката и чистач.

— Добре.

— Явете се на южния вход в девет часа вечерта и търсете Барнс.

— ОК.

Затворих. Телефонът бе събудил Джан.

— Кой беше?

— Наеха ме на работа, а аз дори не мога да ходя. Започвам тази вечер. Дори не знам, какво по дяволите ще правя.

Придвижих се до кревата като костенурка с болен гъз и се тръшнах до Джан.

— Ще измислим нещо.

— Не мога да се облека. Не знам какво да правя.

Изпънахме се по гръб и съзерцавахме тавана. Джан стана и отиде в банята. Когато се върна каза:

— Измислих го.

— Верно?

— Ще те увия в марля.

— Мислиш ли, че ще помогне?

— Абсолютно.

Джан се облече и отиде до аптеката. Върна се с марля, лейкопласт и една бутилка мискет. Намери няколко бучки лед, сипа по една чаша и извади отнякъде ножица.

— ОК, хайде да те нагласим.

— Чакай сега, нямам работа там преди девет вечерта. Бачка се нощем.

— Но аз трябва да се упражнявам. Хайде ела.

— Добре, да му еба майката.

— Вдигни си едното коляно.

— Добре, добре. Спокойно.

— Така, въртиме се, въртиме се. Старата весела игра.

— Казвал ли ти е някой някога, колко си забавна?

— Не.

— И това е напълно обяснимо.

— Така, а сега малко лейкопласт. Още мъничко лейкопласт. Така. А сега си вдигни другото коляно, любов моя.

— Остави поезията.

— Въртиме се, въртиме се, въртиме се. Големите ти дебели крака.

— Големият ти дебел задник.

— Хайде, хайде, бъди мил, любов моя. Още лейкопласт. И още мъничко лейкопласт. Направо си като нов.

— Абсолютно.

— А сега ташаците, твоите големи червени топки. Тъкмо навреме за Коледа.

— Чакай, чакай. Какво ще правиш с ташаците ми?

— Ще ги увия.

— Това не е ли опасно. Може да се отрази на артистичните ми способности.

— Няма нищо страшно.

— Ще се изхлузят.

— Ще им направя един хубав пашкул.

— Преди това ми налей още една чаша.

Аз стоях с чаша в ръка, а тя ме увиваше.

— Въртиме се, въртиме се. Горките малки топки. Горките големи топки. Какво са ви направили на вас, а? Въртиме се, въртиме се, въртиме се. А сега е време за малко лейкопласт. И още мъничко, още мъничко...

— Да не ми залепиш ташаците за гъза.

— Глупчо. Никога няма да направя такова нещо. Аз те обичам.

— Хъм.

— А сега стани и се опитай да ходиш. Ходи напред-назад.

Станах и бавно се разходих из стаята.

— Ха, добре е! Чувствам се като евнух, но иначе става.

— Може би на евнусите им правят такива неща.

— Сигурно.

— Какво ще кажеш за две рохки яйца.

— Чудесно. Май, че ще оживея.

Джан сложи тенджера с вода върху печката, пусна вътре четири яйца и ние зачакахме.

64

В девет часа вечерта бях там. Началникът Барнс ми показва, къде е апаратът за перфокартите. Вкарах моята и я продупчих. Той ми връчи три или четири парцала и една голяма кутия.

— Около сградата минава бронзов парапет. Искам да изльскаш този бронзов парапет.

Излязох навън и потърсих с очи парапета. Там беше. Обиколих сградата. Сградата беше голяма. Намазах част от парапета с препарата от кутията и после го изтрих с парцала. Като че не помагаше много. Минаваха хора и любопитно ме разглеждаха. Работил съм тъпи и глупави неща, но това бе най-тъпата и глупава работа, която бях вършил.

Въпросът е, реших аз, да не се мисли. Но как да спреш да мислиш? Защо аз трябваше да лъскам този парапет? Защо да не седя вътре и да не пиша статии за корупцията в държавните учреждения? Както и да е, можеше да е и по-лошо. Можеше да съм в Китай и да бъльскам в оризище.

Изльсках около десетина метра от парапета, завих зад ъгъла и зърнах бар от другата страна на улицата. Взех си парцалите и кутията, пресякох и влязох в бара. Вътре нямаше никой, само бармана.

— Как я караш? — попита ме той.

— Супер. Дай ми една бутилка бира.

Извади бира, отвори я, взе парите и ги прибра в касата.

— Къде са момичетата? — попитах аз.

— Какви момичета?

— Знаеш кои. Момичетата.

— Това е порядъчно място.

Вратата се отвори. Появи се началникът Барнс.

— Да те почерпя една бира? — попитах го аз.

Той направи две крачки и застана зад мен.

— Пий бързо, Чинаски. Ще ти дам една последна възможност.

Изпих си бирата на екс и го последвах навън. Пресякохме заедно улицата.

— Очевидно — каза той — не те бива да лъскаш бронзови парапети. Последвай ме.

Влязохме в сградата и се качихме заедно в асансьора. Слязохме на един от горните етажи.

— Тази кутия — каза той, като посочи дълга картонена кутия върху едно бюро — е пълна с флуоресцентни лампи, чисто нови. Трябва да смениш всички изгорели лампи. Махаш изгорелите и слагаш здрави. Ето ти стълба.

— OK — казах аз.

Началникът си тръгна и аз отново останах сам. Намирах се в нещо като склад. Тази стая имаше най-високия таван, който никога бях виждал. Стълбата се издигаше на десет метра. Взех една нова лампа и бавно заизкачвах стълбата. Трябваше непрекъснато да си напомням „опитвай се да не мислиш“. Катерех се все по-нагоре. Флуоресцентните лампи бяха дълги по метър и петдесет. Чупеха се лесно и бяха неудобни за носене. Когато стигнах върха на стълбата погледнах надолу. Това бе голяма грешка. По тялото ми преминаха тръпки, зави ми се свят. Страхливец съм. Намирах се до един от големите прозорци на горните етажи. Представих си как падам от стълбата през прозореца, надолу през празното пространство и пълосвам на улицата. Наблюдавах миниатюрните автомобили, които се движеха напред-назад долу на улицата, фаровете им ярко светеха в нощта. После съвсем бавно протегнах ръка и свалих изгорялата флуоресцентна лампа. Смених я с нова. Заслизах надолу, като с всяко стъпало облекчението ми растеше. Когато стигнах пода си обещах, че никога повече няма да се кача на тази стълба.

Мотаех се наоколо и четях разни неща оставени по бюрата. Влязох в един остьклен кабинет. Някой бе оставил бележка.

„Добре, ще пробваме новия карикатурист, но да се надяваме, че е добър. Хубаво ще е да започне добре и да продължи добре, няма да търпим мърлячи.“

Отвори се врата и се появи началникът Барнс.

— Чинаски, какво правиш тук?

Аз излязох от кабинета.

— Учил съм журналистика, сър, и ми е интересно.

— Това ли е всичко, което си свършил? Една лампа.

— Сър, не мога. Страх ме е от високо.

— Добре, Чинаски. За тази вечер ще те освободя. Не заслужаваш друга възможност, но искам утре отново да дойдеш в девет вечерта, готов за работа. И тогава ще видим.

— Разбрано, сър.

Тръгнахме заедно към асансьора.

— Искам да те питам нещо. Защо ходиш така смешно.

— Пържих пиле в един тиган, мазнината избухна и ми обгори краката.

— Мислех, че имаш рани от войната.

— Не, от пилето е.

Слязохме с асансьора.

65

Пълното име на началника бе Херман Барнс. На следващата нощ Херман ме чакаше във фоайето. Като продупчих перфокартата си той каза:

— Последвай ме.

Заведе ме в една слабо осветена стая и ме представи на Джейкъб Кристенсън, който щеше да бъде непосредственият ми началник. Барнс си тръгна.

Повечето от хората, които работеха нощем в „Таймс Билдинг“ бяха стари, свити, смазани от живота. Тътреха се напред-назад, прегърбени като че ли нещо им имаше на краката. Всеки имаше работен комбинезон.

— Хайде — каза Джейкъб, — взимай си снаряжението.

Снаряжението ми се състоеше от метална количка, разделена на две. В едната част имаше две метли, няколко парцала и голям калъп сапун. В другата имаше най-разнообразни цветни бутилки, кофи, кутии с препарати и още парцали. Очевидно щях да съм чистач. Добре, не ми беше за пръв път, веднъж работих като нощен чистач в Сан Франциско. Вкарваш бутилка вино, блъскаш като луд и после след като всички си тръгнат, сядаш, гледаш през прозореца, пиеш вино и чакаш зората.

Един от възрастните чистачи се приближи съвсем близо до мен и изкреша в ухото ми:

— *Тези хора са гъзове, гъзове! Нямат грам интелигентност! Не знаят как да мислят! Те се страхуват от ума си! Те са болни! Те са страховивци, а не мислещи хора като мен и теб!*

Крясъците му се чуха из цялата стая. Бе на шейсет и няколко. Другите бяха по-стари, повечето изглеждаха на седемдесет и отгоре, около една трета бяха жени. Изглежда бяха свикнали със странностите на стареца. Никой не се обиди.

— *Повръща ми се от тях! —* изкреша той. — *Ни'къв кураж! Виж ги само! Гадни лайна!*

— Добре, добре, Хю — каза Джейкъб, — вземи си нещата и отивай горе да работиш.

— *Ще ти смачкам главата бе, копеле!* — изкрещя той на началника. — *Както ме гледаш, така ще ти я смачкам!*

— Тръгвай, Хю.

Хю изчезна, като едва не бълсна една жена с количката.

— Такъв си е — обясни ми Джейкъб, — но пък е най-добрият ни чистач.

— Няма проблеми — казах аз, — обичам да е весело.

Забутах количката, а Джейкъб ми обясни задълженията ми. Отговарях за два етажа. Най-важни бяха тоалетните. Трябваше винаги да започвам от тоалетните. Изчистваш умивалниците, тоалетните чинии, изпразваш кошчетата, лъскаш огледалата, сменяш кърпите за ръце, слагаш сапун — използвай много, много дезодорант, и се погрижи да има в изобилие тоалетна хартия и хартиени покривала за тоалетните дъски. И не забравяй дамските превръзки за дамския клозет! А после изхвърляш кошчетата за боклук в кабинетите и избърсваш бюрата. След това идваш тук с количката и изчистваш коридорите, а когато свършиш с това...

— Да, сър, ясно! — казах аз.

Дамските тоалетни, както обикновено, бяха най-ужасни. Повечето от жените, очевидно, просто хвърляха дамските си превръзки на пода в кабинките, видът им, макар и познат, беше смущаващ, особено, когато си махмурлия. Мъжките клозети бяха горе-долу почисти, но все пак мъжете не използваха дамски превръзки. Поне като работех, бях сам. Не бях кой знае какъв метач. Често кичур коса или смачкана цигарена угарка предателски оставаха в някой от ъглите. Нека си седят там. Що се отнася до гъзпапира и покривалата за дъските бях особено старателен. Това можех да го разбера. Няма нищо по-ужасно от това да се изсереш с кеф и когато протегнеш ръка към кутията с тоалетната хартия, тя да се окаже празна. Дори и най-отвратителното човешко създание на света има право да си обърше задника. Случвало ми се е, като се изсера, да се протегна и да няма тоалетна хартия, тогава протягаш ръка за хартиена покривка за дъска и се оказва, че и те са свършили... Ставаш, поглеждаш назад и твоята тъкмо е паднала в чинията. След това нямаш голям избор. В такъв

случай според мен най-приемливо е да си избършеш гъза еолните си гащи, да ги хвърлиш в клозета, да пуснеш водата и да го запушиш.

Приключи с дамските и мъжките тоалетни, изхвърлих кошчетата и избърсах няколко бюра. Върнах се в женския клозет. Там имаше канапета и столове, а и будилник. Оставаха ми четири часа. Навих будилника за трийсет минути преди края на работното време. Изтегнах се на едно от канапетата и заспах.

Будилникът ме събуди. Протегнах се, наплисках лицето си със студена вода, взех количката и слязох в стаята на чистачите. Стария Хю ме приближи:

— Добре дошъл в страната на гъзовете — каза ми той, този път по-спокойно. Аз не отговорих. Вътре беше тъмно и до края на работното време оставаха само десет минути. Съблякохме работните си гащериони, но дрехи на повечето от нас бяха не по-малко мрачни и тъжни от работните. Говорехме малко или шепнехме. Нямах нищо против тишината, успокояваща ме.

Тогава Хю се озова до ухото ми:

— *Виж ги кви са свине!* — изкрещя той. — *Само ги виж кви си гадни свине!*

Аз се махнах от него и отидох в другия края на стаята.

— *И ти ли си като тях?* — изкрещя той след мен. — *И ти ли си лайнар?*

— Да, ваше благородие.

— *А искаш ли един ритник в гъза?* — отвърна ми той.

— Заповядай! Нищо не те спира.

Старият рицар, Хю, реши да се възползва от поканата и като прескачаше вдървено кофите, се втурна към мен. Аз отстъпих встрани и той префуча край мен. Обърна се, направи две крачки и ме сграбчи за гърлото. Пръстите на ръцете му бяха дълги и силни за възрастта му. Усещах всеки един от тях, дори палците. Хю миришеше като умивалник пълен с неизмити чинии. Опитах се да се отскубна от хватката му, но тя стана още по-силна. В главата ми избухваха червени, сини и жълти светлини. Нямах избор. Вкарах му едно коляно, колкото се може по-леко. Първия път не успях, вторият стана. Пръстите и палците му се отпуснаха. Хю падна на пода и се хвана за слабините. Влезе Джейкъб.

— Какво става тук?

— Той ме нарече гъз, сър, и после се нахвърли отгоре ми.

— Виж какво, Чинаски, този човек е най-добрият ми чистач. Той е най-добрият чистач, който съм виждал от петнайсет годни. Не се занимавай с него, ясно ли ти е?

Взех си перфокартата и тръгнах към вратата. Лютият стар Хю ме гледаше от земята.

— Ще те убия, господине — каза той.

Да, помислих си аз, сега поне е учтив. Но това не ме радваше особено.

66

Следващата нощ работих четири часа, а после отидох в дамската тоалетна, нагласих будилника и си легнах. Трябва да съм спал около час, когато вратата се отвори. Херман Барнс и Джейкъб Кристенсън. Те ме гледаха, аз вдигнах глава и също ги погледнах, после отново забих глава във възглавницата. Чух ги как влизат в кабинките. Когато излязоха, не ги погледнах. Затворих очи и се престорих, че спя.

На другия ден се събудих около обяд и разказах случката на Джан.

— Хванаха ме да спя и не ме уволниха. Предполагам съм ги уплашил, заради Хю. Добре е да се държиш като истински скот. Светът принадлежи на силните.

— Няма да оставят това да ти се размине.

— Глупости. Хиляди пъти съм ти казвал, че в мен има нещо. Винаги се оправям. За кво изобщо имаш уши. Никога не слушаш, какво ти говоря.

— Това е, защото ти повтаряш само едно и също.

— Добре, хайде да пием по нещо и да поговорим. Много се наду откакто се събрахме отново. И кво ебати? Аз нямам нужда от теб и ти нямаш нужда от мен. Дай да не си затваряме очите пред очевидното.

Преди скандалът да успее да се разрази, на вратата се почука.

— Един момент — казах аз и се намъкнах в един панталон. Отворих вратата и на прага стоеше пощальонче от „Уестърн Юниън“. Дадох му десет цента и отворих телеграмата.

„ХЕНРИ ЧИНАСКИ: ВАШИЯТ РАБОТЕН
ДОГОВОР С «ТАЙМС КООПЕРЕЙШЪН» Е ПРЕКРАТЕН.
ХЕРМАН БАРНС.“

— За какво е? — попита Джан.

— Изритали са ме.

- А чек?
- Нищо не пише.
- Но те трябва да ти платят.
- Знам. Да отидем да го поискаме.
- OK.

Вече нямахме кола. Първо се счупи задната скорост, предизвикателство, което аз посрещах, като непрекъснато планирах предварително откъде ще мина. Тогава ми свърши акумулатора, така че единствения начин да запаля бе да се пусна по нанадолнище. Две седмици паркирах винаги на стръмни улици, но една нощ се напихме с Джан и спрях на равно пред един бар. Естествено тя не щеше да запали и за това се обадих в един сервиз и те дойдоха и я извлякоха. Когато след няколко дни отидох да си взема колата се оказа, че са и направили ремонт за 55 долара, а тя пак не щеше да пали. Прибрах се в къщи пеша и я заебах.

Трябваше да вървим пеша до „Таймс Билдинг“. Джан знаеше, че я харесвам с обувките й на висок ток, така че ги обу и тръгнахме. Бе доста далеч. Джан седна да си почива на една пейка отвън, а аз отидох до счетоводния отдел.

— Казвам се Хенри Чинаски. Работният ми договор бе прекратен, бих искал да си получа чека.

— Хенри Чинаски — каза момичето. — Почакайте един момент.

Зарови из разни големи листове хартия.

— Съжалявам, господин Чинаски, но чекът ви още не е готов.

— Добре, ще почакам.

— Чекът ви ще бъде готов утре, сър.

— Но договорът ми е прекратен.

— Съжалявам, сър, утре.

Излязох вън. Джан стана от пейката. Изглежда бе гладна.

— Дай да отидем до „Големия универсален магазин“ да си купим месо, зеленчуци и няколко бутилки хубаво френско вино.

— Джан, те казаха, че чекът не е готов още.

— Но те трябва да ти го дадат. Такъв е законът.

— Сигурно е така. Не знам. Само че те казаха да дойда утре.

— О, Господи, а аз извървях целия този път на високи токове.

— Изглеждаш добре, скъпа.

— Щом казваш.

Тръгнахме към къщи. По средата на пътя Джан си събу обувките и тръгна по чорапи. Две коли, като минаваха край нас, надуха клаксоните. И на двете им показах среден пръст. Прибрахме се и намерихме пари за царевични питки и бира. Купихме, ядохме, пихме, покарахме се малко, чукахме се и заспахме.

67

На другия ден по обяд отново тръгнахме, Джан беше със същите обувки на токове.

— Днес искам да сготвиш онзи кебап — каза тя. — Няма друг мъж на света, който да готви кебап като теб. Това е най-големият ти талант.

— Ужасно много благодаря — казах аз.

Пак беше доста път. Джан седна на една пейка и си събу обувките, а аз влязох вътре. Беше същото момиче.

— Аз съм Хенри Чинаски — казах аз.

— Да?

— Вчера бях тук.

— Да?

— Казахте, че чекът ми ще е готов днес.

— О, да.

Момичето отвори една папка.

— Съжалявам, господин Чинаски, но вашият чек още не е дошъл.

— Но вие казахте, че ще е готов.

— Съжалявам сър, но понякога чековете се забавят.

— Искам си чека.

— Съжалявам, сър.

— Не, ти не съжаляваш. Ти не знаеш какво е жал. Аз знам.

Искам да видя шефа на твоя шеф.

Момичето вдигна телефона.

— Господин Хендлър? Един човек на име Чинаски иска да се срещне с вас. Трудовият му договор е бил прекратен и той иска чека си.

Размениха си няколко думи. Момичето се обърна към мен и каза:

— Стая 309.

Отидох до стая 309. На табелката пишеше „Джон Хендлър“. Отворих вратата. Хендлър бе сам. Директор на най-големия и най-

влиятелен вестник в целия Запад. Седнах на стола срещу него.

— Нещата стоят така, Джон — казах аз, — изхвърлиха ме, хванаха ме да спя в женския кенеф. Заедно с мойта идвам вече два пъти дотук и само ми казват, че няма чек за мен. Сега, знаеш, че това е гаден номер. Искам само да си получа чека и да се напия. Знам, че не звучи много изискано и благородно, но това е. Ако не получа този чек, не знам какво ще направя.

Хвърлих му един поглед, излязъл направо от „Казабланка“.

— Дай една цигара.

Джон Хендлър ми даде цигара. Дори ми я запали. Или ще ме изритат като парцал оттук или ще си получа чека, помислих си аз.

Хендлър вдигна слушалката на телефона.

— Мис Симс. Един господин на име Хенри Чинаски има да получава чек. Да ми бъде донесен до пет минути. Благодаря ви — той затвори слушалката.

— Виж, Джон — казах аз, — учили съм две години журналистика в „Лос Анжелис Сити Колидж“. Нямате нужда от репортери, нали?

— Съжалявам. Имаме предостатъчно хора.

Поговорихме си и след няколко минути влезе едно момиче и подаде на Джон чека. Той се протегна над бюрото и ми го подаде. Свестен тип. По-късно чух, че скоро след това бил умрял, но ние с Джан си получихме телешкия кебап, и зеленчуците, и френското вино, и продължихме да живеем.

68

Взех формуляра, който ми дадоха в Държавната трудова борса и отидох на интервю за работа. Намираше се на няколко преки източно от улица „Майн“, малко на север от района на бордите. Компанията се занимаваше с части за автомобилни спирачки. Показах им формуляра от Трудовата борса и ми дадоха да попълня бланка за постъпване. Поудължих стажа си от различните неща, които бях работил, като превръщах дните в месеци и месеците в години. Повечето фирми не си даваха труда да проверяват. С тези фирми, които проучваха кандидатите си за работа нямах никакъв шанс. Веднага щяха да разберат, че имам полицейско досие. От компанията, търгуваща с части за автомобилни спирачки, не споменаха за предварително проучване. Друг проблем е, че след като поработиш две или три седмици, повечето работодатели искат да те включат в застрахователния си план, но аз рядко се задържах толкова.

Мъжът погледна бланката и шаговито каза на двете жени в стаята.

— Този човек иска работа. Мислите ли, че ще може да ни издържи?

Понякога те наемат на работа удивително лесно. Спомням си веднъж, влязох, тръшнах се на един стол и се прозях. Човекът зад бюрото ме попита:

— Да, какво искате?

— Уф, по дяволите — отговорих аз, — май че искам работа.

— Имаш я.

Обаче имаше фирми, в които за нищо на света не можех да си намеря работа. „Южнокалифорнийската петролна компания“ публикуваше във вестниците обяви за работни места, които обещаваха високи надници, ранно пенсиониране и т.н. Не знам колко пъти съм ходил там да попълвам жълтите им бланки, колко пъти съм седял на твърдите им столове и съм разглеждал огромни фотографии в рамки, на които имаше тръби и резервоари за бензин. Дори и не помисляха да

ме наемат и винаги когато видех бензинджия, внимателно го оглеждах и се опитвах да измисля какви качества притежава, каквите аз очевидно нямах.

Мъжът ме поведе нагоре по тясно стълбище. Името му бе Джордж Хенли. Джордж ми показа работната ми стая, съвсем малка, тъмна, само една електрическа крушка и едно мъничко прозорче, което гледаше към задна уличка.

— Така — каза той, — виждаш ли ги онези кашони. Поставяш накладките в кашоните. Ей така.

Господин Хенли ми показва как.

— Кашоните са три вида, всеки с различен надпис. Едните са за „Супертрайни накладки за спирачки“. Другите са за „Супер накладки за спирачки“. А третият е за нашите „Стандартни накладки за спирачки“. Накладките са подредени тук.

— Но те ми изглеждат еднакви. Как да ги различавам?

— Не е нужно да ги различаваш. Те всички са еднакви. Просто ги разделяй на три. А когато свършиш с опаковането на тези накладки, ела долу и ще ти намерим някаква друга работа. Става ли?

— Става. Кога започвам?

— Започваш веднага. А, и абсолютно никакво пущене. Не тук. Ако искаш да пушиш, слез долу, разорахме ли се?

— Няма проблеми.

Господин Хенли затвори вратата. Чух го как слиза по стълбите. Отворих малкото прозорче и погледнах света навън. После седнах, отпуснах се и изпуших една цигара.

69

Бързо загубих тази работа, както бях губил толкова много други. Никога не ми е пукало — с едно изключение. Това бе най-леката работа, която някога съм имал и ме бе яд, като я загубих. Беше през Втората световна война. Работех за Червения кръст в Сан Франциско, карах камион пълен с медицински сестри, банки и хладилници, и обикаляхме най-различни малки градчета. Събирахме кръв за военната епопея. Когато пристигнеме някъде, аз трябаше да разтоваря камиона, а през останалата част от деня бях свободен да се мотам, да спя в парка, да правя каквото си искам. Привечер сестрите натъпкваха пълните банки в хладилниците, а аз изстисквах кръвни съсиреци от гumenите маркучи в най-близкия кенеф. Обикновено бях трезвен, но все пак си представях, че съсиреците са микроскопични рибки или сладки малки бублечки, за да не си повърна обяд.

Много беше гот в Червения кръст. Излизах с една от сестрите. Но една сутрин излязох от града по погрешен мост и с камион пълен със сестри, игли, празни банки за кръв се изгубих в някакъв бордей. На онези типове от бордия им потекоха лигите, биха ни изнасили или всичките и сестрите започнаха да нервничат. Трябаше да се върнем обратно по моста и да поемем по друг път. Бях объркал градовете и когато най-накрая стигнахме до църквата, където чакаха кръводарителите, бяхме закъснели с два часа и петнайсет минути. Площадът пред църквата бе пълен със сърдици кръводарители, доктори и църковни служители. Отвъд Атлантика Хитлер повсеместно печелеше. Аз обаче, за съжаление, изгубих тази работа на секундата.

70

Жълтата таксиметрова компания на Ел Ей е разположена на южната страна на Трета улица. Дълги, дълги редици таксита стоят под слънцето в двора. Близо е до „Американската ракова болница“. Веднъж преди време бях посетил „Раковата болница“, защото ми казаха, че е бесплатно. По цялото си тяло имах бучки, виеше ми се свят и плюех кръв, отидох там само, за да ми дадат час за след три седмици. Естествено, като всяко американско момче знаех: добре е рано да ти открият рака. И така ти отиваш, за да ти го открият рано, а те ти казват, че трябва да чакаш три седмици. Ето това е разликата между училището и действителността.

След три седмици отново отидох и ми казаха, че могат да ми направят някои тестове бесплатно, но дори и след тези тестове не мога да съм сигурен, че нямам рак. Обаче ако им дам 25 долара и се подложа на ето този тест, ще мога да бъда *почти* сигурен, че нямам рак. За да бъда *абсолютно* сигурен след като съм преминал двадесет и пет долларовия тест, трябва да се подложа на 75 долларов тест, а след като и него го мина, мога да съм спокоен. Значи причината е алкохолизъм, нерви или гонорея. Обясняват много добре и ясно тези котенца в бели престилки, а аз им казах, че с други думи трябва да платя 100 долара. Да, ама хъм, аз си тръгнах оттам и пих три дни и бучките изчезнаха, заедно с виенето на свят и плюенето на кръв.

Като вървях към Жълтата таксиметрова компания минах покрай сградата на Ракова болница и си спомних, че има и по-лоши неща от това да търсиш работа, която не искаш. Влязох — на пръв поглед бе съвсем лесно — същите формуляри, бланки, въпроси и т.н. Единствената новост бе взимането на отпечатъци, но аз имах опит, отпуснах си ръката и пръстите, притиснах ги към мастилото, а момичето похвали вешината ми. Господин Жълтурко каза да дойда на следващия ден за обучение, така аз и Джан празнувахме тази нощ.

Джейнуй Смитсън беше малоумно, сивокосо, наперено джудже. Натовари ни пет-шест души в едно такси и слязохме в коритото на реката на Ел Ей. В онези дни реката на Ел Ей беше менте — нямаше вода, само едно широко, гладко, сухо бетонно шосе. Там живееха стотици бездомници — в малки бетонни ниши под мостовете и прелезите. Някои от тях дори имаха саксии с цветя пред апартаментите си. Единственото, което им бе нужно, за да живеят като царе бе нещо бутилирано за сгряване и това, което намираха в близкото сметище. Бяха загорели и спокойни и повечето от тях изглеждаха сто пъти по-здрави от средния лосанджелиски бизнесмен. Тези агенти долу нямаха проблеми с жени, данъци, хазия, разносчи по погребения, зъболекари, изплащателни вноски, автомонтьори или пък с влизане в кабина за гласуване и дърпане на завеската.

Джейнуй Смитсън бе инструктор от двайсет и пет години и бе достатъчно тъп, за да се гордее с това. В десния джоб на панталона си носеше пистолет и се надуваше, че на брейк теста спрял колата побързо и на по-малко разстояние от който и да е друг в историята на Жълтата таксиметрова компания. Като гледах Джейнуй Смитсън ми хрумна, че това или е лъжа или е било чист тъпашки късмет и че Смитсън, като всеки друг човек работил 25 години, беше напълно малоумен.

— Така — каза той. — Бауърс, ти си пръв. Набичи я тая қурва с четиристотин и пет мили в час и дръж скоростта. В дясната си ръка държа пистолет, а в лявата хронометър. Когато стрелям удряш спирачки. Ако рефлексите ти не са достатъчно бързи и не я спреш навреме, ще продаваш на обяд банани на ъгъла на Седма и „Бродуей“... Не така, бе педал! Не гледай пръста ми на спусъка! Гледай си направо! Ще ти изпее сега една песничка. Ще ти пея и ще те приспя. Никога не можеш да познаеш, кога ще гръмне тока чудо.

Точно тогава чудото гръмна. Бауърс наби спирачки. Колата поднесе и се завъртя. Облаци прах се издигаха изпод колелата, докато

летяхме покрай огромните бетонни стълбове. На някой отзад му потече кръв от носа.

— Успях ли? — попита Бауърс.

— Няма да ти кажа — каза Смитсън, като отбеляза нещо в черното си тефтерче. — OK, Де Есприто, твой ред е.

Де Есприто пое волана и всичко се повтори. Шофьорите се сменяха, ние хвърчахме надолу-нагоре по коритото на реката, горяха спирачки и гуми, пистолетът гърмеше. Аз бях последен.

— Чинаски — каза Смитсън.

Седнах зад волана и качих на петдесет мили в час.

— Искаш да поставиш рекорд, а младеж? Сега ще те науча! Ще се насереш, като стрелям!

— Кво?

— Отпуши си ушите! Ще ти покажа аз на тебе! Стискал съм ръката на Макс Баер! Цуни си гъза за довиждане!

— Ти натискаш шибаната спирачка! Разкарай си крака от спирачката, да му еба майката!

— Попей ми, гъльбче! Изпей си песничката! Във войнишката си торба имам четиресет любовни писма, от Мей Уест!

— *Не можеш да ме уплашиш!*

Не изчаках за изстрела. Набих спирачки. Добре бях преценил. Кракът ми и пистолета се задействаха едновременно. Бих световния му рекорд с пет метра и девет десети от секундата. Така каза в началото. После запя друга песен и каза, че съм играл нечестно.

— OK — казах аз, — пиши каквото искаш, само да се разкараме от тази река. Няма да вали, така че няма да можем да хванем риба.

В подготовкителния клас бяхме 40–50 души. Седяхме на малки чинове, закрепени с винтове за пода. Всеки чин от дясната страна имаше нещо като облегалка за ръка. Съвсем като едно време в часовете по химия и биология.

Смитсън проверяваше по списъка.

- Пийтърс!
- Тук.
- Келъей!
- Да.
- Мак Брайд...
- (Мълчание.)
- Мак Брайд?
- Да, да.

Списъкът продължаваше. Мислех си, че е много хубаво дето има толкова много работни места, но от друга страна това ме притесняваше — вероятно щяха да ни насяскат един срещу друг, по един или друг начин. Естествен подбор. В Америка винаги е имало хора, търсещи работа. Винаги е имало толкова много годни за употреба тела. А аз исках да съм писател. Почти всеки иска да е писател. Не всеки си мисли, че може да бъде зъболекар или автомонтьор, но всеки смята, че може да бъде писател. От тези петдесет мъже в стаята сигурно поне петнайсет мислеха, че са писатели. Почти всички употребяват думи, които могат да напишат на хартия, т.е., почти всеки може да стане писател. Но повечето хора, за щастие, не са писатели, или дори таксиметрови шофьори, а някои хора — много хора — за нещастие, не са нищо.

Списъкът свърши. Смитсън обиколи с очи стаята.

- Събрали сме се тук — започна той, но спря. Гледаше един негър на първата редица. — Спенсър?
- Да.
- Извадил си пружината от фуражката си, нали?

— Да.

— Виж сега, ти ще си седиш в таксито с шапка нахлупена до ушите и някоя стара жена с пазарска чанта ще се приближи и ще иска да вземе такси, а ти ще си седиш така с ръка подпряна на прозореца и тя ще помисли, че си каубой. Тя ще помисли, че си каубой и няма да вземе такси. Тя ще се качи на автобуса. Тези пинизи минават в армията, но това тук е Жълтата компания.

Спенсър се наведе, взе от земята пружината и я сложи на фуражката си. Не му се изпускаше службата.

— В днешно време повечето хора си мислят, че могат да карат. Само че истината е, че много малко хора могат да карат, другите просто върят кормилото. Всеки път, когато карам по някоя улица ме мъчи един въпрос: „Как така не стават катастрофи на всяка секунда?“ Всеки ден виждам как хората си минават на червено, сякаш не съществуват светофари. Не съм проповедник, но едно ще ви кажа — животът, който хората водят ги влудява и безумието им се проявява в начина, по който шофират. Не съм тук, за да ви казвам как да живеете. По този въпрос по-добре се обърнете към вашия равин, свещеник или местна курва. Тук съм, за да ви уча как да карате. Опитвам се да поддържам застрахователните вноски ниски и да бъде така, че вечер да се прибирате в къщи живи и здрави.

— По дяволите — каза момчето до мен, — страшен е този Смитсън, а?

— Всеки човек е поет — казах аз.

— Така — продължи Смитсън, — мътните те взели, Мак Брайд, събуди се и ме слушай... така, кой е единственият случай, в който човек губи контрол над колата и не може нищо да направи, за да го предотврати?

— Когато се надърви? — каза някакъв селянин.

— Мендоса, ако не можеш да караш, като го надървиш, не ставаш за тази работа. Някои от най-добрите ни хора карат по цял ден и по цяла нощ с ерекция.

Момчетата се засмяха.

— Хайде, кой е единственият случай, в който човек губи контрол над колата и не може нищо да направи, за да го предотврати?

Никой не отговори. Аз вдигнах ръка.

— Да, Чинаски?

— Човек може да загуби контрол над колата си, когато киха.

— Правилно.

Отново се почувствах като блестящ ученик. Като едно време в „Лос Анджелис Сити Колидж“ — лоши бележки, но в клас най-добър.

— Така, когато шофьорът кихне, какво трябва да направи?

Аз отново вдигнах ръка, тогава вратата се отвори и един мъж влезе в стаята. Той мина по пътеката край чиновете и застана до мен.

— Вие ли сте Хенри Чинаски?

— Да.

Той свали фуражката от главата ми, кажи-речи гневно. Всички ме гледаха. Лицето на Смитсън беше безизразно и безстрастно.

— Последван ме — каза човекът. Тръгнах след него, излязох от класната стая и влязох в кабинета му.

— Седнете. Седнах.

— Направихме ви проверка, Чинаски.

— Да, и?

— Осемнайсет пъти сте арестуван за пиянство и веднъж за шофиране в нетрезво състояние.

— Помислих си, че ако напиша тези неща няма да ме наемете.

— Вие ни изльгахте.

— Спрях да пия.

— Това няма значение. Щом веднъж сте попълнили фалшиви данни, вие сте лишен от всякакви права.

Станах и си тръгнах. Минах по тротоара покрай Ракова болница. Върнах се в нашия апартамент. Джан бе в леглото. Носеше парцали в розов комбинезон. Една от презрамките бе закачена с безопасна игла. Вече бе пияна.

— Какво стана, татенце?

— Не ме щат.

— Защо?

— Не щат хомосексуалисти.

— А, добре. В хладилника има вино. Вземи си една чаша и ела в леглото.

Така и направих.

73

Два дни по-късно във вестника намерих обява, че в магазин за художнически материали се търси склададжия. Магазинът беше съвсем близо дотам, където живеех, но се успах и отидох чак в три часа следобед. Когато стигнах, шефът разговаряше с един кандидат. Нямах представа колко други е интервиорал. Едно момиче ми даде да попълня формулара. Тоя явно бе направил добро впечатление на шефа. И двамата се смееха. Попълних формулара и зачаках. Най-накрая шефът ме извика.

— Вижте, тази сутрин аз вече приех една работа — казах му аз.
— Тогава обаче, случайно видях вашата обява. Живея точно зад ъгъла. Помислих си, че ще е хубаво да работя така близо до вкъщи. А освен това рисуването е моето хоби. Помислих си, че може би ще получавам с намаление някои материали.

— На служители продаваме с петнайсет процента отстъпка. Как се казва другото място, където сте нает?

— „Електрическа компания Джоунс-Хамър“! Ще отговарям за складовете. Намира се в долната част на улица „Аламеда“, точно след кланицата. Трябва да се явя в осем часа сутринта.

— Ами, знаете ли, ние искаме да интервиорираме още няколко кандидати.

— Не се притеснявайте. Не съм очаквал, че ще получа тази работа. Отбих се просто, защото беше близо. Имате телефонния ми номер на формулара. Но веднъж, като започна с „Джоунс-Хамър“ няма да е почтено от моя страна да ги зарежа.

— Женен ли сте?

— Да. С едно дете. Момченце, Томи, на три години.

— Добре, ще ви се обадим.

В шест и трийсет същата вечер телефонът иззвъня.

— Господин Чинаски?

— Да?

— Искате ли все още тази работа?

— Коя?

— В „Снабдяване с художествени материали «Херувим»“.

— Да, да.

— Елате утре в осем и трийсет.

74

Бизнесът им не вървеше много на добре. Поръчките бяха малки и идваха рядко. Управлятелят, Бъд, се обърна и закрачи към масата, на която аз се бях опрял и пушех пура.

— Като нямаш много работа можеш да ходиш в кафенето зад ъгъла да пиеш едно кафе. Само гледай да си тук, като идват камионите за поръчките.

— Разбира се.

— Рафтът с валяците да е пълен винаги. Трябва винаги да има валяци.

— Добре.

— И си отваряй очите на четири, за да не влезе някой отзад и да ни открадне стоката. Много измет се е навъдила напоследък.

— OK.

— Имаш ли достатъчно етикети ЧУПЛИВО?

— Да, да.

— Недей да пестиш етикетите ЧУПЛИВО. Слагай по много. А като свършат, само ми кажи. Опаковай нещата внимателно, особено бурканчетата с боя.

— Ще се погрижа за всичко.

— OK. А като няма работа, отиваш зад ъгъла и си взимаш чаша кафе. Това е кафенето на Монти. Имат една сервитьорка с големи цици, трябва да ги видиш. Носи деколтирани блузи и непрекъснато се навежда. И сладкишите им са пресни.

— OK.

Мери Лу бе едно от момичетата, които работеха в канцелариите отпред. Мери Лу бе по така. Караве тригодишен кадилак и живееше с майка си. Падаше си по музиканти от филхармонията на Ел Ей, филмови режисьори, оператори, адвокати, търговци на недвижима собственост, лица лекуващи с хиропраксис, свети хора, бивши авиатори, балетисти и други развлекателни фигури като борци и леви полузащитници. Но тя не се бе омъжила и никога не бе излизала от канцелариите на „Снабдяване с художествени материали «Херувим»“ освен, от време на време за по някое бързо ебане с Бъд в дамската тоалетна тя кикотеща се, вратата залостена, след като е решила, че всички са си отишли. Освен това бе религиозна и обичаше да залага на конни надбягвания, но за предпочитане със запазено място и в „Санта Анита“. Гледаше с пренебрежение „Холивуд Парк“. Бе отчаяна и същевременно придирчива и красива по един особен начин, само че нещо ѝ липсваше, за да бъде това, което си въобразяваше, че е.

Едно от задълженията ѝ беше да ми носи копие от поръчките след като ги е написала на машина. Служителите също пишеха такива списъци, когато не се занимаваха с клиенти и аз трябваше да ги сравня преди да опаковам стоките. Първия път като дойде при мен да ми донесе поръчките, носеше черна тясна пола, обувки с високи токове, бяла блуза, а на врата си имаше златисто-черен шал. Носът ѝ бе вирнат и сладък, задникът великолепен и гърдите ѝ бяха хубави. Висока. Супер.

— Бъд ми каза, че рисувате — каза тя.

— По малко.

— О, мисля, че това е великолепно. Такива интересни хора работят тук.

— Какво искате да кажете?

— Ами, имаме един чистач, възрастен човек, Морис, той е от Франция. Идва веднъж седмично да чисти. Той също рисува. От нас си

купува бойте, четките, платната — всичко. Особен е някак. Никога не говори, само кима и сочи. Просто сочи нещата, които иска да купи.

— Ъхъ, ъхъ.

— Много е особен.

— Ъхъ, ъхъ.

— Миналата седмица влязох в дамската тоалетна, а той стоеше вътре във тъмното и метеше. Един час бе прекарал вътре.

— Ъ-ъ.

— И ти ли не говориш?

— А, не. Нищо ми няма.

Мери Лу се обръна и се отдалечи. Аз гледах как краката ѝ носят това високо тяло. Вълшебство. Някои жени са вълшебни.

Опаковах няколко поръчки и тогава се появи този старец. Имаше мърляви сиви мустаци, които висяха от двете страни на устата. Беше дребен и прегърбен. Облечен бе в черно и около врата си беше вързал червен шал. На главата си носеше синя барета. Изпод синята барета стърчеше огромно количество дълга сива чорлава коса.

Най-забележителното нещо у Морис бяха очите му: блестящи зелени очи, които като че ли те гледат някъде дълбоко от главата. Имаше рунтави вежди. Пушеше дълга тънка пура.

— Здрави, момче — каза той. Морис нямаше много, много френски акцент. Седна на ръба на масата за опаковане и кръстоса крака.

— Мислех, че не говориш?

— А, не. Глупости. Дреме ми на гъза за тях. За кво да се моря.

— А защо си чистил кенефа на тъмно?

— Мери Лу. Гледам я. А после влизам и се празня по целия под. Накрая го избърсвам. Тя знае.

— Рисувал си?

— Да, в момента работя върху едно платно. Голямо колкото стената на стаята ми. Не стенопис. Платно. Рисувам живота на един човек — от раждането му от вагината, през всички години на съществуването му, и така до гроба. Наблюдавам хората в парка. Използвам ги. А тази Мери Лу, сигурно е голям кеф да ѝ го туриш.

— Сигурно, но може и да е мираж.

— Живял съм във Франция. Запознах се с Пикасо.

— Сериозно?

— Абсолютно, Той е пич.
— Как се запозна с него?
— Отидох и почуках на вратата му.
— Наду ли се?
— Не, не, не се наду.
— Някои хора не го харесват.
— Някои хора не харесват никой, който е известен.
— А някои хора не харесват никой, който не е.
— Хората нямат значение. Дреме ми на гъза за тях.
— Какво ти каза Пикасо?
— Ами, аз го попитах: „Майсторе, какво да сторя, за да станат работите ми по-добри?“
— Наистина?
— Да, бе.
— А той какво каза?
— Той каза: „Нищо не мога да ти кажа за твоите работи. Трябва да се оправяш съвсем сам.“
— Ха!
— Да.
— Много гот.
— Да. Имаш ли кибрит?
Дадох му. Пурата му бе загаснала.
— Брат ми е богат — каза Морис. — Лиши ме от наследство. Не харесва пиенето ми. Не харесва картините ми.
— Да, ама брат ти никога не се е срещал с Пикасо.
Морис стана и се усмихна.
— Не, той никога не се е срещал с Пикасо.
Морис се отдалечи надолу към предната част на склада, над рамото му се виеше дим от пурата. Бе приbral кибрита ми в джоба си.

76

Появи се Бъд, бутайки количка с три едногалонови кутии боя. Сложи ги на масата за опаковане. На етикетите им пишеше „кармин“. Той ми подаде три етикета. Етикетите бяха „цинобър“.

— „Цинобърът“ ни свърши — каза той. — Изстържи тези етикети и отгоре залепи „цинобър“.

— Между „кармин“ и „цинобър“ има доста голяма разлика — казах аз.

— Просто го направи.

Бъд ми оставил парцали и бръснарско ножче. Наквасих парцалите и ги увих около кутиите. После изстъргах старите етикети и отгоре залепих другите.

След малко той се върна. Носеше кутия с „ултрамарин“ и етикет „кобалтово синьо“. Е, поне бяха по-близки...

Пол бе един от служителите. Беше дебел, някъде на 28. Очите му бяха огромни и изпъкнали. Гълташе хапчета. Показа ми една шепа. Бяха с най-различни размери и цветове.

— Искаш ли?

— Не.

— Хайде, вземи!

— Добре.

Взех едно жълто.

— Вземи ги всичките — каза той. — Мамка им. Някои ме вдигат, други ме свалят. Оставям ги да се борят с мен.

— Това сигурно те съсипва.

— Знам. Ей, защо не дойдеш у нас след работа?

— Имам си жена.

— Всички си имаме жени. Аз имам нещо по-добро.

— Какво?

— Гаджето ми купи машина за отслабване за рождения ден. Ебеме се върху нея. Машината се движи надолу-нагоре и ние нищо не трябва да правим. Машината върши всичко.

— Добре звучи.

— Ти и аз можем да използваме тази машина. Вдига много шум, но ако е преди десет вечера няма проблем.

— Кой ще е отгоре?

— Какво значение има? Мога да го поема или да го вкарал.

Отгоре или отдолу, все тая.

— Все тая?

— Да, по дяволите. Ще хвърляме чоп.

— Нека да си помисля.

— Добре. Искаш ли още едно хапче?

— Аха. Дай още едно жълто.

— Ще ти се обадя като затворим.

— Хубаво.

Пол ме чакаше след работа.

— И какво?

— Не мога, Пол. Аз съм нормален.

— Страшна машина. Веднъж като се качиш върху тази машина, всичко ще забравиш.

— Не мога да го направя.

— Е, добре. Поне ела да ми видиш хапчетата.

— Добре. Така може.

Заключих задната врата. Заедно излязохме през предната. Мери Лу стоеше в кабинета, пушеше цигара и говореше с Бъд.

— Лека нощ, момчета — каза Бъд и се ухили широко...

Домът на Пол бе на една пряка, в южна посока. Преден партерен апартамент, прозорците му гледаха към Седма улица.

— Ето я машината — каза той. Включи я. — Виж я. Гледай, издава шум като пералня. Жената дето живее отгоре ме срещна на стълбището и ми вика: „Пол, ти наистина сигурно си голям чистник. Чувам как си переш дрехите три-четири пъти на седмица.“

— Спри я — казах аз.

— Виж ми хапчетата. Имам хиляди хапчета, хиляди. Някои дори не ги знам за какво са.

Всички шишенца бяха подредени на масата в хола. Еднайсет или дванайсет шишенца с различна големина и форма, пълни с разноцветни таблетки. Бяха красиви. Докато ги разглеждах, той отвори едно шишенце и извади оттам три или четири хапчета и ги гълтна. После отпори друго и взе и оттам две. После отвори трето шишенце.

— Хайде, какво има — каза той, — да се качим на машината.

— Ще си запазя поканата за друг път. Трябва да си тръгвам.

— Добре — каза той, — като не искаш да ме ебеш, аз ще се еба сам.

Затворих вратата зад мен и излязох на улицата. Чух го как включва машината.

78

Господин Мендърс се приближи до мястото, където работех, спря се и започна да ме наблюдава. Аз опаковах огромна поръчка бои, а той стоеше и ме гледаше. Мендърс е бил първият собственик на предприятието, но жена му избягала с негър и той започнал да пие. Пил, пил и загубил предприятието. Сега беше просто служител, а друг притежаваше неговата бивша собственост.

— Слагаш ли етикети ЧУПЛИВО на тези кашони?

— Да.

— Добре ли ги опаковаш? Слагаш ли достатъчно хартия и слама?

— Мисля, че ги опаковам както трябва.

— Имаш ли достатъчно етикети ЧУПЛИВО?

— Да, под онази пейка има цяла кутия.

— Сигурен ли си, че знаеш какво правиш? Не ми приличаш на склададжия.

— На какво приличат склададжийте?

— Те носят престилки. А ти не носиш престилка.

— Аа!

— Обадиха се от „Смит-Барнсли“ и казаха, че са получили счупено бурканче гваш в последната пратка.

Не отговорих.

— Ако ти свършат етикетите ЧУПЛИВО, веднага ми кажи.

— Разбира се.

Мендърс закрачи надолу по пътеката между кашоните. После спря, обърна се и ме загледа. Аз откъснах парче лепяща се лента и с демонстративен замах я увих около кашона. Мендърс се обърна и се отдалечи.

Втурна се Бъд.

— Колко двуметрови ракела имаш на склад?

— Николко.

— Един иска пет двуметрови ракела веднага. Чака. Направи ги.

Бъд изчезна тичешком. Ракелът е парче дъска с гumen ръб. Използва се при правене на отпечатъци върху коприна. Качих се на тавана, донесох дървен материал, измерих пет части от два метра и изрязах с трион дъските. Започнах да пробивам дупки от едната страна. След като се пробият дупките, се слага гумата. А после трябва да се изравни гумата с гласпапир, докато не стане съвършено прав ръб. Ако гуменият ръб не е съвършено прав, се съсипва отпечатъка. А гумата все се огъваше, извиваше, съпротивляваше.

След три минути Бъд се върна.

— Готови ли са вече ракелите?

— Не.

Хукна обратно към предната част. Аз пробих дупките, завинтих винтовете, изшлайфах гумата с гласпапир. След пет минути той отново се появи.

— Готови ли са вече тези ракели?

— Не.

Изчезна.

Бях свършил един ракел и бях по средата на друг, когато той се върна.

— Остави. Той си тръгна.

Бъд се запъти обратно към предната част...

Предприятието се разоряваше. Всеки ден поръчките ставаха все по-малки и все по-малки. Работа почти нямаше. Уволниха приятелчето на Пикасо и аз трябаше да мия кенефите, да изхвърлям кошчетата и да слагам тоалетна хартия. Всяка сутрин премитах и измивах тротоара отпред. Веднъж седмично миех прозорците.

Един ден реших да изчистя моето работно място. Исках да разчистя празните кашони, които използвах за опаковане. Извадих всичко навън и изметох боклука. Като почиствах, забелязах малка продълговата сива кутийка на дъното на отделението за кашоните. Взех я и я отворих. Съдържаше двайсет и четири големи четки, с камилски косъм. Бяха дебели и красиви и струваха десет долара всяка. Не знаех какво да правя. Погледах ги известно време, затворих капака, излязох през задния вход на уличката и ги сложих в една боклукчийска кофа. После върнах празните кашони на мястото.

Тази вечер си тръгнах колкото се може по-късно. Отидох в близкото кафене, пих кафе и ядох ябълков сладкиш. После се върнах, минах край предния вход и свърнах в уличката. Вървях по уличката и бях изминал четвърт от пътя, когато видях Бъд и Мери Лу да влизат в уличката от другия край. Нямаше какво друго да направя, освен да продължа да вървя. Това беше. Все повече се приближавахме. Накрая, като се разминахме, казах:

— Здравейте!

— Здравствате! — казаха те.

Продължих да вървя. Излязох от другия край на уличката, пресякох улицата и се намърдах в един бар. Седнах. Седях и пиех бира — една, после още една. Една жена на бара ме попита дали имам огънче. Станах и ѝ запалих цигарата. Докато правех това, тя се изпърдя. Попитах я дали живее в квартала. Каза ми, че е от Монтана. Спомних си за една неблагополучна нощ в Шайен, Уайоминг, което е близо до Монтана. Накрая си тръгнах и свих в уличката.

Спрях до боклуцкийската кофа и бръкнах. Там беше — продълговата дълга кутия. Не беше празна. Мушнах я през яката на ризата си и тя се плъзна надолу, стигна до корема и там се задържа. Тръгнах си към къщи.

80

Следващото нещо, което се случи бе, че наеха едно японско момиче. Винаги съм имал странната идея, че след всички гадости и мъки, някой ден ще се появи една японка и ще заживеем щастливо с нея. Не чак толкова щастливо, но леко, с дълбоко взаимно разбиране и грижовност. Японските жени имат великолепна костна структура. Формата на черепа и изпъването на кожата с възрастта бяха прекрасни неща. Барабан с добре опъната кожа. Кожата на американките става все по-отпусната с времето и накрая се разплува. Дори задниците им се разплуват и стават неприлични. Силата на двете култури също бе много различна — японките инстинктивно разбираха миналото, настоящето и бъдещето. Да го наречем мъдрост. Те имат трайна сила. Американските жени живеят само в настоящето и се разпадат на парчета, когато само един ден тръгне накриво.

Така че аз бях много заинтригуван от новото момиче. Освен това, аз все така пиех здраво с Джан, а това упояваше мозъка, даваше му една странна безтелесност, караше го да прави страни ходове и скокове, даваше му кураж. И така първия ден, когато тя дойде при мен с поръчките, аз казах:

- Хей, искам да те докосна. Искам да те целуна.
- Какво?
- Чу!

Тя се отдалечи. Тогава забелязах, че леко накуцва. Това изразяваше болката и бремето на вековете...

Преследвах я като одървил се селяк, напит с бира в автобус, който минава през Тексас. Тя бе заинтригувана — разбираше моята лудост. Аз я очаровах без да го осъзнавам.

Един ден клиент се обади по телефона да пита дали имаме трилитрови кутии с бяло лепило и тя дойде да провери няколко кашона, складирани в ъгъла. Забелязах я и попитах дали мога да й помогна. Тя каза:

- Търся кашон лепило с щампа 2-Г.

— 2-Г — казах аз, — хъм?

Прегърнах я през кръста.

— Ще го направим. Ти си мъдростта на вековете, а аз съм си аз.

Ние сме направени един за друг.

Тя започна да се кикоти като американка.

— Японските момичета не се държат така. Какво по дяволите ти става?

Тя се притисна към мен. Погледът ми мянра кашоните с боя наредени покрай стената. Заведох я там и нежно я положих върху кашоните. Бутнах я назад, легнах върху нея и започнах да я целувам и да вдигам роклята ѝ. Тогава влезе Дани, един от служителите, Дани беше девственик. Вечер ходеше на курс по рисуване, а денем вървеше и спеше. Не можеше да различи произведение на изкуството от цигарен фас.

— Какво по дяволите става тук? — попита той и после бързо се отправи към предния офис.

На другия ден Бъд ме извика в кабинета си.

— Знаеш, че трябва да я уволним.

— Тя не беше виновна.

— Били сте заедно там отзад.

— Аз бях инициаторът.

— Тя ти се е отдала, според Дани.

— Какво разбира Дани от отдаване? Единственото нещо, на което някога се е отдавал е дясната си ръка.

— Видял ви е.

— Какво е видял? Дори не успях да ѝ сваля бикините.

— Това е предприятие. Тук се работи.

— А Мери Лу?

— Наех те, защото мислех, че си сериозен служител.

— Благодаря. А сега ще бъда уволnen, защото съм се опитал да наеба една дръпната кифла, куцаща с левия си крак, върху четиресет кашона с автомобилна боя — която между другото, ти продаваш на Художествения факултет на „Лос Анджелис Сити Колидж“ като истинска боя. Би трябало да те докладвам на Службата за контрол.

— Ето ти чека. Повече не си ни нужен.

— Добре. Ще се видим в „Санта Анита“.

— Сигурно — каза той.

Сумата на чека бе за един ден повече. Стиснахме си ръцете и аз излязох.

81

И на следващата си работа не се задържах дълго. Нещо като автобусна спирка в непознат град. Малка фирма специализирана в коледни дреболии: свещички, гирлянди, Дядо Коледи, хартиени елхички, такива неща. Когато ме наеха, ме предупредиха, че ме вземат до Деня на Благодарността. След Деня на Благодарността нямало работа. Шест души бяхме наети при тези условия. Наричаха ни „хамали“, а основната ни работа бе да товарим и разтоварваме камиони. Друго характерно за хамалите занимание е висене и пущене на цигари в полуслънно състояние. Само че не изкарахме до Деня на Благодарността, поне повечето от нас. Моя бе идеята да ходим до бара всеки ден за обяд. Обедните ни почивки ставаха все по-дълги. Един следобед просто не се върнахме. Но на другата сутрин, като добри момчета, всички бяхме на линия. Казаха ни, че повече не ни искат.

— Сега — каза шефът — ще трябва да наема друга шайка гадове.

— И да ги уолните на Деня на Благодарността — каза един от нас.

— Слушайте — каза шефът — искате ли да бачкате още един ден?

— За да имаш време да интервюиращ и да наемеш заместниците? — попита някой от нас.

— Казвайте, или приемате или не — каза шефът.

Ние приехме и работихме цял ден, като се хилехме като луди и се замеряхме с кашони. После си получихме чековете и тръгнахме към къщите си, при пияните си жени.

Отново фирма за неонови осветителни тела: „Хонибийм Къмпани“. Повечето кашони бяха около метър и петдесет дълги и пълни бяха доста тежки. Работехме по десет часа на ден. Операцията бе съвсем проста — отиваш до поточната линия, взимаш части и после ги опаковаш. Повечето работници бяха мексиканци и черни. Черните се заяждаха с мен и ме обвиняваха, че се надувам. Мексиканците не се месеха, стояха кратко и наблюдаваха. Всеки ден бе война — борех се за живота си, борех се да не изоставам от най-добрия опаковач, Монти. По цял ден се заяждаха с мен.

— Хей, момче. Момченце! Ела тука, момче. Искам да говоря с теб!

Това бе малкият Еди. Малкият Еди го биваше за това.

Аз не отговарях.

— Момче, на теб говоря!

— Еди, кво ще кажеш една автомобилна щанга да ти влезе в гъза, докато си пееш „OLD MAN RIVER“?

— Абе, момченце бяло, откъде си получил тези дупки по лицето? Да не си паднал на свредел, докато спиш?

— А този белег на устната ти откъде е? Приятелят ти да няма бръснач на кура?

През почивките излизах навън и се биех с Големия Ейндъжъл. Големия Ейндъжъл ме пердашеше, но и аз успявах да му вкарам няколко удара, не се плашех и се държах. Знаех, че разполага само с десет минути и това ме крепеше. Най болеше, като ми бръкна веднъж с палец в окото. Връщахме се вътре пуфтящи и бесни.

— Много си зле — каза той.

— Да видим някой път, като не съм препил. Ще те размажа.

— OK — каза той, — ела някой път свеж и бодър и ще видим.

Веднага реших никога да не идвам свеж и бодър.

Морис беше шефът. Имаше убийствено плосък задник. Като че ли беше направен от дърво, от главата до петите. Опитвах се да не говоря с него повече, отколкото бе необходимо. Беше син на собственика и преди време се бе опитал да пробие като самостоятелен търговец. Провалил се и се върнал тук. Приближи се към мен.

— Какво ти има на окото? Много е червено.

— Минавах под една палма и ме нападна кос.

— Ударил те е в окото.

— В окото, да.

Морис се отдалечи, панталоните му се бяха впили в гъза...

Най-хубаво беше, когато производствената линия не можеше да ни насмогне и ние стояхме и чакахме. На поточната линия работеха главно мексиканки с красива кожа и тъмни очи. Носеха тесни джинси, тесни фланели и натруфени обеци. Бяха толкова млади, свежи, работни и щастливи. Бяха добри работнички, а от време на време някоя вдигаше глава, казваше нещо и избухваше смях, хвърляха се погледи, а аз ги наблюдавах как се смеят в тесните си джинси и в тесните си фланели и си мислех, че ако легна с някоя от тях вечерта, ще мога да понасям тази гадост много по-лесно. Ние всички това си мислехме. А също си мислехме, че те всички принадлежат на някой друг. Е, майната му. Нямаше голямо значение. След петнайсет години щяха да тежат сто килограма, а красиви щяха да са техните дъщери.

Купих си автомобил на осем години и останах на работа целия декември. Тогава дойде коледният купон. На 24 декември. Щеше да има пиеене, ядене, музика, танци. Не обичам купоните. Не знам да танцувам, а хората ме плашат, особено на купони. Мъчеха се да бъдат готови, весели и остроумни и макар да си мислеха, че са, не бяха. Не ги биваше. Старанието им още повече скапваше нещата. Така че когато Джан се притисна към мен и ми каза:

„Заеби го този купон, остани си в къщи при мен, ще се напием“, не ми беше много трудно да го направя.

В деня след Коледа ми разказаха за купона. Малкия Еди каза:

— Кристина се разплака, когато ти не се появи.

— Кой?

— Кристина, едно сладко мексиканско момиченце.

— Коя?

— Работи на задния ред на линията.

— Не се ебавай.

— Наистина. Рева, рева. А после някой измъкна една голяма твоя снимка с козята ти брадичка и я окачиха на стената, а отдолу написаха: „Дайте ми още едно!“

— Съжалявам, човече. Бях вързан.

— Няма проблеми. Тя после се успокои и танцува с мен. Нани се и започна да хвърля сладкиши, пи още и танцува с всички черни. Много секси танцува. Накрая си тръгна с Големия Ейнджъл.

— Големия Ейнджъл сигурно ѝ е бръкнал в окото — казах аз.

В деня преди Нова година, след следобедната почивка, Морис ме извика и ми каза:

— Искам да говоря с теб.

— OK.

— Ела.

Морис ме отведе в един тъмен ъгъл до една камара пълни кашони.

— Виж, трябва да те уволним.

— Добре. Значи това е последният ми ден?

— Да.

— Чекът ми готов ли е?

— Не, ще ти го пратим по пощата.

— Добре.

„Сладкарски изделия за всички“ се намираше наблизо. Предоставиха ми бяла престилка и шкафче. Те правеха курабийки, бисквити, кексове и така нататък. Тъй като бях писал, че съм прекарал две години в колеж, ме пратиха на кокосовото брашно. Човекът на кокосовото брашно стоеше на една платформа, гребеше с лопатата си от варела с кокосовото брашно и хвърляше белите снежинки в една машина. Машината правеше останалото: ръсеше кокосово брашно по кексовете и други най-различни дреболии, минаващи отдолу. Работата бе лесна и изпълнена с достойнство. И аз стоях там, гребях кокосово брашно с лопата и го сипах в машината. В другата част на стаята имаше дузина млади момичета, всичките облечени в бяло, с бели шапчици на главите. Не бях много наясно какво правеха, но бяха много заети. Работехме нощем.

Случи се на втората нощ. Започна бавно, няколко момичета започнаха да пеят: „О, Хенри, о, Хенри, как умееш да обичаш ти! О, Хенри, о, Хенри, небето е в твоите очи!“ Все повече и повече подемаха песента. Скоро всички пееха. Помислих си, сигурно пеят за мен.

Шефът на момичетата се втурна, крещейки:

— Добре, добре, момичета, достатъчно!

Аз спокойно забивах лопатата си в кокосовото брашно и приемах всичко...

Бях работил там две или три седмици, когато веднъж по време, на късната смяна, звънецът иззвъня. По високоговорителите се чу глас:

— Всички мъже да дойдат в предната част на сградата.

Човек в делови костюм се приближи към нас.

— Съберете се около мен — каза той.

Държеше папка със списък. Мъжете го наобиколиха. Ние всички бяхме облечени в бели престилки. Аз застанах в края на кръга.

— Навлизаме в slab период — каза човекът. — Съжалявам, но ще трябва да ви освободим, докато нещата не се оправят. Сега, ако се наредите един зад друг ще ви взема имената и телефоните. Когато нещата се подобрят, вие ще сте първите, на които ще се обадим.

Мъжете започнаха да правят опашка, но с много бълскане и псувни. Аз не се наредих. Наблюдавах другарите си работници, които старателно даваха имената и телефоните си. Тези, помислих си аз, танцуват прекрасно по забавите. Отидох до шкафчето си, окачих бялата престилка, опрях лопатата на стената и си тръгнах.

84

Хотел „Санс“ бе най-изисканият в централната част на Лос Анджелис. Беше стар хотел, но притежаваше чар, който новите хотели нямаха. Беше точно срещу парка.

Бе прочут с конгресите на бизнесмени и скъпите си проститутки с почти легендарни умения, които на края на успешна вечер, давали малки бакшиши на пиколата. Разказваха се истории за пикола станали милионери — гадни пикола с двайсет и пет сантиметрови курове, имали късмет да срещнат някоя богата и застаряла гостенка на хотела и да се оженят за нея. А *храната*, ресторант „ОМАРА“, огромните черни готовачи с много високи бели шапки, които знаеха всичко, не само за манджи, но за Живота, за мен, за всичко.

Бях зачислен към рампата за разтоварване. Тази рампа не бе обикновена рампа — десет души разтоварваха всеки пристигнал камион, когато двама бяха предостатъчни... Носех най-хубавите си дрехи. Не си помръдвах пръста.

Разтоварвахме /те разтоварваха/ всичко, което пристигаше за хотела и повечето бяха хранителни продукти. Моето предположение е, че богатите ядат омари повече от всичко друго на света. Камари и камари щайги с омари пристигаха, апетитно розови, големи, махащи с щипки и пипала.

— Харесват ти тези чудесии, нали, Чинаски?

— Д-а-а-а. Много — провлачвах аз.

Един ден ме извика дамата, отговаряща за персонала. Офисът ѝ бе зад рампата.

— Искам в неделите да поемеш моята работа, Чинаски.

— Какво трябва да правя?

— Просто да отговаряш на телефона и да наемаш неделните миячи на чинии.

— Става.

Първата неделя бе хубаво. Просто си седях там. По едно време се приближи старец.

— Кажи, приятелче? — попитах го аз. Бе облечен в скъп костюм, но измачкан и не особено чист. Пък и ръкавелите едва се крепяха. Държеше шапката си в ръка.

— Вижте — каза той, — имате ли нужда от добър компаньон? Някой, който да води разговор? Аз притежавам известен чар. Разказвам прекрасни истории, мога да разсивам хората.

— Така ли?

— Да, да.

— Разсмей ме.

— О, не, вие не разбираете. Трябва да е подходяща обстановката, трябва настроение, декор, знаете, че...

— Разсмей ме.

— Господине...

— Не ми трябваш, ти си дърво.

Миячите на чинии се наемаха по обяд. Излязох от офиса. Навън стояха четирийсет бродяги.

— Така, слушайте. Трябват ни пет работни мъже! Пет свестни мъже! Не ни трябват пияници, маниаци, комунисти или изнасилвани на деца! Освен това трябва да имате карта от „Обществено осигуряване“. Така, извадете ги и ги вдигнете високо във въздуха, добре да ги виждам.

Картите излязоха от джобовете. Те ги размахваха.

— Ето, аз имам.

— Ало, ти..., да. Остави человека на мира.

Аз бавно ги огледах.

— OK, ти с лайняното петно на яката — посочих го аз — пристъпи напред.

— Това не лайняно петно, сър. Това е сос от печено.

— Добре, добре приятелче, не знам, но ми се струва, че по-скоро ядеш лайна, отколкото печено.

— А-ха-ха-ха — избухнаха бродягите. — Аха-ха-ха-ха!

— OK, така, трябват ми още четири добри миячи на чинии! В ръката си имам четири монети. Ще ги хвърля високо нагоре. Четиримата, които ми донесат монета, днес ще мият чинии.

Хвърлих монетите високо във въздуха над тълпата. Тела скачаха и падаха, дрехите се пореха, чуваха се псуви, един мъж изкрештя, някои си разменяха юмруци. След това четиримата щастливици

излязоха напред, един, после друг и така. Те дишаха тежко и всеки държеше в ръка монета. Раздадох им работните карти и ги упътих към столовата, където първо щяха да ги нахранят. Другите бавно се разотиваха, бавно стигаха края на рампата, скачаха и тръгваха надолу по алеята към пустия неделен център на Лос Анджелис.

85

Неделите бяха най-хубави, защото бях сам и започнах да си нося половинка уиски да ми помага в работата. Една неделя след тежка пиянска нощ бутилката ме хвана: махнах си главата. Когато се прибрах в къщи, смътно си спомнях някакви необичайни случки през тази вечер, но бе объркано. Казах за това на Джан на следващата сутрин преди да тръгна за работа.

— Май снощи се издъних. Но може и да си въобразявам.

Влязох и тръгнах към перфоратора. Картата ми не бе на рафта. Обърнах се и закраих към възрастната дама, която отговаряше за персонала. Когато ме видя, тя започна да нервничи.

— Госпожо Ферингтън, няма ми картата.

— Хенри, а аз смятах, че си такова добро момче.

— Какво има?

— Ти не си спомняш какво направи, нали? — попита тя, като нервно се огледа наоколо.

— Не, госпожо.

— Ти се беше напил. Заклеши господин Пелвингтън в един ъгъл в мъжката съблекалня и не искаше да го пуснеш. Държа го там половин час.

— Какво му направих?

— Не искаше да го пуснеш да си върви.

— Кой е той?

— Помощник-управлятелят на този хотел.

— Какво друго направих?

— Поучаваше го как да стопаниства хотела. Господин Пелвингтън е в хотелиерския бизнес от трийсет години. Предложи му проститутките да се регистрират само на първия етаж и редовно да им се правят медицински прегледи. В този хотел няма проститутки, господин Чинаски.

— О, много добре знам, госпожо Пелвингтън.

— Ферингтън.

— Госпожо Ферингтън.

— А също така каза на господин Пелвингтън, че на товарителната рампа са достатъчни двама души, а не десет, и че ще се намалят кражбите на служителите, ако на всеки служител се дава по един омар всеки ден в специално конструирана клетка, която да може да се носи в автобуси и трамваи.

— Наистина имате чувство за хумор, госпожо Ферингтън.

— Човекът от охраната на хотела не можа да ви накара да оставите господин Пелвингтън. Вие скъсахте шлифера му. Чак когато извикахме полиция, вие се вразумихте.

— Предполагам съм уволнен?

— Предположението вие вярно, господин Чинаски.

Тръгнах към един куп щайги. В един момент, когато госпожа Ферингтън не гледаше, завих към столовата. Все още картата ми за храна бе у мен. Поне можех да се наяд здраво за последен път. Яденето бе почти толкова хубаво, колкото за гостите на хотела, а на всичкото отгоре даваха на персонала повече. Като стисках картата си, влязох в столовата, взех си табла, нож, вилица, чаша и няколко хартиени салфетки. Закраших към шублера. Тогава погледнах нагоре. Зад шублера с кабарчета бе забоден картон, покрит с едри, разкривени букви:

„ДА НЕ СЕ ДАВА ХРАНА НА ХЕНРИ ЧИНАСКИ!“

Незабелязано върнах таблата. Излязох от столовата. Тръгнах към товарителната рампа и скочих, тръгнах по алеята. Към мен вървеше друг бродяга.

— Приятел, да имаш една цигара? — попита той.

— Имам — аз извадих две цигари, дадох му едната и лапнах другата. Запалих му, после запалих на себе си. Той тръгна на изток, аз тръгнах на запад.

Борсата на селскостопански труд се намираше на ъгъла на Пета и „Сан Педро“. Трябва да си там в пет сутринта. Когато стигнах бе още тъмно. Хората седяха или стояха прави, свиваха цигари и кратко си говореха. Всички такива места миришат еднакво — миришат на спарено и пот, на урина и евтино вино.

Предния ден помогнах на Джан да се пренесе при един дебел търговец на недвижимо имущество, който живееше на „Кингсли Драйв“. Стоях на стълбището, скрит от погледа му и ги гледах как се целуват. После влязоха заедно в апартамента му и вратата се затвори. Аз излязох обратно на улицата, този път сам, и за пръв път забелязах парчетата хартия и боклуците, които покриваха улицата. Изгониха ни от апартамента ни. Имах два долара и осем цента. Джан ми каза, че ще ме чака, докато нещата ми потръгнат, но това много не го вярвах. Името на търговеца на недвижимо имущество бе Джим Бемис, имаше офис на улица „Алварадо“ и голяма пачка.

— Когато ме ебе, ми е гадно — каза Джан веднъж. Вероятно сега му казваше същото за мен.

В няколко щайги бяха натрупани портокали и домати и очевидно бяха без пари. Взех един портокал, забих зъби в кората и изсмуках сока. След хотел „Санс“ бях взимал известно време социална помощ, но вече нямах право.

Някакъв тип на около четирийсет се приближи до мен. Косата, му бе боядисана, всъщност не приличаше на човешка коса, повече приличаше на конци. Силната крушка го осветяваше. По лицето си имаше кафяви брадавици, повечето скучени около устата. От всяка стърчала по един-два черни косъма.

— Как си? — попита той.

— OK.

— Кво ще кажеш да ти духам?

— Не, не искам.

— Ей, човек, възбуден съм, вря. Супер добър съм.

— Виж кво, съжалявам. Не съм в настроение.

Той сърдито се отдалечи. Огледах огромното помещение. Чакаха около петдесет мъже. Десет или дванайсет чиновника от трудовата борса седяха зад бюрата си или се мотаеха наоколо. Те пушеха цигари и изглеждаха по-притеснени от скитниците. Чиновниците бяха отделени от бродягите с тежка преграда от телена мрежа, която стигаше от пода до тавана. Някой я бе боядисал в жълто. Едно много неутрално жълто.

Когато чиновник трябваше да говори нещо с някой бродяга, той отваряше малко стъклено прозорче в мрежата. След като книжата биваха попълнени, чиновника затваряше малкото прозорче, заключваше го отвътре и всеки път, когато това се случеше, надеждата изчезваше. Всички се оживявахме, когато прозорчето се отвореше, шансът на който и да е, бе нашият шанс, но когато се затвореше, надеждата се изпаряваше. Тогава ни оставаше само да се гледаме един-друг.

На задната стена, зад жълтата преграда и зад чиновниците, бяха подредени шест черни дъски. Имаше бял тебешир и гъби за триене, съвсем като в училище. Пет от черните дъски бяха избърсани, макар и да бе възможно да се видят духовете на предишни съобщения, за работа отдавна свършена и завинаги загубена що се касаеше до нас.

На последната черна дъска имаше съобщение:

ПЕРАЧИ НА ДОМАТИ ЗА БЕМКЪРСФИЙЛД

Мислех си, че машините са взели работата на берачите на домати. Обаче, ето как било. Човеците явно бяха по-евтини от машините. Пък и машините се разваляха. Ах!

Огледах чакалнята — нямаше азиатци, нямаше евреи, почти нямаше негри. Повечето бродяги бяха бедни бели или мексиканци. Няколкото негри вече се бяха напили е вино.

Един от чиновниците се изправи. Едър мъж с бирено шкембе. Това, което у него се набиваше на очи бе жълтата му риза на черни райета. Ризата бе прекалено колосана, носеше писарски ръкавели, за да

си пази ръкавите, като на снимка от 1890 година. Той приближи и отключи едно от прозорчетата в жълтата преграда.

— Слушайте! Отзад има камион, който ще ви закара в Бейкърсфийлд!

Прозорчето хлопна, той го заключи, седна зад бюрото си и запали цигара.

За момент никой не помръдна. После, един по един, тези, които седяха по пейките станаха и се протегнаха, лицата им бяха безизразни. Хората, стоящи прави си хвърлиха цигарите на пода и внимателно ги загасиха с подметките на обувките си. Тогава започна всеобщото бавно изнасяне. Всички се наредихме пред една врата, водеща към заграден двор.

Слънцето се показва. Всъщност сега всички се видяха за пръв път. Няколко души се ухилиха, виждайки познато лице.

Стояхме на опашка и си пробивахме път към задницата на камиона, слънцето изгряващо. Време бе да тръгваме. Качвахме се във военен камион от Втората световна война, покрит с брезент, раздран на едно място. Придвижвахме се напред, бутахме се грубо, а същевременно се опитвахме да сме поне малко вежливи. По едно време ми писна от лактите и отстъпих назад.

Вместимостта на камиона бе възхитителна. Едрият мексиканец, който щеше да ни надзира, стоеше от едната страна на камиона и махаше с ръка:

— Хайде, хайде, качвайте се, по-бързо!

Хората бавно се придвижваха напред, като че влизаха в устата на кит.

През дупката в брезента можех да видя лицата им — те говореха тихо и се усмихваха. Същевременно ме отблъскаха и се почувствах самотен. Тогава реших, че мога да се справя с доматите. Някой ме бълсна отзад. Оказа се дебела мексиканка, която изглеждаше доста разгорещена. Хванах я за хълбоците и я повдигнах. Беше много тежка. Трудно ми беше. Най-накрая хванах нещо — изглежда едната ми ръка се бе промушила до дълбоките недра на чаталя й. Набутах я вътре. Протегнах ръка, за да се хвана и да се кача. Бях последен. Мексиканецът настъпи ръката ми.

— Не — каза той, — достатъчно.

Моторът на камиона забумтя, задави се, спря. Шофьорът отново завъртя стартера. Запали и те потеглиха.

Борсата за индустриски труда бе разположена в близост до бордите. Бродягите бяха по-добре облечени, по-млади, но бяха не по-малко апатични и вяли. Те стояха подпрян и на первазите на прозорците, греха се на слънце и пиеха кафето, което БИТ раздаваше безплатно. Нямаше сметана и захар, но беше безплатно. Тук между нас и чиновниците нямаше телена преграда. Телефоните звъняха по-често, а служителите бяха по-спокойни, отколкото тези в борсата за селскостопански труд.

Приближих се до гишето, връчих ми бланка и писалка, вързана с верижка.

— Попълни я — каза чиновникът, хубаво мексиканско момче, което се опитваше да скрие добротата си зад деловия си вид.

Започнах да попълвам бланката. На адрес и телефонен номер написах: „Нямам“. След това на образование и квалификация написах: „две години в «Лос Анджелис Сити Колидж». Журналистика и Изящни изкуства“.

Казах на чиновника:

— Сбърках. Бихте ли дали още една бланка?

Той ми даде. Вместо това написах: „Завършил гимназия в Лос Анджелис. Работил съм като склададжия, общ работник. Мога да пиша на машина.“

Подадох му бланката.

— Добре — каза чиновникът, — седнете и почакайте. Ще ви извикаме, ако изникне нещо.

Намерих свободно място на един перваз и седнах. До мен седеше стар негър. Имаше интересно лице: нямаше примирения вид, характерен за всички нас, седящи в тази стая. Изглеждаше като че ли се опитваше да не се смее на себе си и на останалите.

Видя ме, че го гледам. Ухили се.

— Тоя дето е шеф тука си го бива. Изхвърлили го от Селскостопанската борса, ядосал се и започнал това. Специализирал се

в намиране на работна ръка за по няколко часа. Ако някой иска да му разтоварят вагон бързо и евтино, обажда се тук.

— Знам, казаха ми.

— Тоя дето иска да му се разтовари вагона бързо и евтино се обажда тук. Шефът взима 50 процента. Ние не се оплакваме. Ние взимаме квото ни дадат.

— Нямам нищо против. Дреме ми.

— Нещо си провесил нос. Добре ли си?

— Загубих жена.

— Ще имаш и други, и тях ще загубиш.

— Къде ли отиват?

— Опитай това.

Подаде ми бутилка, скрита в книжна кесия. Отпих, червено вино.

— Благодаря.

— Няма жени в тези квартали. Отново ми подаде бутилката.

— Гледай да не ни види, че пиеме. Това го вбесява. Докато ние пиехме, няколко души ги повикаха и те отидоха да бачкат. Това ни развесели. Поне ставаше нещо.

Аз и моят черен приятел чакахме и си подавахме бутилката.

После тя свърши.

— Къде е най-близкият магазин за алкохол?

Той ми обясни и аз тръгнах. Някак си в бордите на Лос Анжелис през деня винаги беше горещо. Можеш да видиш дърти бродя ги, които се разхождат с балтони в жегата. Но когато се спусне нощта и приютите са претъпкани, тези балтони бяха добре дошли.

Като се върнах от магазина, моят приятел все още бе там.

Седнах, отворих бутилката и му подадох кесията.

— Дръж я ниско — каза той.

Уютно беше тук вътре, пиеш вино...

Няколко мушички се събраха и започнаха да кръжат около нас.

— Винарки — каза той.

— Привличаме ги, копелетата.

— Знаят те кое е хубаво.

— Те пият, за да забравят жените си.

— Те просто пият.

Замахнах с ръка към тях и хванах една винарка. Когато отворих ръка от нея бе останало само едно черно петънце и две страни малки

крилца. Нула.

— Идва!

Хубавият млад мъж, който бе шеф тук, се нахвърли върху нас.

— Хайде! Махайте се оттук! Разкарайте се оттук! Мамицата ви! Гадни пияници! Разкарайте се оттука преди да съм извикал ченгетата!

Изблъска ни към вратата, като псуваше и крещеше. Почувствах се виновен, но не чувствах яд. Дори като ни бълскаше, знаех, че всъщност изобщо не го интересува какво правим. На дясната си ръка имаше огромен пръстен.

Явно не движехме достатъчно бързо и усетих пръстена на лявата си вежда. Почувствах топлата кръв и надуването. С моя черен приятел се озовахме на улицата.

Отдалечихме се от борсата. Намерихме един вход и седнахме на стъпалата... Подадох му бутилката. Той отпи и ми я върна.

— Хубаво нещо.

Аз отпих.

— Да, много хубаво.

— Слънцето изгря.

— Да, слънцето изгря и топли.

Стояхме си кратко и въртяхме бутилката.

После бутилката свърши.

— Ами, добре — каза той, — аз трябва да тръгвам.

— Доскоро.

Той се отдалечи. Аз станах, тръгнах в обратната посока, завих в първата пряка и тръгнах нагоре по улица „Мейн“. Вървях, докато не стигнах „Рокси“.

Отпред зад едно стъкло бяха изложени снимките на стриптийзорките. Приближих се и си купих билет. момичето на касата изглеждаше по-добре от тази на снимките. Сега имах 38 цента. Влязох в тъмната зала и седнах на осмия ред. Първите три реда бяха натъпкани.

Извадих късмет. Филмът бе свършил и първата стриптийзорка вече бе на сцената. Дарлен. Първата обикновено бе най-лоша, стара звезда, изпаднала до ритаща с крака танцовка от втора линия. Държат я, за да замества. Може би някоя е била убита или й е дошъл мензисът

или има истеричен припадък и това бе шансът на Дарлен отново да танцува соло.

Но Дарлен беше хубава. Кльоща, но с големи гърди. Тяло като върба. В края на този строен гръб, на това стройно тяло имаше огромен задник. Бе като чудо — човек направо можеше да откачи.

Дарлен бе облечена в дълга черна кадифена рокля с много висока цепка — прасците и бедрата ѝ, смъртно бледи, се откряваха на черното кадифе. Тя танцуваше и ни гледаше през тежко гримираните си очи. Това бе нейният шанс. Искаше да се върне, да стане отново звезда. Вътрешно я подкрепях. Занимавайки се с циповете, все повече и повече започна да се изплъзва от това изискано черно кадифе — крака и бяла плът. Скоро тя остана по сутиен и жартиери — фалшивите диаманти подскачаха и блестяха, докато тя танцуваше.

Дарлен пресече сцената и танцуваики сграбчи завесата. Завесата бе скъсана и натежала от прах. Тя я хвана, като танцуваше в ритъма на четиричленния оркестър, в светлината на розовия прожектор.

Започна да ебе завесата. Оркестърът се поклащаше в такт. Дарлен наистина я научука тази завеса — оркестърът се клатеше и тя се клатеше. Розовият прожектор внезапно стана виолетов. Оркестърът се оживи и довърши нещата. Тя изглежда достигна оргазъм. Отметна назад глава, устата ѝ се отвори.

После се изправи и танцуваики се върна до средата на сцената. От моето място можех да я чуя как си тананица песента. Тя хвана сутиена си и със замах го смъкна, а един човек три реда пред мен запали цигара. Сега останаха само колана с фалшивите диаманти и жартиерите. Тя мушна пръста си в пъпа и изстена.

Дарлен танцуваше в центъра на сцената. Оркестърът свиреше много тихо. Тя започна деликатно да се кълчи. Ебеше ни. Мънистата по колана бавно се люлееха. Тогава четиридесетте оркестранти постепенно започнаха да засилват. Това бе подготовката на кулминационния момент — барабанистът блъскаше фусове като фойерверки. Музикантите изглеждаха уморени, отчаяни.

Дарлен хвана голите си гърди, за да ни ги покаже, очите ѝ изпълнени с мечти, устните ѝ влажни и полуутворени. Тогава внезапно тя се обърна и завъртя огромния си задник. Мънистата подскачаха и блъскаха, искряха обезумели. Светлината на прожектора затрепка и затанцува като слънцето. Оркестърът тряскаше и блъскаше. Дарлен се

завъртя обратно. Тя откъсна мънистата. Аз гледах, те гледаха. Виждахме космите на путката й през прозрачната материя с телесен цвят. Оркестърът я пляскаше по задника.

А аз не можех да го вдигна.

**ПОЕЗИЯ
ИЗ „SEPTUAGENARIAN STEW“**

ПЪТЯ ДО ГРОБА

*Жената на Толстой била
усойница
и в една леденостудена
нощ
тя отново го заяла
и той излязъл от къщата
за да избяга от
нея
и хванал пневмонията която
го убила.*

*после написала
книга
за това
какво
копеле
бил
твой.*

ДО ПОСЛЕДНИЯ ДЕН ИЛИ НОЩ НА ТВОЯ ЖИВОТ

„Това, което имаш, на мен не ми трябва
а това, което ми трябва — го нямаш“
каза му тя

и той се пъхна в
дрехите и колата си
и подкара надолу по улиците на
нощта
и мислеши, това, което имам
ми трябва, всъщност, непрекъснато
все повече
и повече.

той паркира пред бара
влезе
изпи едно
уиски с бира
за разредител
после отиде до телефона
набра
номера.

„здравей“ каза
тя.

„здравей“ каза той. „аз
няма да се
върна.“

„а дрехите ти?“

„изхвърли ги“

*той затвори
върна се на
бара
за още.*

*„как е?“
попита
бармана.*

*„все същото“
отговори
той.*

*„нищо ново,
а?“*

„не.“

*барманът отиде
някъде*

*а той
гледаше в чашата с
уиски и си мислеше,
стари приятелю, ти можеш
и да ме убиеш,
но ти имаш
това, което на мен ми
трябва.
той се усмихна
и го
зачака.*

ПРИЧИНА И СЛЕДСТВИЕ

*най-добрите често умират от собствената си ръка
просто за да се махнат,
а тези които остават
така и не могат да разберат
зашо му е притрябвало на някой
да се махне
от тях.*

БОРЕЦЪТ

*Хемингуей и в гроба го усеща
всеки път щом биковете хукнат по улиците на
Памплона
нак*

*той сяда
скелетът трака*

*черепът иска да пийне
очните кухини искат слънце*

*младите бикове са красиви,
Брнест*

*и ти също
беше*

*независимо
какво назват те*

сега.

НИКЪДЕ

*добре, къде са те
Хемингвеевците, Т.С. Елиътовци, Езра
Паундовци*

*и. и. къмингсовците, Джесефърсовците, Уилям Карлос
Уилямсовци?
къде е Томас Улф? Уилям
Сароян? Хенри
Милър, Селин, Дос
Пасос?
къде са
те? мъртви, знам
но къде са за-
местници, къде са
новите?
за мен, днешната банда е шайка
лигави измамници.*

къде е Карсън МакКълърс?

*къде е поне един?
къде са
няколко? Къде са
те?
какво се е случило, какво не се е
случило?*

къде е нашият Тургенев? нашият Горки?

*Не питам за
Достоевски, няма заместник
за
Фьодор Михайлович.*

но
тези сега, какво представляват
те: правят дребните си
сензации, що за сръчна некадърност, що за
досада от
език, що за
въплющ копелдашки заговор
срещу буквите
срещу страниците
срещу вдишването и
издишването

това е
тази загуба на естествена и
красива мощ.

Оглеждам се и
Гледам
и
Казвам: къде са
писателите?

ПРОВАЛ

Уилям Сароян казва: „Аз провалих живота си като се ожених два пъти за една и съща жена.“

*винаги ще се намира нещо да провали живота ни,
Уилям,
всичко зависи от
какво или кое
ни открие
първо,
ние винаги сме
узрели и готови
да бъдем
взети.*

*проваленият живот е
нещо нормално
и за мъдрите
и за
другите.*

*чак когато този провален
живот
стане наш
тогава
ние разбираме
че самоубийците,
пияници, лудите,
затворници, дрогите,
и т.н.
са толкова обикновена
част от съществуванието*

*колкото гладиолите
дъгата
ураганът
и нищо
да не остане
в кухненския
шкаф.*

РОЖДЕН ДЕН

*пием с Нормън Мейлър
в апартамента му в Шато
Мармонт
той ми разказва за някаква нощ
когато бил с Чарли
Чаплин.*

*Нормън знае как да разкаже
хубава история.*

*после е време да отидем
на рожден ден
на един продуцент
за когото и двамата работим.*

*Казвам на Нормън че Холивуд
ме ужасява и че се
страхувам за
проклетата си
душа.*

*взимаме асансьора за надолу
към паркинга*

*момчето от паркинга
приближава с колата ми.*

*„и аз карам БМВ“ казва
Нормън.*

*„какъв цвят?“ питам
аз.*

„чарен“ казва
той.

/моето също е черно./

„мъжките копелета карат черни
БМВ-та“ казвам му
аз.

влизаме вътре
и аз потеглям
с машината
към
Булеварда на
Залезите.

ВИНАГИ

*важните
неща
са
очевидните
неща
които никой
никога
не
казва.*

ПАРИЖ

никога
дори и в по-спокойни времена
не съм
мечтал да
карам велосипед из
този град
с барета на главата

а
Камю
винаги
ме е
вбесявал.

В ЧЕСТ НА ТОВА

*ти никога няма да ме измамиши защото
съм работил толкова други неща, гадни неща,
и знам че
писането е една от най-лесните работи
за вършене: толкова много часове прахосваши,
с толкова много жени се
забъркваш
а най-хубавото е —
дори и не си помисляши че си
писател
просто изключваш и вампирясваши
и
ето за това е живота:*

*доколкото е възможно
да не се напрягаш
преди смъртта си /предпочитам
миговете спокойствие
пред случайните дарове щастие./*

*разбира се, това, което човек предпочита
невинаги
идва макар писането да е една от най-благодатните
професии,
ти ще откриеш
че дори когато
имаш успех
болката и объркането и ужасът от
живота
не спират тогава
а продължават
разточително*

*да дават на твоя електрически Ай Би Ем все
повече и повече
да предъвква
да мъдри
докато ти се пазиш от данъчните власти, жени,
пиење наркотици, хазарт... самоубийствени сутрини
и така нататък...*

*винаги с
тази
последна година от твоя живот, която се втурва
към теб като
пущечен изстрел...*

*да, писането е най-добрият начин
да я караш:*

*предпочитам да ме намерят
мъртъв върху тази пишеща машина
както
/ха! ха! ха!/
някой критици мислят
че вече
съм.*

*няма значение:
нуждая се единствено от
своите пишещи
пръсти*

*и нищожно
количество
болка.*

МОЙТО ПРИЯТЕЛЧЕ

*седя под тази
светлина
гледайки Буда.*

*Буда се
смее
на мен
на
всичко:*

*отидохме
толкова далеч
и не стигнахме
никъде.*

*живяхме
толкова дълго
но
изобщо
едва ли.*

*Буда се
смее.*

*Буда е
статуетката от
порцелан
която стои
срещу мен
тази вечер*

стиховете

не идват.

Издание:

Чарлз Буковски

Factotum (Момче за всичко)

Американска

Charles Bukowski

Factotum

Copyright ©1975 by Charles Bukowski

Black Sparrow Press, Santa Rosa

© превод: Иван Киров

© Художествено оформление: Цвятко Остоич

Парадокс МБМ София 1993

Преводач: Иван Киров (Тоби)

Художник: Цвятко Остоич

Фотограф: Николай Кулев

Формат: 32/84/108

Цена 25 лв.

ISBN 954-553-007-8

Предпечатна подготовка „Дедракс“

Печат ДФ „Ловеч — Принт“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.